

Fjallanøvn í Føroyum

Eivind Weyhe

FJALLANØVN Í FØROYUM

Fjallanøvn í Føroyum

© 2020 Eivind Weyhe og Fróðskapur

Permumynd Av Rávuni, Vági, sæst fremst Lobranseiði og Kirvi/
Kirviskollur og hm. Beinivørð. Spáafelli og Spinarnir daga undan
í mjørkanum í erva, og millum teirra og Beinivørð er Hesturin Háí
(við fjarskiftismeistur). Mynd: Pól Sundskarð.

ISBN: 978-99918-65-93-5

Bókin er sett við Baskerville, 11/16

Føroyaprent

Tórshavn

Bókin er útgivin við stuðli frá Mentanargrunninum

NORÐURLENDSKT UMHVØRVISMERKI
Svanamerktur prentlutur 541 705

INNIHALD

Inngangur.	7
Flokkir og avmarking.	9
Bygnaður	11
Formlig viðurskiptir.	17
Keldur til nœvnini.	21
Styttingar	25
Nokur hœvuðslið.	29
Fjallanœvn í stavrað	35
Bókmentir.	189

INNGANGUR

Endamálið við hesum verki er at geva eitt so fullfíggjað heildaryvirlit yvir nøvn á føroyskum fjøllum sum til ber, og at lýsa tað málsliga margfeldið og fjølbroytnið í hesum navnaðólki. Útgávan er vísindalig, t.e. hon er ætlað at lúka faklig krøv innan staðarnavnagransking og vendir sær tískil til fakfólk, men hon er eisini hugsað sum ein útgáva ætlað eini breiðari lesarafjöld við áhuga fyri staðarnøvnum, og tí er miðað eftir ikki at tyngja hana óneyðuga nógv við ástøðiligum tilfari.

Staðarnøvnini eru partur av okkara málsliga arvi, sum vit eisini hava í felag við grannar okkara. Róttin er norrøn, og fyri tann áhugaða lesaran kann tað tí hava týðning at nevndir verða orða- og navnaformar úr norrønum og úr næstu grannamálum okkara, og somuleiðis at fáa skjalfest navnaformar úr eldri føroyskum keldum.

Lagt verður fyri við eini heildarlýsing av navnaðólkinum fjallanøvn, sum er ein undirbólkur innan føroysk staðarnøvn. Bulurin í verkinum er kortini ein gjøgnumgongd av fjallanøvnunum, skipað í stavrað og við eini stuttari grein um hvørt navnið. Hvør greinin er skipað eftir einum føstum leisti. Leitorð eru sett við grovari skrift. Í teimum færum har fleiri fjøll bera sama navn, eru tey sett undir eitt felags leitorð, men við

teimum einstöku fjøllunum roknaðum upp í nummarð eftir hædd. Eftir leitorðið kemur ein stutt lýsing av hvar staðið er, oftast við hæddini nevndari. Formar úr eldri keldum kunnu vera nevndir í tann mun tað er hildið vera neyðugt. Ofta verða onnur støð í grannalagnum nevnd, serliga um tey innihalda somu navnið. Síðan verður navnið viðgjørt málsliga og navnafrøðiliga, bygnaðurin í navninum lýstur, og ein roynd er gjørd at tolka navnið, t.e. at finna fram til merkingina í navninum. Men tá ið tað kemur til navnatolkingar, so skerst ikki burtur at har eru mong ivamál; ikki ber altíð til at komið til nakra eintýdda niðurstøðu, og tá kunnu ymiskir tolkingarmøguleikar vera nevndir. Tað er kortini at vóna at tað tilfarið ið her er lagt fram, kann eggja øðrum til at arbeiða víðari við hesum spurdómum.

Miðað hevur verið eftir at fáa øll føroysk fjallanøvn við. Spurnartekin kann setast við um nóg nógv er tikið við av nøvnum, ella um okkurt er tikið við ið ikki átti at verið. Tað verður altíð meira ein spurningur um hvat ið skal teljast við upp í fjallanøvn.

FLOKKING OG AVMARKING

Fjallanøvn eru sum nevnt ein serligur bólkur av føroyskum staðarnøvnum. Men hvat er eitt fjallanavn? Vanliga eru vit sjáldan í iva um hvat eitt fjall er; og tó er navnorðið *fjall* ikki heilt eintýtt. Føroysk orðabók (FO) sigur stutt og greitt at tað er ‘stór brøtt hædd í lendi’. Lýsingarorðið „stór“ hevur týdning, tí tað er ikki hvør og ein hædd sum telur við, eitt nú heyggjar, høvdir og túgvur av ymiskum slag. Eitt nú kann ein spyrja um *Bassarnir* á Mjóvanesi eru fjøll ella kanska bara heyggjar, og um hæddirnar ytst á Borðoyarnesi og Eystnesi lúka krøvini til at hesi nes eisini kunnu teljast millum fjøll. Eisini kanst tú vera í iva um hvørt okkurt navnið er navn á einum fjalli ella bara á einum parti av fjallinum. Ofta er tað kanska bara navn á sjálvum toppinum meðan sjálvt fjallið eitur okkurt annað. Helst kann tað vera skilagott at víðka týdningin av orðinum *fjall* eitt sindur í mun til lýsingina í FO, so at *fjall* eisini kemur at fata um ‘fjallavíddir ið liggja høgt’ (sbr. Nynorskordboka um *fjell*: ‘vidde, område som ligg høgt’). Harvið sleppa fjøll sum eita okkurt við „møl“ og „reyn“ upp í part. Hinvegin kundi tað verið freistandi at talt *Dímun*, *Hest* og *Koltur* við upp í fjallanøvnini, tí neyvnan fær nakar

ívi verið um at tey í sínum uppruna mugu hava verið nøvn á serligum fjallaformationum; men í dag fata vit tey burturav sum nøvn á oyggjum. Vit síggja við øðrum orðum at tað er ikki altíð so lætt at siga nær tað er eitt fjall og nær ikki, og tað er tí ikki heilt lætt at avmarka fjallanøvn í mun til onnur staðarnøvn. Skulu vit leggja dent á nøvn ella navnlið sum málsliga sipa til (referera til) fjøll og hæddir, ella skulu vit taka støði í nøvnum á støðum sum í roynd og veru kunnu sigast at vera fjøll og hæddir? Í hesum seinra føri mugu vit síggja burtur frá nøvnum sum kunnu hava merkt ‘fjall’, men sum nú eru brúkt um t.d. eina oyggj ella okkurt annað. Og tá verða vit eisini at taka nøvn við sum eygsýniliga mugu hava verið nøvn á øðrum enn fjøllum (t.d. rókum, stíggjum), men sum málbrúkarin í dag brúkar sum nøvn á fjøllum. Í hesum yvirliti verður hetta seinra og meira pragmatiska sjónarhornið lagt til grund heldur enn tað fyrrnevnda meira teoretiska. Vit fara at leggja eitt funktionelt sjónarhorn til grund og brúka *fjall* í áðurnevnda týðningi í FO, ‘stór brøtt hædd í lendi’, víðkað við týðninginum ‘fjallavídd ið liggur høgt’. Fjallanøvn verða tí at rokna sum nøvn á støðum av hesum slag. Hvat ið er tikið við, er í summum førum ein metingarspurningur, tað vil so vera.

BYGNAÐUR

Sædd undir einum eru fjallanøvnini rættiliga fjölbreytt. Á másligari grund ber til at býta tey grovliga upp í trinnanda bólkar: 1) Nøvn ið innihalda eitt navnorð fyri landslag, t.e. okkurt lendislýsandi navnorð sum sigur hvat slag av natúrfyrbrigdi navnið sipar til, annaðhvørt ósamansett, t.d. *Fjallið*, ella sum seinra lið í samanseting, t.d. *Grímsfjall*. 2) Samanburðarnøvn (metaforisk nøvn), t.d. *Spinarnir*. 3) Avleidd nøvn, t.d. *Mýlingur*.

Nógv tann størsti parturin av fjallanøvnunum hoyrir til tann fyrsta bólkin, t.e. tey innihalda eitt staðfrøðiligt navnorð fyri fjall ella hædd. Hetta staðlýsandi navnorðið nevna vit *høvuðslið* í navninum. Nógv tey vanligastu høvuðslið í fjallanøvnunum eru *fjall*, *felli* og *tindur*, samansett t.d. *Grímsfjall*, *Rútafelli*, *Slættaratindur*, ósamansett t.d. *Fjallið*, *Tindur* (*felli* kemur ikki fyri uttan í samanseting og er heldur ikki livandi felagsheiti í nútíðarmáli). Í føroyskum fjallanøvnum koma hesi staðlýsandi orð fyri sum høvuðslið: *berg*, *björg*, *brúgv/brún*, *bust*, *egg*, *endi*, *enni*, *felli*, *fjall*, *heyggjur*, *horn*, *hædd*, *høvdi*, *kambur*, *kjølur*, *klakkur*, *klettur*, *klubbi*, *knaппur*, *kneysi/kneysur*, *knúki/knúkur*, *knútur*, *knykil*, *kollur*, *leiti*, *mel*, *mót*, *múli*, *møl*, *nakkur*, *nasi*, *nípa*, *núgva*, *nøv/nøva*, *reyn/regn*, *róva/rógva*, *rust*, *ryggur*, *stallur*,

tindur, túgva, vörða, øksl. Summi av orðunum í høvuðsliðunum lýsa sniðið ella skapið á lendinum meira alment og grovliga, so sum *fjall, hædd, berg*, onnur lýsa tað meira individualiserandi, t.d. *egg, kambur, nípa, reyn, ryggur*. Grundtýðningurin í teimum flestu er ‘okkurt ið stingur uppúr el. framúr’. Onnur lýsa serlig sløg av lendi ið ikki endiliga nýtast at ‘stinga uppúr’, men meira lýsa fjallavídd við serligum eyðkennum, so sum *mel, møl, reyn*.

Sum nevnt omanfyri (og víst við dømunum *Grímsfjall* og *Fjallið*), standa hesi høvuðslið ofta sum *seinra lið (eftirlið)* í samanseting, ella eru tey brúkt ósamansett. Í onkrum nøvnum stendur høvuðsliðið frammanfyri og við eftirsettum lýsingarorði, t.d. *Fjallið Mikla*, ella við eftirsettari fyrisetingarheild, t.d. *Fjallið millum Botnar*.

Umframt høvuðslið sum sigur frá hvat slag av lendi talan er um, hava nógv nøvn okkurt lið aftrat sum lýsir okkurt eyðkent ella serstakt við høvuðsliðinum. Hetta lið nevna vit *ávísingarlið*. Tað er hetta lið ið stendur sum *fyrri lið (forlið)* í samanseting (*Gríms-* í *Grímsfjall*), sum eftirsett lýsingarorð (*Mikla* í *Fjallið Mikla*) ella sum eftirsett fyrisetingarheild (*millum Botnar* í *Fjallið millum Botnar*). Høvuðsliðið kann, umframt at nevna slag av lendi, siga nakað um skapið á lendinum, men í samansettum nøvnum tilskilar ávísingarliðið neyvari onkun eginleika hjá høvuðsliðinum, t.d. viðvíkjandi legu, útsjón, tilknýti (og ogn), dýra- og plantulívi, átrúnað ella funktión av onkrum slag.

Umframt at tað sermerkta við støðunum kann vera lýst við orðum fyri sløg av lendi (lendisorðum), hava nógv støð fingið nøvn sum innihalda orð ið bera støðini saman við lutir sum fólk hava havt rundan um seg ella kent á onkun hátt. Vanligastur er samanburður við fólk og dýr, við likamslutir teirra, og við alment kendar lutir so sum klæðnapløg, bygningar, amboð og útgerð av ymiskum slag. Tílik nøvn nevna vit *samanburðarnøvn* (metaforisk nøvn). Tað orðið ið samanborið verður

við, kann standa einsamalt, t.e. ósamansett: *Altarið, Bassarnir, Bollin, Borgin, Dyllan, Filthatturinn, Galvurinn, Gluggarnir, Herðablaðið, Horn, Húgvann, Húslongd, Júgur, Kerlok, Kúvi, Kjödur, Klórarinn, Knavin, Koppur, Maður, Rávan, Sátan, Skálin, Skerðingur, Sneis, Snubburnar, Spinarnir, Talaborð, Trantur, Tyril, Vaðhorn*, ella sum fyrri partur av samansettum navni, t.d. *Borgarfelli, Byttufelli, Stíðjafall, Tempulsklettur*. Eisini heldur eksotiskur samanburður kemur fyri, eitt nú í nøvnum sum *Postulakirkja* og *Dáviðs Harpa* og í tí nevnda *Filthattinum*. Eitt sermerkt samanburðarnavn er *Húslongd*, ið kemur fyri nakrar ferðir og má vera samanburður við langt hús. Men fleiri orð sum upprunaliga mugu hava verið brúkt sum samanbering, eru sum frá líður vorðin so vanlig at brúka um serligt skap á lendi, at tey eru blivin vanlig heiti á lendi, t.d. *enni, horn, kambur, knykil, nasi, rógva, ryggur, øksl*. Tey eru farin frá at vera metaforisk orð til at vera staðfrøðilig orð (orð fyri lendi).

Orðini sum mynda høvuðslið í nøvnunum, eru orð sum eru ella hava verið livandi felagsheiti (appellativ) í málinum, og tey kunnu, sum vit súa, verða brúkt í eiginligari ella metaforiskari merking. Í einstøkum nøvnum mugu vit rokna við at navnið er avleitt av einum slíkum orði. Til dømis má *Mýlingur* vera avleitt av felagsheitinum *múli* og *Skælingur* av felagsheitinum *skáli*. Nettupp *-ing* er serliga vanligt sum avleiðslueftirfesti í nøvnum sum heild, ikki bara fjallanøvnum. *Skerðingur* er eisini *ing*-avleiðsla av *skarð*, men har er tað helst køksamboðið ið er avleitt av *skarð*, og fjallanavnið harvið samanburðarnavn, heldur enn at fjallanavnið er avleitt beinleiðis av lendisorðinum *skarð*.

Ta funktión ið ávísingarlið kunnu hava, kunnu vit lýsa við nøkrum dømunum. Lega: *Heimaraðfall, Vestfelli, Fjallið millum Botnar*, stundum nevnd í mun til hvørt annað (reciprokerandi), t.d. *Norðaraðfall* og *Sunnaraðfall*, *Eystaraðfall* og *Uttaraðfall*. Útsjónd: *Blábjörg, Gráfelli, Háðfall, Lág(a)ðfall, Fjallið Lítla, Fjallið Mikla, Stóraðfall*. Tilknyti og ogn: *Depilsknúkur*,

Myrkjanoyrarfjall, Prestfjall, Skálafjall, Vágfelli; serliga tætt verður tilknýtið eyðvitað í növnum sum *Kirviskollur, Reyðafelstindur* og *Rustartindur*, tá ið fjallanavnið sjálvt er forlið. Dýra- og plantulív: *Arnartindur, Gásafelli, Hvannafelli, Kúvingafjall, Lómfelli, Murufelli, Rossafelli, Rútafelli, Skúvafelli, Svartbakstindur*. Átrúnaður (og pátrúgv): *Halgafelli, Gávurfelli, Grímufelli, Trøllahøvdið*.

Sum dømi um funktiún kunnu vit nevna at fjøll ella ávís stöð á fjøllum hava verið brúkt sum sólarmerki. Hesa funktiún síggja vit aftur í ávísingarliðiðum í növnum sum *Hádegisfjall, Hálvægavesturknykil, Landsuður(s)fjall, Middagsfjall, Nón(s)fjall*, har tíðin á degnum er nevnd í forliðiðum. Men vit hava eisini dømir um at navnið er bara sjálv tíðin á degnum, og at einki staðlýsandi høvuðslið er, so sum vit síggja í növnum sum *Middagur, Middegi* og *Nón* el. *Nónið*. Tað vil so vera at nøvn á sólarmerkjum eru sera staðbundin, eyð veri tað; eitt fjall sum í einum stað hefur navn eftir sólarmerki, kann tí aðrastaðni eita okkurt heilt annað; *Middagsfjall* á Skarði eitur *Stígafjall* heimi í Kunoy, *Slætнатind* í Fuglafirði nevna oyndfirðingar *Middagsfjall*, og *Vørufjall* millum Kollafjørð og Hósvík nevna selatraðfólk *Nón*. Eitt sjáldsamt dømi um navn við úrtøkiligari (abstraktari) merking er *Gleðin*, og tað sama kundu vit kanska sagt um forliðið í növnum sum *Vognaryggur* og *Ørvisfelli*. Í summum növnum kann vera ilt at síggja hvat ávísingarliðið merkir ella sipar til, eitt nú í növnum sum *Bernatindur, Brigðufelli, Festafelli, Føstufelli, Lokkafelli, Malinsfjall, Orrtindur, Sigatindur, Siglifelli, Slættaratindur*. Tá kunnu ymiskir tolkingarmøguleikar vera nevndir og umrøddir og mugu takast við tí fyrivarni ið slíkt krevur. Í hesum sama viðfangi kann verða nevnt at í növnum sum at síggja til hava fólkannv sum fyrri lið ella part av fyrri liði (t.d. *Antinisfjall, Árnafjall, Árnadalstindur, Egilsfjall, Eiriksfall, Grímsfjall, Grímsstaðfjall, Heðinsskorarfjall, Jógvansfjall, Liss(a)høvdi, Pætursfjall*), eru summir granskarar ivingarsamir og vilja heldur royna at finna aðrar

tolkingarmöguleikar (sí t.d. *Beinisvörð* og *Heinafelli*, sum at síggja til innihalda mansnøvnini *Beinir* og *Heini*, men har tað ber til at finna aðrar möguleikar).

Umframt at hava verið brúkt sum sólarmerki, hava fjøll altíð havt týdning hjá fólki at miða seg eftir í ferðslu ella virksemini á sjógv og landi. At eitt fjall hevur verið brúkt sum ýti hjá útróðrarmonnum, sæst aftur í navninum *Torratindur* (er ýti á *Torramiði*). Yvirhøvur hava fjøll havt stóran týdning sum ýtir uttan at tað sæst beinleiðis aftur í nøvnunum (sí t.d. *Bassarnir*, *Heinafelli*, *Kerlok*, *Skoratindur* og *Túgván í Halgafelli*). Hinvegin síggjast fjallanøvn ofta aftur í miðanøvnum, sum navn á miði ella partur av miðanavni (t.d. er *Heinafelli* navn á einum kendum miði), og tá eita fjøllini ikki altíð tað sama á sjónum sum á landi; eitt nú nevnið Svabo (1959: 331) *Uttara og innara-Fjadr* og *innara Rissa* sum miðanøvn, men óvist er hvat á landi nøvnini sípa til. Útróðrarmenn í Suðuroynni hava t.d. brúkt nøvnini *Rankaheyggjur*, *Rankafjall* og *Grynnufjall* (eftir miðunum *Rankin* og *Grynnurnar*) sum nøvn á fjallavíddini í Fjalshaga á Sandi, nøvn sum ikki eru brúkt á Sandi (Weyhe 1993). Tað er ikki óhugsandi at eitt fjallanavn sum *Vitin* hevur havt okkurt slag av funktión sum vegvísari, og tílík funktión er eisini nevnd sum ein tolkingarmöguleiki av navninum *Beinisvörð* (sí eisini *Siglifelli* og *Sigatindur*). *Manssetur*, eitt navn ið finst fleiristaðni í landinum, hevur óivað samband við seyðarakstur, sbr. *ódn* ‘ávíst pláss fjallmaður hevur’.

Alkunnigt er at sama fjall kann eita ymiskt í grannabygdum; t.d. nevna fuglfirðingar tað fjallið *Leirvíksfjall* sum leirvíkingar nevna *Ritafjall*, og *Húsafelli* í Fuglafirði nevna oyndfirðingar *Góðadalstind*. Tað sum oyndfirðingar nevna *Hjarðardalstind* (hann sæst best úr Oyndarfirði), rokna fuglfirðingar upp í *Blábjörg*. *Blábjörg* í Fuglafirði eitur *Norðarafjall* í Syðrugøtu, *Gjógváragjall* í Fuglafirði eitur *Heimarafjall* í Syðrugøtu o.s.fr. Eitt tiltikið dømi eru *Jatnagarðar* og *Tungufelli* millum

Miðvág og Sandavág sum tær báðar bygdirnar nevna øvut av hvørji aðrari.

Tað kemur meira enn so fyri at eitt navn sum verður brúkt sum fjallanavn, inniheldur høvuðslið ið vísir til (denoterar) annað natúrfyrbrigdi enn fjall. Til dømis eru fjøll ið verða nevnd *Mjóstíggjur*, *Eggjarrók* og *Glopprókin*, har høvuðsliðið er *stíggjur* og *rók*. Tey hava við øðrum orðum høvuðslið ið ikki vísir til fjall ella hædd yvirhøvur, men til ávikavist *stíggj* og *rók*. Tað er tí eyðsætt at hesi nøvn ikki eru fjallanøvn av fyrstan tíð, men eru við tíðini flutt yvir á fjallið og eru tá blivin funktionell fjallanøvn. Tí eru tey, sum áður nevnt, eisini tikin við í hesum yvirliti yvir fjallanøvn. Vit eiga bara at minnst til at „høvuðsliðið“ í navninum er ikki høvuðslið í fjallanavninum, men var høvuðslið í navninum á tí tað áður sipaði til, also áðrenn navnið gjørdist fjallanavn. Vit kunnu eisini siga tað á tann hátt at meðan *Mjóstíggjur* var navn á einum stíggi, var tað eitt samansett navn, við *-stíggjur* sum høvuðsliði og *Mjó-* sum ávísingarliði. Sum navn á fjalli er tað ósamansett, tí tað inniheldur einki staðlýsandi lendisorð fyri fjall. Sum fjallanavn er tað týdningssekundært, sum teir lærdu kunnu taka til orðanna. Tað sama kunnu vit siga um eitt navn sum *Jatnagarðar*, sum á kortinum stendur sum navn á tveimum fjøllum, men sum upprunaliga hevur verið heiti á serligum jarðfrøðiligum fyrbrigdi á staðnum heldur enn upprunaligt fjallanavn.

At enda kunnu vit nevna eitt fjallanavn, sum Krákan, eitt navn við ongum staðlýsandi høvuðsliði, men myndað av fuglaheiti einsamøllum.

FORMLIG VIÐURSKIFTIR

Hvat formligum viðurskiftum viðvíkir, er fyrst at siga at fjallanövnini koma fyrri báði í óbundnum og bundnum formi. Vanliga verður sagt at sum tupa eru óbundnir formar teir eldru. Yvirhøvur tykist reglan vera tann í føroyskum at samansett nøvn eru óbundin: *Árndalsfjall*, *Depilsknúkur*, *Eysturtindur*, *Gjógvaráfjall*, *Gráfelli*, *Grímsfjall*, *Koppenni*, *Reynsatindur*, *Rútafelli*, *Stórafjall* o.s.fr. Hetta er næstan gjøgnumført. Nøkur undantøk eru, so sum *Høgeggin*, *Kollheyggjurin*, *Varðabrígvín*. *Fámjinsborg* (annað navn á *Borgini* og hjá J. H. Schrøter skrivað óbundið) hoyrist oftast í bundnum formi, *Fámjinsborgin*, og somuleiðis síggja vit at Schrøter skrivar *Borgarknaðp* báði í óbundnum og bundnum formi. *Trælanípa* er skrivað í óbundnum formi hjá V. U. Hammershaimb og á kortinum F20, men verður ofta nevnd *Trælanípan*. Fara vit til ósamansett nøvn, annaðhvørt tað eru staðlýsandi lendisorð ella samanburðarorð, so eru nógvy teirra í óbundnum formi (í hvussu er á kortinum), nevniliga *Enni*, *Fjall*, *Horn*, *Kambur*, *Kirvi*, *Kjølur*, *Klakkur*, *Klettur*, *Knúkur*, *Knútur*, *Koppur*, *Maður*, *Mót*, *Nakkar*, *Nakkur*, *Nøv*, *Oyggi*, *Sneis*, *Stallur*, *Talaborð*, *Tindur*, *Trantur*, *Tyrl*, *Vaðhorn*. Men heilt nógvy nøvn hava bundnan form: *Altarið*, *Bassarnir*,

Bollin, Borgin, Bustin, Bökkarnir, Dyllan, Eggín, Ennið, Filthatturinn, Fjallið, Herðablaðið, Hæddin, Høvdin, Kamburinn, Klettarnir, Klubbin, Knavin, Kneysurinn, Knúkin, Knyklarnir, Melin, Múlin, Mølin, Nakkurinn, Navirnar, Nípan, Núgván, Rávan, Reynið, Róvin, Rustin, Sátan, Skálin, Skorin, Skorarnar, Snubburnar, Tindurinn, Vitin, Vørðan, Økslin. Her er tó tað at siga at teir ið hava sett nøvn á kort, hava ofta havt lyndi til at broyta bundnar formar til óbundnar tá ið nøvnini skuldu setast á kortið. Vit síggja mong dømir um tað í navnatilfarinum hjá Generalstabinum (Gst.) í 1890'unum.

Og í roynd og veru vísir tað seg at fleiri av hesum nøvnum verða brúkt báði í óbundnum og bundnum formi hvørt um annað. Hetta sæst eitt nú ofta í uppskriftunum. Ein variatión ið ofta sæst, er at eitt navn er óbundið tá ið tað verður nevnt saman við hjáorði og/ella fyriseting, men bundið tá ið tað verður nevnt í hvørfalli. Taka vit til dømis tey bæði fjøllini í Sumba sum eita *Skálin* og *Knúkin*, so eitur økið teirra millum *Millum Skála* og *Knúka*. *Hesturin Háir* er bundin, men har eru eisini nøvnini *Undir Hesti* og *Støðulagið undir Hesti*, og við *Spinarnar* eru nøvnini *Handan Spinar* og *Keksið undir Spinum*. Eisini kundu vit nevnt øll tey mongu dømini um fjøll sum verða nevnd *Fjallið* í hvørfalli, men sum saman við hjáorði og/ella fyriseting hava óbundnan form, t.d. *Suður á Fjalli*, *Uppi á Fjalli*, *Undir Fjalli*, og vit kundu nevnt dømið *Borgin* og *Eystan Borg*. Hetta er kortini ikki nakað sum bara er galdandi fyri fjallanøvn, men fyri føroysk staðarnøvn í síni heild.

Ofta hevur sama staðið tvey nøvn, eitt sokallað „fjarnavn“ og eitt „nærnavn“. *Gjógvaráfjall* í Vági, *Strandaafjall* á Strondum og *Glyvrafjall* oman fyri Rituvík t.d. verða í nærumhvørvinum ofta nevnd *Fjallið*. Hetta er galdandi fyri fleiri av nøvnunum við *-fjall* sum høvuðsliði. Men ikki bara í teimum. Somu variatión síggja vit í navnapørum sum *Kunoyarnakkur* – *Nakkurinn*, *Kaldbakskambur* – *Kamburinn*, *Kirkjubøreyn* – *Reynið*,

Títlingaborg – Borgin. Her sýggja vit at tað samansetta navnið er óbundið, meðan tað samsvarandi ósamansetta ofta er bundið.

Í nøvnum við eftirsettum lýsingarorði ella eftirsettari fyrisetingarheild er høvuðsliðið altíð bundið, t.d. *Hesturin Háí, Fjallið Mikla, Fjallið millum Botnar, Tungufellið Lítla* (í hesum síðstnevnda hoyrist tó ikki munur á bundnum og óbundnum formi). Við fyriseting frammanfyri verður kortini vist sagt *uppi á Fjalli Mikla, á Fjalli millum Botnar, á Tungufelli Lítla*.

Navnorð í fyrra liði í samansettum nøvnum hefur annaðhvørt stovnsform ella hvørsfalsform. Sum dømir um stovnssamansetingar kunnu vit nevna: *Lómfelli, Nónfjall, Sandfelli, Sornfelli*, og sum dømir um hvørsfalsamansetingar: *Borgarfelli, Botnstindur, Depilsknúkur, Hvalbiarfjall, Kaldbakskambur, Knattarheggjur, Rustartindur, Skálafjall, Sundsnøva, Víkartindur*. Tað eigur sjálvsagt at nevast at hvørsfalsendingin *-ar* vanliga verður úttalað sum *-a* framman fyri hjáljóð, men at stavsetingin við *-ar* byggir á ta etymologisku regluna. Til dømis skriva Svabo og Hammershaimb ávikavist *Borgafelli* og *Borgafelli* fyri *Borgarfelli*, og Schrøter skrivur *Rusta Tindur* fyri *Rustar-*. Svabo skrivur *Arnatindur*, Hammershaimb *Arnatindur*. Er forliðið eitt sernavn (kanska upprunaligt sernavn á fjallinum), er tað ein høvuðsregla at tað fær hvørsfalsform. Vit leggja kortini merki til at í nøvnunum *Kirkjubøkambur* (nevndur hjá Svabo) og *Kirkjubøreyn* fær forliðið ikki hvørsfalsending (í staðarnøvnum við tí ósamansetta bygdarnavninum *Bour* sum forliði fáa vit hvørsfalsformin *Biggjar-*, t.d. *Biggjarskor*), og hugsandi er at longdin á navninum spælir inn (**Kirkjubøarkambur > Kirkjubøkambur?*). Meira merkisvert er tí fjallanavnið *Vágfelli*, har vit sum forlið hava bygdarnavnið *Vágur*, sum annars í staðarnøvnum fær hvørsfalsformin *Vágs-*. Í *Elduvíkstindur* og *Haldórvíkstindur* (koma fyri hjá Svabo), *Heðinsskorsfjall* og *Myrkjanoyrsfjall* (hjá Hammershaimb) sýggja vit *-s-* sum samansetingarklípi í kvennkynsforliði í staðin fyri ta gomlu hvørsfalsendingina *-ar* í kvennkyni, sum vit eitt nú hava í

Víkartindur, og *-a* í *Skoratindur* (el. *Skorartindur*?). Á kortum er altíð skrivað *Heðinsskorarfjall* og *Myrkjanoyrarfjall*, og tað man vera úrslit av málsligari umbøting í sambandi við kortgerð. Ein óregluligan hvørsfalsform síggja vit í *Mýrnaðfjall*, har forliðið eftir øllum at døma inniheldur staðarnavnið *Mýrar*. Stytt (samandrigið) forlið í samanseting síggja vit í nøvnum sum *Fuglfjarðartindur* og *Oyndfjarðarfjall* (ósamansett *Fuglafjørður*, *Oyndarfjørður*). Dupultformar síggja vit uppskrivaðar í *Árndalsfjall* (F20) og *Árnadalssfjall* (Gst.) (dalurin eitur *Árnadalur*).

KELDUR TIL NØVNINI

Grundarlagið undir fjallanøvnunum eru færoyakortini í kortmátinum 1:20.000, tey sonevndu málíborðsbløðini, í 3. útgávu frá 1987-1998, í korthøpi ofta nevnd við styttingini F20. Fyrsta útgáva av málíborðsbløðunum kom í 1901, 2. útgáva í 1943. Nøvnini á teimum fyrru útgávuunum vóru úrslit av kortleggingini hjá teirri dansku herstjórnini (generalstabinum) í 1890'unum (við onkrum rættingum í 2. útgávu), meðan nøvnini á teimum nýggju málíborðsbløðunum í 3. útgávu eru úrslit av innsavningararbeiði sum umboð fyri Fróðskaparsetrið og Matrikulstovuna gjørdur í tíðarskeiðinum 1983-1998. Nøvn sum stóðu í teimum báðum fyrru útgávuunum (1901 og 1943), vórðu gjøgnumgingin saman við staðkendum fólkkum, hópur av nýggjum nøvnum kom aftrat upp á kortini, og tað kom eisini fyri at onnur nøvn ella aðrir navnaformar komu í staðin fyri tey sum vóru á teimum eldru kortunum. Nøvnini umboða tí í høvuðsheitum navnasiðin hjá brúkarunum í 20. øld. Sum nevnt er frammanfyri, kemur tað meira enn so fyri at ymisk nøvn hava verið brúkt um sama stað (eitt nú eru *Dalkinsfjall*, *Hjallaffjall* og *Hægstaffjall* nøvn á einum og sama fjalli), og tá hevur

verið neyðugt at velja hvat ið skuldi sleppa við á kortið; tí eru nøvn til úti millum fólk sum ikki eru komin við á kortini. Men eisini sætt úr tíðarsjónarhorni sæst stundum variation. Vit skulu ikki altíð so langt aftur í tíðina fyri at koma fram á nøvn og navnaformar sum ikki longur eru í brúki. Tí hefur eisini verið hugt í nakrar eldri keldur fyri at fáa tílíkar eldri navnaformar við, eisini navnaformar sum nú eru horvnir. Hesar eldru keldur eru í høvuðsheitum føroyafrágreiðingin hjá J. C. Svabo frá 1781-1782, føroyakort hjá C. L. U. v. Born, kapteyni á Skansanum, frá 1790-1795 (mest nøvn fram við landi, men nevnrir nøkur fá fjøll), eitt topografiskt yvirlit hjá J. H. Schrøter frá o.u. 1830 og eitt staðarnavnasavn hjá V. U. Hammershaimb frá 1853. Summi av nøvnunum í hesum søvnum ber tað ikki til at staðfesta við fullari vissu í dag, men tey eru kortini tikin við í yvirlitið. Eitt nú sigur Schrøter at eitt fjall í Sandoynni eitur *Høgaffall*, men tað navnið tykist eingin kenna ella brúka í dag. Hann (og somuleiðis Svabo) nevnrir *Títlingaborg* sum eitt fjall í Fuglafirði, men leggur aftrat at tað verður vanligi bara nevnt *Borgin*, og tí vita vit hvat tað er fyri fjall. Tað er ikki ringt at gita at *Blankskálagalvur*, sum Svabo nevnrir, má vera tað sama sum nú eitur *Galvurin*. Báði Svabo og Hammershaimb nevna *Hóvafelstind* sum eitt fjall í Norðragøtu. Tað navnið kennir eingin longur, men út frá samanhinginum má haldast at tað er tað fjallið sum á kortinum eitur *Sigatindur*, og sum fólk í dag mest bara nevna *Tindin*, *Heimastatind* ella *Vestatistind*, men sum geodetarnir í 1890'unum skriva upp sum „Suiggjatindur“. Ein virðismikil kelda til staðarnøvn er nevniliga eisini forarbeiðið frá 1895-1899 hjá generalstabinum til kortini sum komu út í 1901. Ofta hava teir fingið uppgivið nøvn sum eingin vil kennast við í dag, bara góða öld seinri, t.d. *Festafelli* á Sandi. Við stytttingini Gst. (og árstali í parantes) eru navnaformar haðani endurgivnrir. Tey eru ofta í donskum ella hálvdonskum sniði, men kunnu vera áhugaverdir

fyri tað. Í summum førum er víst til onnur staðarnavnasøvn, serliga í søvnunum á Føroyamálsdeildini á Fróðskaparsetrinum ella í prentaðum bókum. Eitt navn ið tað als ikki ber til at staðfesta hvar er, er tað sum Svabo (1959: 857) umrøður sum „Sundfield paa Suderøe paa en stejl Plads mod Søen“, har teir hava funnið kol (hann hevur tað úr einari løgtingsprotokoll).

STYTTINGAR FYRI KELDUR

Born

Kort hjá C. L. U. von Born kapteyni frá 1790-95 (Clementsén 1994).

F100

Føroyakort 1:100.000.

F20

Topografisk kort *Føroyar 1:20.000*, 3. útg. 1987-1998. (1. útg. 1901, 2. útg. 1943). Er ikki annað tilskilað, vísir styttingin til 3. útg.

Gst.

Forarbeiðið 1895-1899 hjá herstjórnini (generalstabinum) til 1. útg. av F20. KR er stytting fyri

Rimestad kapteyn, sum stóð fyri navnaviðgerðini hjá Gst.

Hammershaimb

Staðarnavnasavn hjá V. U. Hammershaimb frá 1853.

Hammershaimb-AM

Navnalistar hjá Absalon Matras í savni hjá V. U. Hammershaimb.

Hammershaimb-HDM

Navnalistar hjá Hans David Matras í savni hjá V. U. Hammershaimb.

Mikkjal á Ryggi

Staðarnavnauppskriftir frá 1924.

N. Djurhuus

Staðarnavnauppskriftir 1953-1959.

Rafn

Føroyakort í Føroyingasøgu (Rafn 1832).

Schrøter

Topografiskt yvirlit frá o.u. 1830 (Weyhe 2007).

Svabo

Sí Svabo (1959).

AÐRAR STYTTINGAR

EL = Eftirlið

FL = Forlið

f. = femininum

h. = hvörkikyn

k. = kallkyn

kv. = kvennkyn

m. = maskulinum

n. = neutrum

norr. = norrønt

sbr. = samanber

serst. = serstakliga

sms. = samanseting

stn. = staðarnavn

stadv. = stadnamn

Serlig tekn:

Stjörna (*) er sett við ein hugsaðan
upprunaform ella eldri form

/.../ endurgevur úttalu í fonem-
skrift

> verður til

< kemur av

→ vísir til navn sum leitorð

NØKUR HØVUÐSLIÐ

Nøkur av vanligastu høvuðsliðunum ið ofta koma fyrri, verða lýst her fyrri at sleppa undan ov nógvum endurtøkum í sjálvari navnagjøgnumgongdini. Fyrst kemur frágreiðing úr FO. Lýsing av norrønum orðum er tikin úr NO (við frágreiðing á nýnorskum). Viðhvørt er frágreiðing frá Matras (1933) tikin við (hon er á donskum).

berg h. ‘1. steýrrættur grótveggur, meitilberg, fuglaberg; 2. (serst. stn.) vallað lendi har ið bratt er’. Norr. *berg* h. ‘berg, berggrunn, stein, fjell (= *bjarg*)’.

borg kv. Sera vanligt orð í fjallanøvnum, sbr. norr. *borg* kv. ‘høgd, bakke, som liknar ei borg’. Má skiljast sum samanburðarorð/-navn.

egg kv. ‘trom, brún, kantur (á bergi)’. Norr. *egg* kv. ‘egg, jordrygg (i stadn.)’. Í nógvum nøvnum er merkingin fjallarøð ella fjallagrein, ofta sum hon sæst úr bygdini ella burturfrá.

enni h. ‘1. fremri partur á høvdi (andliti) oman fyrri eyguni, panna. 2. kantur út úr fjalli’. Matras (1933: 98): „*enni* n. ‘Pande; pandelignende Fjeldformation’. Betyder i færøske Stednavne ‘skarp Kant i Fjeldside, brat Fremspring’.“ Norr. *enni* h. ‘1. skalle, panne. 2. namn på eit fjell.

Landnámabók (Isl.)'. Í føroyskum nøvnum síggja vit *enni* brúkt um eina røð niður úr fjalli, men eisini um tað hægsta oman fyri røðina, t.e. sjálvt fjallið.

-felli h. '(lítið) fjall'. Norr. *fell* h. 'fjell (= *fjall*)'. Magnússon (1989) sigur *fell* merkja 'stakt fjall' og tykist sostatt at gera onkun týdningsmun á orðunum *fell* og *fjall* (og orðið „lítið“ í parantes kundi bent á at FO roynir tað sama). Tað er tó ikki lætt at síggja mun í týðningi millum *felli* og *fjall* í føroyskum nøvnum. *Fell(i)* er annars upprunaliga sama orð sum *fjall*, men meðan *fjall* hevur fingið ljóðbrot, er *fell(i)* óbrotið. Tann „víðkaði formurin“ *felli*, sum er tann vanligi í føroyskum nøvnum, kemur eisini fyri í onkrum hetlendskum nøvnum (Jakobsen 1901: 91). Í føroyskum kemur *felli* bara fyri sum seinra lið í samansetingum, ikki sum sjálvstøðugt orð (í hvussu er ikki í hesari merking). Vanliga hevur verið hildið at *fell* er ein upprunaligur óbrotin síðuformur til *fjall*, og at *felli* í eitt nú føroyskum er ein víðkaður formur av *fell*, men tann svenski staðarnavnafrøðingurin Thorsten Andersson hevur í grein fyri kortum (Andersson 2015) víst á at tað er øvut. Hann vil vera við at *felli* er gamalt hvørjumfall av *fjall*, sum í fornari tíð hevur verið bent soleiðis í eintali: *fjall* – *fjall* – *felli* – *fjalls*. *Felli* í staðarnøvnum umboðar tí gamlan hvørjumfalsform (ið sum kunnigt er nógv brúktur í staðarnøvnum í staðin fyri hvørfall), og *fell* er ein seinri ikomin hvørfalsformur, skaptur við støði í hvørjumfallinum *felli*. Í føroyskum nøvnum er *felli* hinvegin fatað sum hvørfalsformur. Annars er tað at siga at fleiri av nøvnunum við *-felli* hava í talumáli fingið kvennkynsformin *-fella*, t.d. *Grímfella*, *Ritufella*, *Vatnfella*. Sum fyrra lið í samanseting fær tað vanliga formin *-fals-*, t.d. eitur tað *Reyðafalstindur* hjá Svabo, Schrøter og Hammershaimb (og skriftmálsformurin *-fels* er ein endurbøttur formur). Hesar broytingar koma helst av at *felli* ikki longur hevur verið livandi orð í málinum.

fjall h. ‘stór brött hædd í lendi’. Norr. *fjall* h.

heyggjur, heygur k. ‘árundað hövd, hólur’. Norr. *haugr* k. Vanliga sipar orðið ekki til ‘fjall’, men einstök dómir eru tikin við har heyggjurin hefur dám av fjalli.

hædd kv. ‘staður hægri enn lendið uttanum, heyggjur, hólur’. Norr. *hæð* kv. ‘høgd (i landskap), haug’. Í føroyskum nøvnum sæst tað brúkt um fjall og øki hægst á fjalli.

høvdi k. ‘nes ið er hægst uttast’. Matras (1933: 159): ‘høj Klippe, som rager frem i Søen, Forbjerg, Bjergpynt’. Norr. *høfði* k. ‘hovde, framstikkande knaus el. hög odde’. Úttalan er aloftast /høddi/, men /høvdi/ hoyrist hendingaferð (sí Matras 1933: 159).

kambur k. ‘langt fjall við hvassari fjallarøð, fjallakambur’. Norr. *kambr* k. ‘fjellkam, jordrygg’.

klettur k. hefur í FO hesar merkingar: ‘1. stórir (stak)steinur, bergklettur. 2. (føst) hella, berg, hellubotnur. 3. sjóvarklettur, hella’. Í nøvnum ið her verða viðgjørd, verður orðið brúkt um ‘hædd ið dagar upp við hamri, hamarsklett’. Sbr. Matras (1933: 174): ‘Klint, Klippe’. Norr. *klettr* k. ‘klett, bergknatt, koll’ (NO).

kneysi, kneysur k. ‘eitthvørt ið stendur fram úr t.d. bergi’. Norr. *Knausar* k. flt. (isl. garðsnavn), sbr. nýnorskt *knaus* k. ‘bergknatt’; *Knausinn* (býgarður í Bergen), sbr. nýnorskt *knause* k.

knúki, knúkur k. ‘toppur, kollur el. tindur’. Norr. *knjúkr* k. ‘rund fjelltopp, nut (i isl. stadnamn)’. Tann veikt bendi formurin verður brúktur sunnanfjørðs, tann sterkt bendi norðanfjørðs; í Sandoyinni síggjast tó báðir at koma fyri (sí *Knúkur* á Sandi, *Ovariknúki* í Skálavík).

kollur k. ‘1. árundur toppur. 2. ovasti partur á høvdi. 3. tað ovasta á sátu. 4. tað ovasta á t.d. fjalli’. Matras (1933: 181): ‘rundagtig Top; hovedlignende Formation, Kulle’. Norr. *kollr* k. ‘koll, rund topp (på tre, fjell o.l.)’.

múli k. ‘1. tað fremsta á høvdi á rossi el. seyði. 2. eitthvørt ið stendur fram úr lendi’. Norr. *múli* k. ‘1. mule, munn, helst overleppa på dyr. 2. mule, breitt høgt nes el. berg som skyt fram’.

nakkur k. ‘høgt (for)berg (ofta slætt omaná og bratt niðurfyri)’. Matras (1933: 214): ‘Klippeformation af Form som en Nakke, højt Forbjerg med skarp Kant’. Norr. *hnakki* k. ‘1. nakke. 2. nakke, bergknatt’. Norr. *hnakkr* k. ‘1. nakke. 2. skammel, krakk’. Í nútíðarføroyskum staðarnøvnum er tann sterki formurin *nakkur* einaráðandi, meðan *nakki* er likamsluturin.

nípa kv. ‘bratt og høgt (for)berg ið stendur framúr el. stíngur uppúr (hellir eitt sindur útyvir í erva)’. Formurin *nípa* er ikki skriftfestur í norrønum, men harafturímóti *gnípa* kv. ‘nipe, nut som hallar fram’. Í eddukvæðinum Völuspá kemur navnið *Gnípahellir* fyri, og í íslenskum merkja *nípa* kv. og *gnípa* kv. tað sama og eru tí síðuformar (ÍFO). Í norskum merkir *nípe* kv. ‘steil Fjeldtop, en Bjergside med en brat nedgaaende Side’ (Aasen), og *níp* k. kann merkja nakað tað sama. Báði ein- og tveystavilsisformurin kemur fyri í fleiri fjallarnøvnum í Norra, serliga á Vesturlandinum, báði ósamansett og sum EL. Orðið kemur fyri í Hetlandi og Orknøym (NSL). Tað kemur eisini fyri í mongum føroyskum staðarnøvnum, ósamansett og sum FL ella EL.

nøv, nøva kv. ‘eitthvørt ið stendur út úr el. fram úr lendinum’. Norr. *noğ* kv. ‘nov, skøre (snitt) som tømmerstokkane i hjørnet av husveggen blir samanfelte i; stokkenden som stikk fram utanfor; i sms. også om hushjørne’. NO hevur ikki orðið við landslagsmerking. Somu merking sum í norrønum hevur orðið í norskum, men sambært Jakobsen (1901: 137) hevur norskt eisini *nov* kv. „i stednavne om fjældhjørner, der i formationer kunne minde om sådanne laftbygningshjørner“, og í hetlenskum finst tað „i navne på fremstående forbjerger, høje pynter“. Í føroyskum hevur orðið eisini fingið veikt bendan form (*nøva*) í staðin

fýri tann upprunaliga sterkt benda, og báðir koma fyri í nøvnum. Á kortum hevur *nøva* ofta verið broytt til *nøv*.

reyn, regn h. ‘oyðið og grýtut fjallalendi, steinoyða’. Norr. *hraun* h. ‘steingrunn, ur, røys, skarv. Jf. nynorsk *raun* i stadnamn’. Teir báðir formarnir *reyn* og *regn*, tann seinri við lokljóðsinnskoti (eisini nevnt „klusilparasittur“), skifta eftir málføri, og skiftið er eitt sindur merkisvert. *Regn* er vanligt í Suðuroy, Mykinesi, Norðurstreymoy og Eysturoy, *reyn* í Sandoy, Suðurstreymoy, Vágum og Norðuroyggjum (og fyri ein part í Norðurstreymoy). Á kortum hevur verið vanligt at broyta *regn* til *reyn*, og tí kann *reyn* eisini standa á kortum í økjum har tey siga *regn*.

rust kv. ‘ryggur á fjalli (skapaður sum kjølur), fjallarust’. Matras (1933: 234): ‘udstaaende Ryg el. Kant i en Fjeldside’. Orðið *rust* tykist ikki vera skriftfest í norrønum, Í norskum merkir *rust* kv. ‘liten skog, lund; (skogkledd) rygg, lite høgdedrag’ (Nynorskordboka). NSL sigur at „Namnet *Rust(a)* finst fleire stader på Austlandet.“ Í Føroyum finst tað í stórum tali um alt landið (sigast skal at *-rust* í samansetingini *heimrust* hevur annan uppruna).

ryggur k. ‘avlong hædd, ásur, kambur’. Norr. *hryggur* k. ‘rygg, jord- el. bergrygg’.

tindur k. ‘ovasti (spíski) partur á fjalli, fjallatoppur’. Norr. *tindr* k.

FJALLANØVN Í STAVRAÐ

Altarið

Stendur á F20 sum navn á tí hægsta (483 m) á fjallinum → *Rustarkambi* vestan fyri Góðadal í Fuglafirði. Á F20 (1901) hæt hesin fjallatoppurin *Rustatindur*, og *Altarið* stóð sum navn á einum hamarsspjalla væl niðari á fjallasíðuni móti Hellunum. Í handriti hjá Gst. (1897) er staðið lýst sum „lille Hammervæg“, men spurnartekn er sett við staðsetingina. → *Rustin*, → *Rustartindur*.

Samanburðarnavn, bundin formur av *altar* h. ‘borð frammi í kóri’ og ‘høvd el. herða átøk altari’. Hetta er sostatt ikki navn á sjálvum fjallinum, men á einum ávísum stað á fjallinum. Fleiri dømir eru um sama orð í staðarnøvnum.

Antinisfjall

392 m høgt fjall norðast í hagapartinum Uttan Hús í Miðvági. Gst. (1897): *Andenæsfiadl* > *Andness Fjall*, og KR viðmerkir: „and“ betyder Vis-à-vis-Stilling, andnes = Udhuk“. F20 (1943): > *Antinisfjall*.

EL er *fjall* h. FL er eftir øllum at døma hvørfsfall av mansnavninum *Antinis*.

Sum tað sæst, royndi Gst. (KR) aðra tolking, men tað er ilt at síggja nakra sakliga grundgeving fyri at fata FL sum „andnes“ (t.e. ‘nesið hinumegin’).

Arnartindur

Tann hægsti tindurin (262 m) í Tindhólmi, Seyrvági. Svabo: *Arnatindur*. Hammershaimb: *Arnartindur*.

EL er *tindur* k. FL /arna-/ er hvørsfall av *ørn* kv. ‘stórur ránfuglur av heykaætt (Aquila)’, norr. *ørn* k. Svabo (1959: 79) nevnið frásøgn um at ørn hevur átt har.

Árnadalstindur

718 m høgur tindur millum Hósvík og Kollafjørð. Eystanfyrir er Árnadalsskarð, og sunnanfyrir er Árnadalur. Rafn: *Ádnadälstindur*. Gst. (1896): *Odnadalstindur*.

EL er *tindur* k. FL er hvørsfall av dalsnavninum Árnadalur, ið aftur er hildið at vera samansett av mansnavninum *Árni* + *dalur* (sí tó undir →*Árnaþfall*). Annars er munnlig søgn (m.a. kend í Hósvík) um at ørn skal hava átt í tindinum.

Árnaþfall

1. 722 m høgt fjall norðast í Garðshaga í Gásadali. Gst. (1897): *Odnafjall*. Svabo (1959: 79) nevnið eitt *Arnafjall*, har sagt verður at ørn skal hava átt, men óvist er hvat fjall hann meinar við.
2. 350 m høgt fjall har eysturi á suðursíðuni í Mykinesi. Svabo: *Aadnafjall*. Hammershaimb: *Árnaþfall*. Gst. (1897): *Odnafjall*.

EL er *þfall* h. FL kann vera hvørsfall av mansnavninum *Árni*. Vit kunnu tó ikki útiloka at FL hevur verið *arnar*, hvørsfall av *ørn* við gamlari sjálv-ljóðsleinging: *arnar*- > *árnar*- > /odna-/.

Av Skarðinum, Gásadali: Heinanøva og Árnafjall, ið er hægsta fjall í Vágum.
Mynd: Pól Sundskarð.

Árndalsfjall

382 m høgt fjall á Björgum í Vestmanna. Dalurin vestanfyri eitur Árnadalur. Gst. (1896): *Odnadalsfjadr* > *Árnadals Fjall*. F20 (1991): > *Árndalsfjall*.

EL er *fjall* h. FL /onndals-/ er samandrigin hvørsfalsformur av dalsnavninum *Árnadalur*, sum kann vera samansett av mansnavninum *Árni* + *dalur* (sí tó undir →*Árnafjall*).

Bassarnir

Tríggjar hœvdir á Mjóvanesi í Lamba. Tær verða eisini nevndar hvør sær: *Heimastibassi*, *Stóribassi*, *Geldingaklettur*. Hammershaimb sigur: „Á Mjóvanesi eru 3 Klubbarnir ella Bassarnir (í millum er stóri bassi, itsti bassin kallast Geldingaklettur og 3^{ði} heimasti b.“ Ovari á nesinum eru á F20 eisini nevndir *Bøllutuklubbi* og *Langiklubbi*, og spurningurin er um *Bassarnir* og *Klubbarnir* er heilt tað sama, ella um nøvnini partvíst yvirlappa (Bassar niðari og Klubbar ovari?). Keldurnar tykist ikki heilt greiðar. Hæddirnar, sum eru 5 ella 6 í tali og liggja á rað niðan frá Mjóvanesi, eru úr 198 m upp í 263 m. Gst. (1897): *Storebasse* og *Gjeldingaklet* > *Bassarnir* („Den optagne Form angivet for KR som godt kendt Mærke paa Søen“). F20 (1990): *Bassarnir*, *Geldingaklettur*, *Stóribassi*, *Bøllutiklubbi*, *Langiklubbi*.

Navnið er ósamansett, og tann bundni fleirtalsformurin sipar til (helst) tríggjar „Bassar“, men eintalsformurin verður brúktur um hvønn einstakan í samansetingum, t.d. *Stóribassi*. Navnorðið *bassi* k. merkir ‘stórir og sterkur maður’. Norr. *bassi* k. kundi merkja ‘björn’, og á norskum merkir tað ‘stórt, hyldligt dýr’ og somuleiðis ‘prúður maður’. Navnið er tí at fata sum skemtiligt samanburðarnavn.

Beinisvørð

470 m høgt fjall og forberg vestan fyri Sumba. Svabo: *Bajnisvøri*. Born: *Beineswere*. Schrøter: *Beinusvøri*. Rafn: *Bajnisvøri*. Gst. (1899): *Beinesvøri* > *Beinisvørður*. F20 (1998): > *Beinisvørð*.

EL-*vørð* er stytur formur av navnorðinum *vørða* kv. (< norr. *varða* kv.), sum er vanligt í nøvnum á fjøllum og hæddum í lendinum (sí → *Vørðan*). Endingin -i í teinum eldru skriftformunum má uppfatast sum hvørjumfalsendingin -u (samanfall er millum *i* og *u* í ending í suðuroyarmáli), altso *Beinisvørðu*, í hvørfalli *Beinisvørða*. Av tí at -i er fatað sum hvørjumfalsending, er

formurin *Beinisvørð* íkomin sum nýggjur hvørfalsformur („falskur frá-dráttur“). FL *Beinis-* er helst hvørsfall av *beinir* k. ‘leiðbeinari, vegvísari’, sbr. norr. *beinir* k. ‘beine, teneste, hjelp; fremjar, givar’ (NO). Neyvan av mansnavninum *Beinir*, sum vanliga hevur verið hildið (sí t.d. Matras 1928: 169). Áhugavert er tað eisini at *Beinsverd* kemur fyri sum navn á einum heyggi við innsiglingina til Sand Voe norðast í Hetlandi (Jakobsen 1901: 195). Tað er sama navnið sum *Beinisvørð*, og „it is very probable that this hill could have been used as a direktion pointer by seafarers“, sigur tann hetlendski staðarnavnafrøðingurin Doreen Waugh mæ (Weyhe 2005).

Bernatindur

524 m høgt fjall vestan fyri bygdina í Bø, úttalað /berna-/ . Gst. (1897): *Bernatindi* > *Berinatindur*. F20 (1943, 1989): *Berinarindur*. Beint norðanfyri er eitt fjall har hæddin er 562 m, við ongum navni! Økið í erva er púra slætt og berlig fjallavídd sum er tvíbýtt við einum skarði millum báðar hæddirnar. Prikansgjógv gongur upp í Skarðið. Tað er tann ytra (sunnara) hæddin sum er *Bernatindur*.

EL er *tindur* k. Tað er óvist hvussu FL skal tolkast. Skriftformurin á kortinum (frá Gst.) endurgevur ikki heilt neyvt úttaluna hjá fólki á staðnum. Møguliga skal *Berna-* tolkast sum hvørsfall fleirtal av kvennkynsorðinum *bera* ‘berligt øki’, sipandi til berligar fjallavíddir. Er tað rætt, átti navnið at verið skrivað *Bernatindur*, sum eisini samsvarar við formin sum Gst. skrivaði upp, og sum sagt verður á staðnum.

Blanskálagalur

Svabo: *Blanskaala-Galvur*. Born: *Galven*. Svabo nevnr hetta sum tað syðsta („det sydligste“) fjallið í Kalsoy. Navnið er ikki kent í dag, men sipar til suðurendan á Kalsoy, sum verður nevndur *Galvur(in)*. Tað hægsta fjallið har suðuri er annars → *Gríslatindur*, og *Galvurin* verður

fatað sum tann bratta líðin á suðurendanum, har m.a. *Galvsrætt* er, og ekki fjallið.

EL er *galvur* k. ‘brøtt fjallasíða (lík húsi)’, norr. *gafl* k. FL er hvørsfall av bygðarnavninum *Blankskáli*.

Blábjörg

732 m høgt fjall á markinum millum Innandalshaga í Fuglafirði og Norður í Haga í Syðrugötu. Hammershaimb (undir nœvnum í Syðrugötu): *Norðarafjall*. Gst. (1897): *Blaabjörg*.

EL er *björg* h.fl. ‘brattlendi’. Sambært FO verður orðið í nútíðarmáli brúkt um ‘berg har ið bjargafuglur eigur’ ella ‘brattlendi har ið seyður gongur’. Í hesum navninum tykist tað vera brúkt meira alment um ‘brattlendi, hamar’. FL er stovnur í lýsingarorðinum *bláur*, sum í staðarnœvnum helst merkir ‘myrkur, svartur’, sbr. norr. *blár* l. ‘blá; mørk, svart’ (NO).

Blámansfjall

790 m høgt fjall á markinum millum Sunnanmanshaga og Gimbrahaga á Eiði og Í Húsi í Funningi. Gst. (1897): *Blaamandsfjadr* > *Blámannsfjall*. Sunnan fyri fjallið eru *Blámansskarð* og *Blámansbotnur*. Norðan fyri fjallið sum á kortinum eitur *Blámansfjall*, er annað fjall, 751 m høgt, við ongum navni, og óvist er um tað skal roknast sum partur av Blámansfjalli. Tað er mark millum hagarnar Í Húsi og Botnar í Funningi og Sunnanmanshaga á Eiði. Oman úr tí fjallinum móti Funningi gongur ein røð, ið longri niðuri nevnist *Nón*, og ein spyr seg sjálvan um tað ekki hevur verið navn á hesum norðara fjallinum.

EL *fjall* h. FL er upprunaliga helst **Bláhamars-*, hvørsfall av einum horvnum **Bláhamar*, sum annars er vanlig navn á homrum um alt

landið. Miðparturin í nøvnum er í serligum vanda fyri at vikna og harvið verða útsettur fyri umtolking (sbr. eisini → *Gásamansklettur*).

Bognitindur

Ein av fimm tindum í Tindhólmi, Seyrvági.

EL er *tindur* k. FL er veikur kallkynsformur av lýsingarorðinum *bogin*, sum sipar til skapið á tindinum.

Bolafløttur

458 m høgt fjall á eggini har suðuri í Úttriðingi í Seyrvági, uppi yvir bjarglendinum Lundaskor og Geldisskor. Gst. (1897): *Burlafløt* > *Bálafløttur* (sum KR sigur seg hava fingið uppgivið, men sum hann helst hevur misskilt, eins og tann uppskrivaði formurin eisini man vera úrslit av málbrongli).

Má upprunaliga vera navn á „fløtti“ í berginum (sbr. *fløttur* k. ‘(í bergi) lítul valling’) og síðan flutt yvir á fjallið uppiyvir. FL er helst hvørsfall av *boli* k., sum er gamalt orð fyri ‘tarv’ (norr. *boli* k. ‘tarvur’) ella ‘staðbundið stórt dýr (serst. veðrur)’, sbr. at *geldingur* í *Geldisskor* < *Geldingsskor* kann merkja ‘geldur veðrur’ (FO). *Bolafløttur* kemur eisini fyri sum navn á eini mörk í Gásadali.

Bollin

616 m høgt fjall á markinum millum Hvalvík (Húsadalshaga og Toftahaga) og Kollafjørð (Frammi við Gjógv). Gst. (1896): *Bodla* > *Bollin*.

Samanburðarnavn í bundnum formi, men skriftformurin hjá Gst. bendir á at tann óbundni eisini er ein móguleiki. Inniheldur navnorðið *bolli* k., sum báði kann merkja ‘kúput ílat el. kúput djúp skál’ og ‘fremsti el. ovasti partur á høvdi, skalli’ (NO hevur bara tann fyrri týðningin, og helst er tann seinri týðningurin í føroyskum at skilja sum myndamál eftir tí fyrri). Orðið kemur fyri í øðrum nøvnum; eitt nú er *Bolli* navn

á skeri við Gjógv, og *Bollagjótan* í Norðragötu inniheldur helst eisini eitt navn fyrir hædd.

Borðoyarnes

Hæddin (392 m) syðst á Borðoyarnesi í Uppsalahaga í Klaksvík. Svabo: *Borjanees*. Rafn: *Borjanès*. Hammershaimb: *Borjanes*. *Borðoyarnes* er navn á nesinum syðst á *Borðoyinni*, men verður eisini brúkt um hæddina uppi á nesinum.

Er í fyrstu syftu navn á nesi við EL *nes* h. FL /borja-/ er hvørsfall av oyggjarnavninum *Borðoy*.

Borgarfelli

543 m høgt fjall millum Selatrað og Skála. Svabo: *Borgafedli*, Hammershaimb: *Borgarfelli*. Gst. (1897): *Borgarfædli*.

EL er *felli* h. FL er hvørsfall av *borg* kv., sum eisini ofta kemur fyri ósamansett sum samanburðarnavn á fjalli.

Borgarin

537 m høgt fjall á Trøllanesi, uppi yvir Kalsvík á vestursíðuni norðast á Kalsoynni. Svabo: *Borgafjædl*. Hammershaimb-AM: *Borgarfjædl*. Gst. (1898): *Borgarin* > *Borgarfjall* (KR vísir til *-fjall* hjá Hammershaimb og sigur: „men Borgarin er for KR angivet at være almindeligere end *-fjall*. Sidstnævnte dog taget: Skjønhedshensyn!“). F20 (1943): > *Borgarin*.

Matras (1933: 75): „Oprindelig er dette sandsynligvis et med *borg* f. sammensat Navn, snarest et **Borgarfelli*. Fjeldet har, set fra Bygden, stor Lighed med, hvad der ellers i Stednavne benævnes som borg.“ Navnið er möguliga broytt við tað at tað er sett í samband við persón sum í føroyskum sagnum er nevndur *Borgarin* (sí Matras 1933: 34).

Borgarknappur

574 m hægt fjall millum Fámjin, Hov, Porkeri og Vág. Born: *Borgerknappen*. Schrøter: *Borgaknappin* (hvnf.), *Borgaknapp* (hvnf.). Rafn: *Borgarknappurin*. Gst. (1899): *Borgaknappen* > *Borgaknappur*.

EL er *knappur* k., ið m.a. kann merkja ‘eithvørt runt á toppi, knöttur’, norr. *knappr* k. ‘knapp, knupp’ (NO). NSL nevnið sum norskt staðarnavn *Knapper*, á norr. *Knappar* (flt. av *knappr* k.), og heldur fram: „Nynorsk *knapp* m er ofte brukt i namn på rundvorne fjellknattar. Truleg er K. også ei opphavleg høgdenemning.“ Tað sama sigur Jakobsen (1901: 119) og nevnið at í Hetlandi kemur orðið fyri í nøvnum á heyggjum. Vit hava eisini orðið *knappur* í *Trímarkaknappur*, sum er navn á hædd í Vestmanna (lýst sum „sandheggjur“). Tað er hetta sama orðið vit hava sum navn á toppinum á „Borgini“. FL er hvørsfall av fjallanavninum *Borg* el. *Borgin*. *Borgarknappur* skuldi tí verið toppurin á Borgini, og fámjiningar nevna eisini røðina báðumegin við Borgarknapp fyri *Borgararmar* (Svabo nevnið *Borgin* sum fjall í Fámjin, men ikki *Borgarknappur*, sum kundi bent á at hann við *Borgina* meinar fjallið har *Borgarknappur* er tað hægsta). Vágbingar brúka navnið → *Borgin* um tað 570 m høga fjallið vestan fyri Borgarknapp, tað fámjiningar nevna → *Vognarygg* og summir → *Fámjinsborgina*.

Borgin

1. 642 m hægt fjall í Svartáhaga í Saksun. Svabo: *Borgjīn*. Gst. (1896): *Bordjīn*.
2. 571 m hægt fjall eystan fyri Fuglafjørð. Svabo: *Tuitlingaborg*. Schrøter: „Tuitlingaborg eller blot Borgjīn“. Gst. (1896): *Borgjīn*.
3. 570 m hægt fjall millum Fámjin og Vág. Svabo: *Borgjīn* (millum fjøll í Fámjin). Gst. (1899): *Famiens Bordjen* > *Borgin*. Hægst á fjallinum beint eystanfyrir er → *Borgarknappur*, og eisini eru nøvnið *Borgarlíð*, *Regnið í Borg*, *Urðin í Borg*. Vágbingar brúka navnið *Borgin* um tað

570 m hoga fjallið vestan fyri Borgarknapp, tað fámjiningar nevna → *Vognarygg*. Eisini hoyrist navnið → *Fámjinsborg(in)*.

4. 429 m høgt fjall norðan fyri Sandvík. Schrøter: „Hojden paa Qvalviigs Field Borgjin“. Gst. (1899): *Borgjun*. Hagin eystanfyri eitur *Eystan Borg* (eisini nevndur *Norðærnar*, *Í Norðónum*) og har er *Kletturin í Borgini*.
5. Tað hægsta á → *Eiðiskolli* (352m)
6. Hædd í Norðastahaga í Skálavík. Svabo: *Borgen*. Born: *Borgen*. Á F20 (1901) er Borgin 89 m hög; á F20 (1997) er skilt millum *Ovaruborg* og *Niðaruborg*, og har eru nøvn sum *Borgarhálsur*, *Borgarhamar*, *Borgarsandur* og *Borgarurð*.

Ósamansett samanburðarnavn, inniheldur navnorðið *borg* kv., ið hevur verið brúkt um hæddir, sí NO: *borg* f. ‘høgd, bakke, som liknar ei borg’. Nevnt einsamalt og í hvørfalli er navnið oftast bundið, men saman við (hjáorði og) fyriseting verður tað eisini brúkt óbundið.

Botnstindur

744 m høgt fjall vestan fyri Syðradal, Kalsoy, uppi yvir *Botni* á Blankskála. Hammershaimb-AM: *Bonstindir*. Gst. (1898): *Botnstind* (*Bons*).

EL er *tindur* k. FL /bonns-/ er hvørsfall av dalsnavninum *Botnur* k.

Breiðistíggjur

594 m høgt fjall í Sandavági, millum Farardalsbotn, Kálvadal og Stóraleitisbotn. Hammershaimb: *Breiðistíggjur*. Gst. (1897): *Breiaasty* > *Breiðistíggjur*.

Í fyrstu syftu er tað navn á einum stíggi, har EL er *stíggjur* k. ‘brøtt rás el. gøta í hamri at ganga upp og niður ígjøgnum’ og FL er bundin kallkynsformur av lýsingarorðinum *breiður*. Navnið er síðan flutt yvir á fjallið.

Breiðitindur

Ein av fimm tindum í Tindhólmi, Seyrvági. Hammershaimb: *Breiði Tindur*.

EL er *tindur* k. FL er veikur kallkynsformur av lýsingarorðinum *breiður*, sum sipar til skapið.

Brigðufelli

Hædd millum Strendur og Kolbanargjógv. Á Brigðufelli eru tvær hæddir við einum lækka ímillum; tann eystara, sum er 122 m hög, sæst úr bygdini, meðan hin, sum er einar 200 m í ein útnyrðing frá henni og 129 m hög, ikki sæst úr bygdini. Á kortinum stendur navnið við ta eystaru hæddina, men fatar óivað um báðar.

EL er *felli* h. Óvist er hvussu FL skal tolkast. Hjá Gst. (1896) er navnið skrivað *Briufædli*, og FL er við aðrari hond (KR?) viðmerkt sum *Brīe* (við longdarstriku yvir *i*). Í listanum frá navnaviðgerðini er staðið lýst sum „Bakketop“ og stavsetingin broytt til *Brigufelli* við hesari viðmerking: „Udt. Brī-o – g beholdt fra Maalers Form, skjøndt uden rationel Aarsag“ (sum ikki er rætt, tí mátarin skrivar ikki *g*). Á tí prentaða kortinum kom at standa *Brigufelli*, og tað varð í 3. útgávu av F20 (1990) broytt til *Brigðufelli*. Tað skal kortini viðmerkjast at í nútíðarmáli hoyrist ikki munur á *i* og *u* í herðingarveikari støðu inni í orði, og tí hoyrist ikki um FL er *Brigðu-* ella *Brigði-* (legg merki til at hjá Gst. er FL uppskrivað báði sum *Brie-* og *Briu-/Brio*). Ein móguleiki er at FL er navnorðið **brigða* kv., ein síðuformur til *brigda* kv. ‘rukka í vaðmali (av ójovnum vefu el. ringari tøving)’, og kundi sipað til skapið á lendum. Ein annar og ikki ósannlíkur móguleiki er at FL er tað orðið sum vit annars bara hava sum seinra lið í orðinum *vongbrigða* kv. (‘fugl’) kjotið el. vøddarnir báðumegin bringubeinið, bringukjöt á fugli’, norr. *vængbráð* kv. (í eddukvæði). Navnið skuldi tá sipað til líkleika millum tær báðar hæddirnar og vongbrigðu á fugli. Sannlíkari tykir tað

mær tó at navnið skal setast í samband við norr. *brigð* h. el. kv. el. *brigði* h., sum kann merkja ‘broyting, umskifti’, og samsvarandi sagnorðið *bregða*, ið m.a. kann merkja ‘broyta, snúgva, skifta’ (sí NO). Brigðufelli er tann sunnasta hæddin á vestara armi á Skálafjørðinum, henni tú fer tvørturundir eftir Eyrgötu tá ið tú snarar frá eystur- til vestursíðu og øvut. FL í navninum kann tá upprunaliga hava verið *Brigði*- (sbr. norr. hvørkikynsorðið *brigði*) ella *Brigðu*-, av einum kvennkynsformi *brigða* (síðuformur til *brigda* kv., sbr. omanfyri).

Bustin

1. 487 m høgt fjall í Kambhaga í Froðba. Born: *Busten*. Schrøter: „*Bustin* giver sikre Mærker for Søfarende“. Gst. (1899): *Busten*.
2. Fjall norðan fyri Kvígingadal í Klaksvík, við markið móti Árnafirði. Gst. (1898): *Busten*. *Gjótan á Bustini* (niðari nevnd *Marknagjógv*) klývur fjallatoppin í tvær hæddir, tann norðara 483 m, tann sunnara 439 m. Verður eisini fatað sum navn á enninum úr fjallinum niður í sjógv.
3. 353 m høgt fjall í Sandvík, norðast í Suðuroy. Gst. (1899): *Bustun*.

Ósamansett navnorð í bundnum formi. Sambært FO kann *bust* kv. merkja ‘fjallarøð, fjallaryggur’. Norrønt *burst* el. *bust* kv. kann merkja ‘1. bust, stívt hár. 2. ryggbust, bustet rygg (pá svin). 3. bust, monefjøl (pá hustak)’ (NO). Fritzner sigur ‘Svinets børstede ryg; Tagryggen paa et Hus, den skarpe Kant, sum dannes der hvor begge dets Tagsider støder sammen’. Í hetlendskum staðarnøvnum kann tað merkja ‘Tind, spids Klippe, stejlt Kystparti, som rager op i en Spids eller danner en Mønning’ (Matras 1933: 84). Navnið er tí upprunaliga samanburðarnavn, sum eisini hevur fingið lendismerking. Tað kemur fyri fleiristaðni í landinum, báði ósamansett og sum fyrra lið í samanseting.

Búrhella

534 m hægt fjall har suðuri í Norðtoftahaga á Norðtoftum. Gst. (1898): *Burhedle* > *Búrhella*.

Navnið sár út sum ein samanseting av navnorðunum *búr* h. ‘kassi el. rúm at hava dýr el. fuglar í; goymslurúm’ og *hella* kv. ‘klettur, hellubotnur’. Sbr. norrønt *búr* n. ‘bur, bu (både om særskilde hus og om siderom); særilig matbu; kvinnestove (jomfrubur)’ (NO). Matras (1933: 83 f.) vísir til tolking hjá Finni Jónssyni av tí íslenska fjallanavninum *Búrfell* sum eitt samanburðarnavn („man har fundet en vis Lighed med et „Bur“). Í Íslandi koma báði *Búrfell* og *Búr* fyri sum fjallanøvn. Eisini í Norra kemur *Buret* fyri sum fjallanavn (NG I: 328). Ein hugsandi møguleiki er at fjallið hevur hitið *Búr* av fyrstan tíð, og at tað upprunaliga fjallanavnið bara er varðveitt í samansetingini *Búrhella*, ið hevur verið navn á einum (stórum) øki á fjallinum, og sum síðan hevur avloyst tað upprunaliga fjallanavnið.

Byttufelli

439 m hægt fjall sunnan fyri Mikladal. Hammershaimb-AM: *Bittefædli*. Gst. (1898): *Bittefædli*. Matras (1933: 85) lýsir staðið soleiðis: „er lítið fjall, bert ein tindur, sum skjýtur seg eystur úr fjallarøðini.“ Navnið er fyrri lið í navninum *Byttufelsgjótan*.

EL er *felli* h. FL er hvørsfall av *bytta* kv. ‘træilat el. spann’. FL man sipa til líkleika við byttu. *Bythamar* á Strondum inniheldur møguliga sama orð.

Bøkkarnir

Stendur á F20 sum navn á teirri 370 m høgu hæddini á eggini uppi yvir Tórðarenni vestantil í Skúgvoy, hjá Andreassen (1988: 222) nevnt *Bøkkarnir*, *Uppi á Bøkkunum*. *Bøkkarnir* eru í veruleikanum navn á staði niðri í berginum, „um leið 20 favnar niður frá eggini“.

Navnið er ekki upprunaligt fjallanavn, men ósamansettur og bundin fleirtalsformur av orðinum *bökkur* k. ‘(í bergi) grasvaksin blettur, flingra, lítil torva, grasbökkur’. Orðið, av norr. **bōkkr*, k., kemur sambært Jakobsen (1901: 86) helst eisini fyrri í hetlenskum staðarnøvnum.

Bøllufjall

1. 658 m høgt fjall millum Dalhaga og Fjalshaga í Vestmanna, millum Jatnagarðar og Gívruskarð. Annars hevur uppmátarin hjá Gst. (1896) fyrst skrivað navnið sum *Guirafjall*, men KR sigur tað vera skeivt og rættar til *Bøllufjall*.
2. 584 m høgt fjall millum Hósvík og Kollafjørð, vestast á markinum millum Toftahaga og Sjóvarhaga. Gst. (1896): *Botlefjeld* > *Bøllufjall*.
3. 312 m høgt fjall millum Klivaløkshaga, Klettahaga og Miðjuna á Sandi. Gst. (1899): *Bødlu Fjall* > *Bøllufjall*.

EL er *fjall* h. FL *Bøllu-* er uttan iva skylt við norr. *bōllr* m. ‘1. ball. 2. kule. 3. testikel, eiste’ (NO), sum eitt nú kemur fyrri í navninum *Bøllurin* við strondina úti í Støð á Sandi, og møguliga sum FL í hvørsfalli eintali í *Ballarøkur* á Trøllanesi (Matras 1933: 85). Men tað er ivasamt hvussu formurin *Bøllu-* skal forklárast. Matras (s.st.) hugsar sær at FL upprunliga hevur verið *Bøll-*, og at *u* í *Bøllu-* er eitt seinri íkomið stuðulsljóð. Í føroyskum hava vit kortini ein veikan kvennkynsform í samansetingini *eggðolla* kv. síðuformur til *eggðollur* k., og tí er tað ikki óhugsandi at tað er ein veikur formur **bølla* sum vit hava í hesum (og fleiri øðrum) staðarnøvnum við *Bøllu-*, t.d. *Bøllufles*, *Bøllusker*, *Bøllureyn*.

Dalkinsfjall

719 m høgt fjall í Elduvík, millum dalin inn frá bygdini og Funningsfjørð. Gst. (1897) nevnr alt fjallið *Hægstafjall*, og *Dalkinn* brúka teir sum navn

á allari fjallasíðuni móti dalinum og sum „Haugepart (uden bestemte Grænser)“. Fram við ánni (*Stórá*) niðri í dalinum nefnir uppmátarinn „Dalkinngerði“, sum KR (og kortið) broytir til *Dalkinngarður* og forklárar sum „Gjærdet for Haugen“ (í yngri uppskrift: *Dalkinnsgærði*). Í 1. útgávu (1901) og 2. útgávu (1943) av málborðsbløðunum eitur fjallið *Hægstaðfjall*. Í 3. útgávu (1992) er *Hægstaðfjall* broytt til *Dalkinsfjall*, og *Ovara Dalkinn* og *Níðara Dalkinn* standa sum nøvn á tveimum teimum niðastu hjøllunum í fjallasíðuni fremst (t.e. innast) í dalinum, framman fyri Øksnagjógv (meðan somu hjallar uttan fyri Øksnagjógv eita ávikavist *Ovari Eiturshjalli* og *Níðari Eiturshjalli*). Oman fyri Ovaru Dalkinn er *Dalkinsrók*. Hagin, sum fevnir um alla eystursíðuni á fjallinum, eitur í dag *Dalkinn*.

EL er *fjall* h. FL er *Dalkinn*, sum man hava verið navn á fjallasíðuni ella part av henni og eisini er blivið haganavn á allari eystaru síðu á fjallinum. FL í dalsnavninum inniheldur navnorðini *dalur* k., sum sipar til tann stóra dalin fram frá bygdini, og *kinn* kv. (el. k.) ‘lítill brekka, javnur skrái, hallandi (ofta vallað) síða t.d. í dali, líð, gjógv’ (FO). *Kinn* er í hesum føri helst kvennkyn, og samanseting við -s- sum klípi í *Dalkins-*bendir á unga samanseting.

Fjallið tykist fyrr hava verið nevnt →*Hægstaðfjall*, sum helst í nýggjari tíð hefur fingið kapping frá og er trokað burtur av navninum *Dalkinsfjall*, men verður í Funningi nevnt *Hægstaðfjall*. Í Elduvík verður fjallið eisini nevnt →*Hjallafjall*.

Dalsnípa

341 m høgt fjall á eggini vestan fyri Norðradal. Born: *Dahlsnyp*. Gst. (1895): *Dalsnuiþen* > *Dalsnípa*. Nakað eysturfrá eru *Nípa* og *Níphamar*, og útfyri er *Nípubarmur*.

EL er *nípa* kv. FL er hvørsfall av *Dalur*, stuttnevni (nærnavn) fyri *Norðradal*. *Dalsnípa* er eisini í Dali í Sandoynni.

Dáviðs Harpa

Tindur á Villingadalsfjalli á Viðareiði. Hammershaimb: *Dávids Harpa* (rættað < *Dávidsharpur*). Navnið er ekki við á F20.

Navnið er bíbilskt samanburðarnavn. Úttalan við herðing á *Harpa* bendir á uppruna í donskum bíblíumáli. Matras (1933: 138) sigur at „Det er vel noget i Formationen, som man (maaske en dansk Præst) har anset for at ligne en Harpe.“

Depilsknúkur

681 m hægt fjall millum Depil og Árnafjörð. Gst. (1898): *Deble Knuge* > *Depils Knúkur*.

EL er *knúkur* k. FL er bygðarnavnið *Depil* í hvørsfalli.

Dirðilsendi

→*Malaknúkur*

Tað fjallið sum á F20 eitur *Malaknúkur*, á markinum millum Saksun og Vestmanna, er hjá Gst. (1896) uppskrivað sum *Dirilsendi* og normaliserað *Dirðilsendi*. Rimestad kapteynur broytir tó hetta, tí hann hefur fingið at vita úr Vestmanna at toppurin á fjallinum eitur *Malaknúkur*, og at *Dirsina-endin* (sic) er sunnari á fjallinum. Á F20 stendur *Dirðilsendi* sum navn á suðurendanum á eini röð ið gongur suður úr Malaknúki og Koppenni suður í Dalhaga í Vestmanna. Saksuningar vilja tó vera við at fjallið eitur *Dirðilsendi* og ekki *Malaknúkur*.

EL er *endi* k. ‘evsti el. ytsti partur (av einumhvørjum)’ (sí →*Endin*). FL er navnorðið *dirðil* k. sum merkir ‘hali’, sbr. ísl. *dirðill* k. ‘stuttur hali’, norsk *dirl* el. *diredl* k. ‘eitthvørt el. einhvør ið darlar’, og norr. *dýrðill* (og avbrigdi *dýðrill*) (NO). Tað føroyska navnið kann tí tykjast sum dupltekfekt. Eg loyvi mær kortini at seta spurningin um tað ekki er fjallanavnið *Tyrl* sum er burturdottið, og at röðin suðurúr hefur hitið

Tyrilsendi (→ *Tyril* – og *Tyrilsenni* – sum fjallanavn í Eysturoy). Dømir eru um at *t* viknar til *d* fremst í staðarnøvnum, t.d. *Dvørgjaskarð*, *Dvørganshorn* (eldri *Tvørgjarskarð*, *Tvørgarðshorn*). Ikki er vitað um *dirðil* í øðrum føroyskum staðarnøvnum.

Dyllan

481 m høgt fjall í Sjóvarhaga í Kollafirði. Gst. (1896): *Didla* > *Dyllan*.

Ósamansett navn í bundnum formi, inniheldur navnorðið *dylla* kv. ‘mjólkingarílat’. Tann uppskrivaði formurin *Didla* hjá Gst. bendir á at navnið eisini kann verða brúkt óbundið. Samanburðarnavn. Nevnast kann at *Dylloyruni* (‘hald, honk á síðuni á dyllu’) kemur fyrri sum samanburðarnavn sunnan fyrri → *Dirðilsenda* í Vestmanna.

Dysjafjall

Hammershaimb nevnr „Disjafj.“ sum annað navn á → *Stiðjafalli*. Navnið er annars ikki kent.

EL er *fjall* h. FL er hvørsfall av staðarnavninum *Dysjarnar*, sum er navn á øki eystantil undir fjallinum. Tað navnið er bundið fleirtal av *dys* kv. ‘heyggjut lendi undir fjalli (omanlopið í heilum [en. landslide])’.

Eggin

1. 579 m hög fjallarøð norður úr → *Húgvuni* í haganum Norðan Kamb í Saksun, heldur fram suður um Húgvuna suður í Kvíggjarhamars-haga í Saksun, har hon endar í → *Eggjarmúla*. Gst. (1896): *Eggen*.
2. 389 m høgt fjall á røðini millum Húsgarðshaga í Trongisvági og Hamrahaga í Hvalba. Gst. (1899): *Eddjene*. Eystari endin eitur → *Gásamansklettur*. Sí eisini → *Rossaklettur*.
3. Fjallarøðin millum Hvalba og Sandvík, eisini nevnd → *Fisingaegg*, 372 og 374 m har hon er hægst. Tað hægsta á Eggini nevnist eisini

→*Skálafjall*. Schrøter: „Højden å Skálafiadli kaldes Fisinga Eg“. Gst. (1899): *Eggjen* (økið norðanfyri nevna teir *Undur Eggjene*). Sbr. hagapartarnar *Eggjarhagi* og *Undir Egg*, sum eru norðan fyri Eggina.

4. Fjallarøðin oman fyri Sumba, millum Húshagan og Blæing. Vestast er *Eggjarendi*, sum er 365 m. Á Eggini eru m.a. →*Høgegg*, *Eggjargarðurin*, →*Knúkin* og →*Skálin*.
5. 360 m høg fjallarøð á →*Hvalbiarfjalli*, millum Rókhaga og Knúkhaga. Ovari á Eggini er *Íslendingur* og *Heyggjurin* (→*Knúkafjall*), og niðari á røðini stendur *Knúkin* sum navn.

Ósamansett navn í bundnum formi, inniheldur navnorðið *egg* kv., sum kann hava merkingina ‘trom, brún, kantur (á bergi)’. Í hesum nøvnunum er merkingin heldur ‘fjallarøð’ (sum hon sæst úr bygðini ella úr fjarstöðu). Er sera vanligt sum navn á fjallarøðum, báði ósamansett og samansett.

Eggjarklettur

Tað hægsta á Nólsoynni (372 m). Gst. (1895): *Egjaklet*. →*Høgoyggj*.

EL er navnorðið *klettur* k. FL er hvørsfall av *egg* kv., sum sipar til bergstromina yvir brattlendinum eystantil á oynni.

Eggjarmúli

651 m høgt fjall millum Húgvudalsbotn og Norðaradal í Kvíggjarhamarshaga í Saksun. Er sunnari partur av fjallarøðini, har →*Húgvun* (674 m) er tað hægsta, og norðan fyri Húgvuna er →*Egg*in í haganum Norðan Kamb í Tjørnuvík.

EL er navnorðið *múli* k. FL er hvørsfall av staðarnavninum →*Egg*in kv., navninum á fjallarøðina.

Eggjarrók

Á kortinum F20 er tað hægsta á Hesti nevnt við hesum navni. Hæddin er 421 m, sama sum →*Múlin* eitt sindur norðari. Gst. (1895): *Egja Rougen* > *Eggjarrók*.

EL er *rók* kv. ‘mjá long hill í bergi; mjátt vallað lendi millum tveir hamrar’. FL er hvørsfall av *egg* kv. ‘trom, brún, kantur (á bergi)’. Navnið, eisini uppskrivað sum *Eggjarókin*, sær út til at sipa til ta ovastu rókina uppi yvir Brattabergi á vestursíðuni og man hava verið navn á rókini, men verður sambært Gst. brúkt um fjallið efirsum tað hægsta á fjallinum er beint uppi yvir rókini. Um FL skal fatast sum hvørsfall eintal (*Eggjar-*) ella fleirtal (*Eggja-*), er ilt at siga. Jóan Chr. Poulsen (1947: 182) sigur í navnalista sínum: „EGG. Eggin, inni við Egg ella Kobbeggin (her varð hugt eftir, hvussu nógvur kópur, ið lá uppi í Lónunum), yviri við Eggjar, Eggjarókin.“

Egilsfjall

618 m høgt fjall norðan fyri Kvívík. Gst. (1896): *Ejelsfjadl* > *Egilsfjall*.

EL er *fjall* h. FL er mansnavnið *Egil* í hvørsfalli. Sama FL hava vit í *Egilsnes* (Born: *Ilsnæs*). Sbr. Matras (1928: 172).

Eiðiskollur

352 m høgt fjall norðan fyri Eiði. Svabo: *Kodlur ved Eidi*, *Kodlin* (hvnf.). Born: *Kodlen*. Schrøter: *Kodlin á Aji*. Rafn: *Kodlurin*. Gst. (1897): *Kodlen* > *Kollur*. Sum nærnavn verður tað nevnt *Kollur(in)*. Á kortinum F20 stendur *Kollur* sum navn á haganum norðan fyri bygdina og Vatnið, meðan *Eiðiskollur* stendur sum navn á tí hægsta staðnum. Tann stutti formurin kemur eisini fyri sum FL í nøvnum sum *Kolsbrekka*, *Kolsbyrgi*, *Kolslíð* og *Kolssker*.

EL er *kollur* k. FL er hvørsfall av bygdarnavninum *Eiði*. Møguliga ung samanseting.

Eindalsfjall

449 m hægt fjall uppi yvir *Eindali* á Norðurtriðingi í Seyrvági. Á kortinum frá 1901 stóð *Líðarnøv* sum navn á fjallinum, men í teirri nýggju útgávuni av F20 (1989) er *Líðarnøva* flutt longri vestur á fjallinum.

EL er *fjall* h. FL er hvørsfall av dalsnavninum *Eindalur* (< **Einidalur*), har forliðið man vera heitið á vøkstrinum *eini* h. ‘baraldur (Juniperus)’. Norr. *einir* k. ‘baraldur’, *eini* h. ‘einikjarr (í staðarnøvnum)?’ (NO).

Eiriksfall

412 m hægt fjall á Sandi. Gst. (1899): *Eyriksfjall*. Tað hægsta er uppi yvir Oknadali norðast í Søltuvíkshaga, men annars røkkur „fjallið“ norður í Skopunarhaga, har tað norðasta eitur → *Endin*, og gongur suður ígjøgnum Fjalshaga og Søltuvíkshaga og endar suðuri í → *Vørðuni*.

EL er *fjall* h. FL er mansnavnið *Eirikur* í hvørsfalli. EL kemur eisini fyri einsamalt og sum partur í haganavninum *Fjalshagi* og tjarnarnavninum *Tjørnin á Fjalli*.

Elduvíkstindur

Svabo: *Elduvíkstindur*. Navnið er ókent í dag, og óvist er hvønn tind í Elduvík tað sipar til.

EL er *tindur* k. FL er bygdarnavnið *Elduvík* við samansetingarklípnum -s-, sum er vanligt tá ið FL er samanseting við -vík.

Endin

1. 401 m hægt fjall sunnast í Skopunarhaga. Gst. (1899): *Endan* > *Endin*. Er navn á norðurendanum á → *Eiriksfalli*.
2. Eysturendin á tí 254 m høga → *Nesfjalli* á Nesi, Suðuroy. Schrøter: *Endi*. Har er eisini *Endagarður*.

Ósamansett navn í bundnum ella óbundnum formi, inniheldur navn-

orðið *endi* k. ‘evsti el. ytsti partur (av einumhvörjum)’. Eisini aðrastaðni enn í nevndu fornum er *Endin* brúkt sum navn á enda á fjalli ella fjallaröð, m.a. norðara enda á →*Skorunum* á Sandi.

Enni

1. 651 m hægt fjall á markinum millum Hvannasund og Viðareiði, upp av Viðvík. Gst. (1898): *Enne* > *Enni*. Röðin niður móti Viðvík er á F20 (1996) skrifað *Ennið*.
2. 424 m hægt fjall á markinum millum Dalshaga og Hjallaskorahaga í Hovi og Uppi í Hagi í Örðavík. Schröter: *Enni*. Gst. (1899): *Enna* > *Enni*. Í grannalagnum eru *Ennisskarð*, *Skarðið á Enninum*, *Tjörnin á Enninum*, *Á Enninum*, *Koppin í Enni*, og eisini *Enliskarð* (< *Enniltíðarskarð*?).

Ósamansett navn ið inniheldur *enni* h. Sera vanligt sum navn á parti av fjalli og verður brúkt báði í óbundnum og bundnum formi og sum partur av nøvnum.

Eystarafjall

285 m hægt fjall vestan fyri Sumbiarbygd. Gst. (1899): *Eystarafjall*. Stutt vestanfyri er →*Uttarafjall*, og økið teirra millum nevnist *Millum Fjallanna*.

EL er *fjall* h. FL er veikur hvørkikynsformur av lýsingarorðinum *eystari*, sum skal síggjast í mun til *uttari* í *Uttarafjall*.

Eystfelli

449 m hægt fjall og forberg í Hattarvík og eystasta fjall í Føroyum. Svabo: *Estfedli*. Rafn: *Estfedli*. Gst. (1897): *Øsfædli*. Eitt økið á fjallinum eitur *Uppi á Fjalli* (Hammershaimb-HDM: *uppe a Fjaddle*).

EL er *felli* h. FL /ess-/ er *eyst-*, stuttformur av hjáorðinum *eystur*, norr. *aust*. Stuttformurin *eyst-*, norr. *aust-*, kemur fyri hendingaferð sum FL í staðarnøvnum, t.d. *Eystnes* (og somuleiðis bara hendingaferð í felags-

heitum, t.d. *eysfall*), men hevur aloftast formin *Eystur-* (sbr. →*Eysturhøvdi* í Svínø og →*Eysturtindur* í *Vágum*).

Eystnes

Eystnes er navnið á tí syðsta nesinum á Eysturoynni, men kann eisini verður brúkt um ta 130 m høgu hæddina uppi á nesinum. Svabo: *Estnees*, *Østnæs*. Rafn: *Ejstnæs*. Henda hæddin verður av summum (eitt nú útróðrarmonnum) nevnd *Høganæs*. Bygdin *Nes* er á vestursíðuni, og Eystnes er í *Neshaga*. Stuttformurin *Nes-* kemur eisini fyri í nøvnunum *Nesvatn* og *Neslág* ið bæði eru uppi á Eystnesi.

Navnið er í fyrstu syftu ikki fjallanavn, tí EL sipar til *nes* h. ‘heldur mjátt og langt landøki ið stingur út í sjógv el. vatn’, men er í ávísan mun flutt yvir á hæddina uppi á nesinum. Um FL *Eyst-* /ess-/ →*Eystfelli*.

Eysturhøvdi

344 m høgt fjall og forberg cystast á Svínoynni. Svabo: *Esturhøddi*. Born: *Østerhødde*. Hammershaimb: *Eysturhøvdi*. Gst. (1897): *Esterhedde* > *Eysturhøddi*. Er í dag eisini navn á haganum har á leiðini.

EL er *høvdi* k., úttalað /høddi/, sjáldan /høvdi/. Tann gamla úttalan við /vd/ hevur livað í summum nøvnum, m.a. í Svínø. FL er hjáorðið *eystur*, norr. *austr*.

Eysturtindur

715 m høgur tindur norðast í Uttangarðshaganum í Bø, á markinum til Víkahaga í Gásadali. Hammershaimb: *Eysturtindur*. Gst. (1897): *Estertind*.

EL er *tindur* k. FL er hjáorðið *eystur*, norr. *austr*. Skal helst síggjast í samanburði við →*Orrtind*, sum er vestanfyri.

Fámjinsborg(in)

Fjall á røðini millum Fámjin og Vág. Schrøter: „Famijins Borg, en

Fældtind kun lidet lavere end Borgaknappen.“ Gst. (1899): *Famiens Bordjen* > *Borgin*. Sí → *Borgin* og → *Vognaryggur*.

EL er *borg* kv., her helst sum fjallanavnið → *Borgin*. FL er hvørsfall av bygdamavninum *Fámjín*.

Festafelli

Á eldri kortum (1. og 2. útg. av F20 frá ávikavist 1901 og 1943) hefur *Festafelli* staðið sum navn á tí 362 m hoga fjallinum á markinum millum Norðastafjórðing og Bakkafjórðing á Sandi, beint eystan fyri → *Knúk*. Gst. (1899): *Fæstafædli* > *Festafelli*. KR: „Formen – der gengiver Udtalen godt – er valgt i Analogi med Festasteinur paa Østerø.“ N. Djurhuus (1954): *Festifelli* (og *Fjallið*). Navnið tykist ikki vera í brúki longur. Á F20 (3. útg. 1997) eitur tað → *Fjallið*.

EL er *felli* h. Tað er óvist hvør rætti formurin á FL er, *Festa-*, *Festi-*, *Festu-*, ella kanska *Føstu-* (har *e* er delabialiserað sandoyarúttalu av *ø*). Málsliga kann FL *Festa-* vera upprunaligt *Festar-*, hvørsfall av norr. *festr* kv. Tað norrøna orðið *festr* kv. merkti ‘band, tog (serliga til at binda skip ella bátar við)’, sbr. ‘stein til landfeste for skip’ (NO), ‘Sten el. Klippe, hvortil Skibe gøres fast’ (Blöndal). *Festarsteinur* er navn á steini uppi í haganum við Gjógv og í Svínø. Við Gjógv er sagt at bjargalína varð goymd við Festarstein, og tað sama kann hugsast í Svínø, ella, sum Matras sigur, at línan hefur verið gjørd føst í steinin. Einku av hesum hóska kortini til navnið í Sandoyinni. Annars leggja vit til merkis at meðan Gst. (1899) skrivaði *Festa-* (og segði tað endurgeva úttaluna væl), skrivaði ND (1954) *Festi-*, ein form ið kundi tolkast sum *Festufelli*. Tað norrøna orðið *festa* kv. kundi merkja ‘1. det å gjere noko fast el. visst, fast lovnad om å gå med på noko, stadfesting, trygd, visse. 2. festning, borg’ (NO). Eisini nevni FO kvennkynsformin *festa* sum staðbundnan síðuform til hvørkikynsorðið *festi* (‘festur garður’). At enda kunnu vit nevna møguleikan at tolka eitt møguligt *Festufelli* sum sandoyarúttalu

av einum **Föstufelli*, t.e. við sama formi sum vit hava í navni í Kaldbak, og sama FL sum í *Føstuarða* í Miðvági (varði laðaður oman á jarðfastan klett sum í sjálvum sær er ein lítil hædd); men óvist er hvat FL *Føstu-* merkir í hesum nøvnum. Samanumtikið mugu vit staðfesta at navnaformurin er ivasamur, og tað sama er við navnatolkingini.

Filthatturin

688 m høgur tindur á Viðareiði, millum Dalar og Viðvík, nevndur á F20 (1994). Fjallið sunnanfyri nevnist →*Mýrnaðfall*, og norðanfyri er →*Tunnaðfall*. Gst. (1898) nevnið toppin á fjallinum: *Mýrnaðfjall* > *Mýrnaðfall*. Fjallarøðin úr toppinum og niður millum Lítladal og Middal nevnist *Lítladalsenni*, og summir viðoyingar nevna fjallatoppin *Uppi á Lítladalsenni*.

Navnið, sum helst er ungt samanburðarnavn á fjallatoppinum, er ikki nevnt hjá Matras (1933), men eldri viðoyingar siga navnið hava verið í brúki alt tað tey minnst. Navnorðið *filthattur* k. er heldur ikki skrásett í FO, men *filthat* ‘hat af filt’ er væl kent í donskum (DDO).

Fisingaegg

Fjallarøðin millum Hvalba og Sandvík, 372 og 374 m har hon er hægst, eisini nevnd →*Eggín* (so á F20). Schrøter: „Højden å Skålafiadli kaldes Fisinga Eg“. Sbr. hagapartarnar *Eggjarhagi* og *Undir Egg* norðanfyri. Í Eggjarhaga er *Fisingakelda*.

EL er *egg* kv. ‘trom, brún, kantur’, her tó heldur ‘fjallarøð sum hon sæst úr bygðini’. Óvist er hvussu FL skal tolkast. N. Djurhuus viðmerkir í síni staðarnavnauppskrift frá 1953 at tað er „sløtt egg“, og at har „blæsur?“. Tað tykist sum fólk hava viljað sett navnið í samband við sagnorðið *fisa* ‘1. froya, 2. (um ljóð av vindi) rína og hvína, 3. gera vind, lota’. Sbr. norr. *fisa* ‘frata’. Merkingin kundi tá verið ‘tann vindsama eggin’.

Fjallið

1. *Úti á Fjalli.* Hammershaimb: *úti á Fjalli*. Við hesum navni tykist Hammershaimb sipa til tað 494 m høga fjallið stuttuttan fyri → *Høgafjall* á Úttriðingi í Seyrvági (við Lindagjógv ímillum). Hann nevnirotey í raðfylgjuni: *Høgafjall, Lindagjógvin, úti á Fjalli*.
2. 483 m høgt fjall á Strondum, millum Heygshaga og Fyriuttan Glyvur. → *Strandafjall*.
3. 469 m høgt fjall fyri oman Rætt og eystan fyri Ambadal við Gjógv. Eystursíðan eitur *Brekkan í Fjalli*, norðurendin eitur *Múlin*.
4. 417 m høgt fjall eystan fyri Fossdal á Velbastað. Tað hægsta eitur *Fjallmannaheyggjur*, og har suðuri eru *Hjallin á Fjalli* og *Steinin á Fjalli*, eisini nevndur *Risasteinur*. Eitt vítt øki á fjallinum eitur *Melin*. Eitt sindur merkisvert er tað at ein uppmátari hjá Gst. (1895) hevur skrivað navnið upp sum *Luiáfjall*, sum KR normaliserar til *Líðarfjall*; hann velur tó ikki at taka tað navnið við á kortið, tí eingin annar uppmátari kennir tað, og velur í staðin at seta *Fjallmannaheyggjur* á sum navn á tí hægsta á fjallinum. Á suðursíðuni eru annars *Líðin* og *Líðhamrar*, og hagin eitur í dag *Líðarhagi*. Summi, kanska serliga havnarfólk, hoyrast nevna tað *Steinafjall* (helst eftir *Risasteini*, ið sæst daga móti luftini heilt har suðuri á fjallinum), men tað er navn sum velbastaðfólk ikki vilja kennast við.
5. 362 m høgt fjall á markinum millum Bakkafjórðing og Norðastafjórðing á Sandi. Á eldri kortum: → *Festafelli*. Tað hægsta á fjallinum er → *Knúkur*.
6. 350 m høgt fjall norðan fyri Sandvík. Økið norðanfyri eitur *Undir Fjalli*.
7. *Suður á Fjalli*. 305 m høgt fjall á Suðurtriðingi í Seyrvági, suður av flogvøllinum. Gst. (1897): *Suraðfjall*.
8. Fjall vestan fyri bygðina í Syðrugøtu, har → *Knyklarnir* eru tað hægsta.

Suðurendin eitur *Fjalsendi*, og á eystursíðuni er *Fjalsbrúgv*. Gst. (1897): *Fjadli* (men teir tóku ikki navnið við á kortið).

9. 259 m høgt fjall í Driddalshaga í Trongisvági, uppi yvir Hvannhaga.
10. Soleiðis nevnist eysturendin á fjallarøðini oman fyri Sumba, har tann 235 m høgi → *Lambaklettur* er.
11. 222 m høgt fjall í Flatnarhaga í Havn. Gst. (1895): *Fjadli*. Hægst á fjallinum er Vesturvarði. Suður úr Fjallinum er tann nakað lægri hæddin ið nevnist → *Lítlafjall*, og suðurúr eru somuleiðis hæddirnar *Grásteinshorn*, *Miðhorn* og *Norðastahorn*. Eitt bústaðarøki í Havn eitur í dag *Undir Fjalli*.
12. 188 m høgt fjall norðan fyri Haldórsvík. Gst. (1896): *Fjadli*.
13. Tað 101 m høga har eysturi á Koltri. Svabo (miðanavn): *Fjadr úr Koltri*. Schrøter: *Låa Koltur* (hann tykist tó meina við allan tann lága partin av oynni). Gst. (1896): *Fjadli*.

Ósamansett navn sum inniheldur navnorðið *fjall* h. Nevnt einsamalt og í hvørfalli er navnið oftast bundið, men kann saman við (hjáorði og) fyriseting ofta verða brúkt óbundið.

Tey flestu av teimum nevndu dømunum eru við á F20. Men fleiri onnur nøvn samansett við *-fjall* verða í sínum nærumhvørvi nevnd *Fjallið*, sí t.d. *Gjógvaráfjall*, *Glyvrafjall*, *Grímsstaðfjall* o.fl.

Fjallið Líta

1. 572 m høgt fjall í Loðadalshaga í Hvalvík. Gst. (1896): *Fjadrlluítla*. Er lægri enn tey á røðini vestan- og sunnanfyri. Hetta er tað fjallið í Føroyum sum er longst burtur frá sjónum (5.330 m).
2. Soleiðis nevnið Hammershaimb eitt fjall ið tykist vera tað sama sum → *Grímsstaðfjall* í Sandavági.

Navnið inniheldur navnorðið *fjall* h. í bundnum formi og við tí eftirsetta lýsingarorðinum *lítill* í veikum hvörkikynsformi.

Fjallið Mikla

469 m hægt fjall millum Valdaskarð og Örðaskarð á markinum millum Fámjin og Örðavík. Svabo: *Fjadli mikla*. Schrøter: *Fiadli mikla*. Gst. (1899): *Fjadli Mikla*. Er eisini haganavn, og sunnan undir fjallinum er *Flotan* í *Fjalli*. Toppurin nevnist *Snævalsheyggjur*.

Navnið inniheldur navnorðið *fjall* h. í bundnum formi og við tí eftirsetta lýsingarorðinum *mikil* í veikum hvörkikynsformi.

Fjallið millum Botnar

686 m hægt fjall millum Norðradal og Sund. Hammershaimb: *Fjallið millum Botnar*. Gst. (1895): *Fjadli mitlem Botna* > *Fjallið millum Botnar*. Norðradalsmegin eru dalarnir *Norðaribotnur* og *Sunnaribotnur* og millum teirra *Botnaleiti*.

Navnið er bundin formur av navnorðinum *fjall* h. við eftirsettari fyrirsetingarheild ið sipar til leguna millum teir báðar botnarnar. Navnið hefur – helst í eini roynd at arkaisera – eisini verið skrivað *Fjallið millum Botna*, har fyrirseting *millum* stýrir gomlum hvørsfalli (-r er yngri uppiskoyti).

Fjöll, Á Fjøllum

Heiti á einum stórum øki har norðuri í Miðvágshaganum, serliga um hagarnar *Heiman Hús* og *Uttan Hús*, eisini nevndir *Heiman Hús á Fjøllum* og *Uttan Hús á Fjøllum* (vórðu eisini nevndir *Fjall(a)hagin* áðrenn teir vórðu býttir sundur). Svabo: *paa Fjødln paa Vaagøen*. Sæst eisini aftur m.a. í nøvnunum *Fjallavatn*, *Fjallahús* og *Áin á Fjøllum*.

Navnorðið *fjall* h. ósamansett og í óbundnum fleirtalformi, sipar til vítt øki við fjøllum, fjallalendi.

Froðbiarkambur

→ *Kambur*

EL er *kambur* k. FL /frobba-/ er hvørsfall av bygdamavnninum *Froðba* (< *Froðbaur*, eldri føroyskt hvørsfall *-bíar*, sbr. norr. *bjár*).

Froðbiarnípa

325 m høgt forberg norðan fyri Froðba. Svabo: *Frobia-Nujpa*, *Frobja-Nujpa*, *Froba-Nujpa*, *Froba Nujpu*, *Nujpan*, *Nujpen*. Born: *Frodeboenipen*. Schrøter: *Nuipan*. Tað hægsta eitur → *Nakkur*.

EL er *nípa* kv. FL /frobba-/ er hvørsfall av bygdamavnninum *Froðba* (< *Froðbaur*, eldri føroyskt hvørsfall *-bíar*, sbr. norr. *bjár*).

Fuglfjarðartindur

Svabo: *Fulfaratindur*. Navnið er ókent í dag.

EL er *tindur* k. FL /fullfara-/ er hvørsfall av bygdamavnninum *Fugla-fjørður* í samandrignum samansetingarformi.

Fýramarkaknúkur

591 m høgt fjall millum Fýramarkahaga í Árnafirði og Myrkjanoyrahaga í Klaksvík. Gst. (1898): *Fýramærkene Knug*

EL er navnorðið *knúkur* k. FL í fjallanavnninum er tað sama sum í haganavnninum *Fýramarkahagi*, eisini nevndur *Fýramerkurnar* (sbr. navnaformin hjá Gst.).

Føstufelli

Hædd (uml. 480 m) stutt norðan fyri → *Ritufelli* vestast á → *Kaldbakskambi*. Uppskrivað 1956 sum *Føstufella*.

EL er *felli* h. (um kvennkynsformin sí *-felli*). Óvist hvørjum FL kemur av. Sama FL hava vit eftir øllum at døma í navnninum *Føstugarði* (varði í Miðvági). Sí viðgerðina undir *Festafelli*.

Galvsskorafjall

768 m høgt fjall millum Kunoyarbygd og Haraldssund. Hammershaimb-AM: *Galskorafjall*.

EL er *fjall* h. FL *Galvsskora(r)*- er hvørsfall av *Galvsskor* (eint.) el. *Galvsskorar* (flt.). Matras (1933: 113, 251) vil vera við at **Galvsskor* er horvið sum navn og bara finst sum FL í *Galvsskorarfjall* og *Galvsskorarrók* (s. 133: *-rætt*, villa hjá Matras fyrir *-rók?*), men á F20 (1994) standa *Galvsskorar* og *Skorin* sum nøvn á brattlendinum vestantil í fjallinum. FL í *Galvsskor(ar)* má vera *Galvur*. Navnorðið *galvur* k. merkir í staðarnøvnum ‘brøtt fjallasíða (lík húsi)’ (FO), ‘høj, brat og bred Ende af en Ø’ (Matras 1933: 113). Eisini norr. *gaf* k. kundi merkja ‘ende av øy’ (NO). Suðurendin á Kalsoynni eitur *Galvur(in)*. Klaksvíkingar nevna suðurendan á Kunoyinni fyrir *Kunoyargalv* (Gst. 1898: *Kunø Galver*), men hetta navn verður ikki brúkt í sjálvari Kunoyinni, har suðurendin á oynni eitur *Brattanes* ella *Kunoyarnes*. *Galvsskora(r)fjall*, *Galvsskora(r)rók* og *Galvsskor(ar)* sum staðarnøvn í Kunoy benda á at *Galvur* hevur verið til sum navn í oynni eins og í grannaoyinni fyrir vestan.

Galvurin

569 m høgt fjall millum Fámjin og Trongisvág, millum Botnhaga og Ranghaga. Schrøter: *Galvin*. Rafn: *Galvurin*. Gst. (1899): *Galven* > *Galvur*. Galvurin er vesturendin ella vestursíðan á fjallalendinum har → *Gluggarnir* eru tað hægsta (fámjiningar tykjast eisini brúka navnið *Galvurin* um fjallið í staðin fyrir *Gluggarnir*). Millum Galvin og Gluggarnar er *Skarðið á Fjallinum*. Tað er kanska vert at nevna at vestantil undir (ella í) Galvinum gongur *Rossarók*, og at Svabo nevnið *Rossarêuk* sum eitt av fjøllunum í Fámjin. Schrøter sigur „Galvin, Fiældet over Rossaroug“.

Ósamansett navn í bundnum formi, sum inniheldur navnorðið *galvur* k., norr. *gaf* k. Navnorðið *galvur* k. merkir í staðarnøvnum ‘brøtt fjallasíða (lík húsi)’ (FO), ‘høj, brat og bred Ende af en Ø’ (Matras

1933: 113). Eisini norr. *gafl* k. kundi merkja ‘ende av øy’ (NO). Her tykist tað merkja ‘síða á fjalli’. Vit hava annars orðið í tveimum øðrum nøvnum í Suðuroy: *Galvur* er norðursíðan á → *Kírvi* í Sumba, og *Galvurin* eitur tað ytsta á Mjóvanesi í Hvalba. → *Blankskálagalvur*, → *Galvsskorafjall*.

Gásafelli

1. 572 m høgt fjall millum Sundshaga í Sandavági og Tjørndalsegg í Miðvági. Gst. (1897): *Gaasafædli*. Sandavágsmegin er *Gilið í Gásafelli* og miðvágsmeigin *Gásafelsbotnur*. Hammershaimb: *Gásafelli*.
2. 477 m høgt fjall í Ognarhaganum í Kvívík. Gst. (1896): *Gaasafædli*.
3. 461 m høgt fjall í hagapartinum Barmi í Klaksvík. Gst. (1898): *Gaasafædli*.
4. 399 m høgt fjall sunnan fyri Haldórsvík. Gst. (1896): *Gaasafædli*.
5. 231 m høgt fjall eystan fyri Rituvík. Gst. (1897): *Gaasafædli*.

EL er *felli* h. FL er í øllum teimum nevndu forunum *gás* kv., sum her man merkja ‘grágás’. Um FL er hvørsfall eintal (*Gásar*-) ella fleirtal (*Gása*-) hoyrist ikki, tí *r* fellur burtur framman fyri hjáljóð. Nøvn samansett við *gás* eru í stórum tali um alt landið.

Gásafjall

606 m høgt fjall sunnan fyri Mikladal. Hammershaimb-AM: *Gåsafjall*. Gst. (1898): *Gaaasafjall*.

EL er *fjall* h. FL er sum í → *Gásafelli*.

Gásamansklettur

Tann 372 m høgi eysturendin á → *Eggini* millum Trongisvág og Hvalba. Schrøter: *Gåsamans Klettur*.

Fjöll á Kalsoy sædd av Galvsskorafjalli, Kunoy, frá vinstru: Nøv, Miðardalstindur, Hattardalstindur, Klubbin, Heimarafjall, Byttufelli, Gásafjall, Nestindar og Hádegisfjall. Mynd: Pól Sundskarð.

EL er *klettur* k. FL tykist vera bronglaður formur av onkrum horvnum staðarnavni, t.d. **Gáshamar*, og navnið kann tí upprunaliga hava verið **Gáshamarsklettur* (sbr. somu broyting í →*Blámansfjall*).

Giliðtrýtitindur

Hetta navn kemur fyri í staðarnavnauppskriftum úr Miðvági sum navn á fjalli millum Miðvág og Sandavág: í 1927 (skrivað *Giliðtrýtitindur*), í

1955 hjá N. Djurhuus (skrivað *Gilið Trýti Tindur*) og í 1988 í sambandi við kortgerð (skrivað *Gilið Trýti-tindur*). Mikkjál á Ryggi (1924) nevnið tað *Tindurin á Gil Trýti ella Heimasti Reynsatindur*. Sandavágsmenn nevna tað *Rustin Innara*, sí $\rightarrow$ *Rustin*. Báði miðvágs- og sandavágsmegin er gil sum eitur *Gilið Trýtu* (eisini skrivað *Trýti*), sum gongur upp í tindin og har ger eitt skarð ið eitur *Skarðið Trýtu*.

EL er *tindur* k. FL er staðarnavnið *Gilið Trýtu*. Samansetingin hevur heldur ungligan dām og kann ikki vera upprunaligt navn á tindinum. Heldur er tað so at tað upprunaliga fjallanavnið er at finna forliðinum, t.e. í navninum á gilinum, sum má tolkast sum *Gilið í Trýtu*, har **Trýta* man vera eitt horvið fjallanavn. Navnorðið *trýta* kv. er ikki longur livandi í føroyskum, men tað finst norskum og kemur fyri í íslenskum og (møguliga eisini) norskum í staðarnøvnum (sí Weyhe 2020b). Tað er skylt við norr. *trútr* k. og *þrútr* k.; NO umsetur tað til norskt ‘trut, munn?’ og *trut* k. á nýnorskum merkir ‘(spiss, framstáande) munn’ (Nynorsk-ordboka). Orðið tykist merkja ‘okkurt ið stingur framúr, okkurt spískt, tútur’, møguliga eisini ‘framskotnar varrar’, sbr. danskt *trutmund*.

Giljatindur

Hetta navn hevur Hammershaimb skrivað upp millum staðarnøvn í Miðvági. Eftir raðfylgjuni at dømi kundi tað verið tað sama sum $\rightarrow$ *Reynsatindur*. Tað skuldi so merkt at miðvingar miðskeiðis í 19. öld hava kunnað nevnt Reynsatind fyri *Giljatind* (Weyhe 2020b).

EL er *tindur* k. FL er hvørsfall av haganavninum *Giljar* í Sandavági.

Gívrufelli

701 m høgt fjall millum Haldórsvík og Saksun. Eystanfyrir er *Urðin undir Gívrufelli*.

EL er *felli* h. Navnið er hjá Gst. (1896) skrivað „Gívrufædli“, men FL er av navnaskrivstovu teirra tolkað sum „Gívrú-, af gívrú“. Talu-

málsformurin er eisini í dag *Gírufelli*. FL man vera ein formur av navn-orðinum *gívvur* kv. ‘trøllkona’, sum sambært mállæruni skuldi havt hvørs-falsformin *gívrar* (eintal) ella *gívra* (fleirtal). Í navninum sær formurin út til at hava lagað seg at veikari kvennkynsbending. Men alt bendir á at samanseting við *Gívra(r)*- eisini hevur verið til, tí F20 (1991) hevur eisini *Gívruskarð* í Vestmanna, men Gst. (1896) hevur í handritinum *Guiraskarð*, sum teir kortini loyva sær at normalisera til *Gívruskarð*. F20 (1992) hevur nøvnini *Gívrabotnur* og *Gívrastígar* í Funningi; tað fyrra av hesum báðum er hjá Gst. (1898) uppskrivað sum *Gjýrabotn*, sum teir somuleiðis normalisera til *Gívrubotnur* á kortinum 1901, men í 2. útg. (1943) er tað broytt til *Gívrabotnur*. Annars kemur bundin formur fyri í *Gívrinarhol* (< *Gívrunnar*- el. *Gívrina*-, hvønnfall fyri hvørsfall?) í tveimum støðum í Sandoy. Teir skiftandi formarnir benda á at orðið (sum forlið í samanseting) stendur og ridlar millum sterkan og veikan form, *gívra(r)*- og *gívru*-.

Gívrufjall

649 m høgt fjall millum Hósvík (Garðsendahaga) og Kollafjørð (Frammi við Gjógv). Beint norðanfyri er *Gívrugil*. Gst. (1896) hevur formar sum: *Guirufjagl*, *Gyrefjagl*, *Gyrufjeld*, og Rimestad kapteynur viðmerkir: „Formen her opskrevet efter Øret, og efter Majoriteten af Maalere, der har -ru-“.

EL er *fjall* h. FL er tað sama sum í $\rightarrow$ *Gívrufelli*.

Gjófelli

290 m høgt fjall oman fyri Skarvanes. Beint sunnanfyri er *Gjógvin* í *Gjófelli* og *Gjófélsgurin*.

EL er *felli* h. FL er óskerptur stovnur í *gjógv* kv., norr. *gjá* kv. *Gjó*-kemur stundum fyri sum samansetingarformur (fyrra lið í samanseting) í føroyskum staðarnøvnum (sí Weyhe 2018).

Gjógvaráfjall

1. 678 m hægt fjall millum Gjógvaráhaga í Fuglafirði og Norður í Haga í Syðrugötu. Hammershaimb (undir nöfnum í Syðrugötu): *Heimarafjall*. Gst. (1897): *Gjögvaraa Fjagl*.
2. 345 m hægt fjall vestan fyrri bygdina í Vági. Svabo: *Gjögvaraafjagl*. Schröter: *Gjögvaraefjagl*. Gst. (1899): *Djokvaraafjagl*.

EL er *fjall* h. FL er árnafnið *Gjógvará*, sum báði í Fuglafirði og í Vági kemur fyrri í býlingsnöfnunum *Við Gjógvará*. Í Vági er *Gjógvaráfjall* eisini navn á haganum, meðan hagin í Fuglafirði eitur *Gjógvaráhagi*. Í Vági verða báði fjall og hagi eisini nevnd við stuttnefnum (nærnavninum) *Fjallið*.

Gleðin

Navn á 271 m høgum fjalli á eggini vestantil í Høvdarhaga í Skopun og á fuglaberginum niðanfyri. Gst. (1899): „Glæjn“, og sambært KR endurgevur tað úttaluna „glæ-in“, sum hann rættar til *Glaðan* og setur í samband við *at glaða* (fyri grindaboðum). Hann hevur ráðført seg við V. U. Hammershaimb, og teir eru báðir sera ivasamir um hvørt har hevur verið glaðingarstað. Í 1. útgávu av kortinum (1901) kom at standa *Glaðan*, sum tó í 2. (1943) og 3. útgávu (1997) er broytt til *Gleðin*.

Navnið er ósamansett og bundin formur av navnorðinum *gleði* kv. ‘frøi, kæti, fagnaður’, norr. *gleði* kv. Óvist er hvussu navnið skal tolkast. Matras (1939: 54) spyr um tað kann merkja ‘det strålende fjeld’? Helst hevur tað verið navn á fuglaberginum og kundi tá sipað til fuglameingi og fuglalát. Nevnast kann at stutt norðan fyrri hetta bergið er annað berg ið eitur *Lokloysi*, ið tykist vera sama orð sum norr. *lokleysa* kv. (og *loklausa* kv.) ‘endelaust snakk, vas, tøv’ (NO).

Glopprókin

535 m hægt fjall millum Fámjin (Flötuna og Hamrahaga) og Vág (Bjarghaga). Gst. (1899): *Gloprauten*, sum KR rættar til *Glopprók*, „tiltraadt af FP [Friðrikur Petersen]“, lýst sum „Fjældtop“. Á F20 (1901, 1943): *Glopprók*, F20 (1998): *Glopprókin*. Í skriftforminum *-rauten* afturspeglar *t* óivað dentalan heldur enn palatalan framburð (t.e. úttalu við tannljóði heldur enn framgómáljóði) av affrikatinum /kj/.

Formliga er tað navn á eini rók, samansett av *glopp* h. ‘op, hola, glopur, glopr’ + *rók* kv. ‘1. mjá long hill í bergi. 2. mjátt vallað lendi millum tveir hamrar’. Tað samansetta rókarnavnið man vera flutt frá rók til fjall og verður fatað sum fjallanavn.

Gluggarnir

Hægsta fjall í Suðuroy, 610 m, millum Fámjin og Trongisvág. Schrøter: „*Glugganir*. Navnet Glugganir som egentlig tilkommer fleere Fjældtoppe, saasom Jousefs Tigva, Herabläji, Galvin, fordi disse ofte rage frem over den underliggende Taage, og sees fra Baade, der fiske uden for, som Glugger.“ Rafn: *Gluganir*. Gst. (1899): *Gluggerne*. Hetta er annars eitt stórt fjallalendi úr →*Galvinum* í vestri, →*Mjóstíggi* og Ólansenni (Ólavsenni) í suðri í Marknagjónna og →*Skriður* í eystri. Tað hægsta punktið er beint vestan fyri Herðablaðsgjáir, millum tær er →*Herðablaðið*; eystan fyri tær stendur hæddin 605 m, men við ongum navni, og longri eysturi Rignaskarð og Ólansenni; eystan fyri Rignaskarð stendur hæddin at vera 596 m, men við ongum navni (*Jósefstígva* sum Schrøter nevnið, man vera ein av hesum hæddum). Eitt sindur merkisvert er tað at Svabo nevnið sum „de fornemste Fielde“ í Ørðavík: *Ornaðiadl* og *Skrium*. Schrøter: „vester uj Skriun“. Men hvar eru *Skriður*? Á F20 (1997) stendur tað navnið í fjallasíðuni eystan fyri Ólansenni.

Ósamansett navn í bundnum formi í fleirtali av navnorðinum *gluggi* k. ‘op í veggji fyrri ljósi’, her helst sipandi til glopp í fjallarøðini sum síggjast úr Trongisvági. Sbr. norr. *gluggi*, *gluggr* k. ‘glugge, glugg, opning, vindaug’ (NO). Í somu merking hevði norrønt *glygg* h. og *glyggr* k., sum vit finna aftur í staðarnøvnum í Norðuroyggjum (Matras 1933: 126).

Glyvrafjall

303 m høgt fjall millum Glyvrar og Rituvík. Gst. (1897): *Glibrefjeld*. Verður vanliga nevnt *Fjallið*.

EL er *fjall* h. FL er hvørsfall av bygdarnavninum *Glyvrar*, sekunderur fleirtalsformur av *glyvur* h., sbr. norr. *gljúfr* h. og norskt *glyvra* kv.

Glývrabergsnasi

Tað hægsta (366 m) uppi yvir *Glývrabergi*, sum er berg á vestursíðuni norðan fyri Hvalba.

EL er *nasi* k. ‘(stóru) kneysi (fram úr bergi, kletti el.tíl. líkur nøs)’. *Nasi* k. er skylt við *nøs* kv., men hevur í føroyskum bara lendismerking. Í norskum kann *nase* k. báði merkja ‘nøs’ og ‘framspringande, spiss del av noko’ (Nynorskordboka) og kemur møguliga fyrri í fjallanavninum *Nasafjellet* (NSL). Orðið man hava verið til í norrønum tó at tað ikki tykist vera skriftfest har (merkir í íslenskum ‘tangi, nes’). FL er navnið á berginum *Glývraberg*, sett saman av hvørsfalli fleirtali av *glývur* h., sum er síðuformur til *glyvur* h. ‘djúp kluft í fjalli, smágiógv’ + *berg* h.

Gomlumannatindur

703 m høgt fjall millum Elduvík og Oyndarfjørð.

EL er *tindur* k. FL er hvørsfall fleirtal av samanseting av lýsing-arorðinum *gamal* + *maður* k. Óvist hvat FL sipar til.

Góðadalstindur

→*Húsafelli*

Nevnt hjá Gst. (1897) sum annað navn á *Húsafelli* í Fuglafirði. Navnið sigst verða brúkt í Oyndarfirði. *Góðadalsgjógv* gongur niðan í fjallið.

EL er *tindur* k. FL er hvørsfall av dalsnavninum *Góðidalur*, sum er tann stóri dalurin norðan fyri fjallið.

Gráfelli

856 m høgt fjall millum Eiði og Gjógv. Schrøter: *Gråfedli*. Gst. (1897): *Graafjagl* > *Gráfjall*. F20 (1943): > *Gráfelli*. Vestarlaga á fjallinum er hædd sum er nevnd →*Krákan* (821 m).

EL er *felli* h. FL er stovnurin í lýsingarorðinum *gráur*. Sipar helst til gráar harmar.

Grímsfjall

Fjall vestan fyri bygdina í Hvalba, 327 m har tað er hægst. Svabo: *Grímsfjagl*, *Grímsfjeld*. Rafn: *Grujmsfjagl*. Gst. (1899): *Gruímsfjagl*, *Grymsfjagl*. Er eisini haganavn.

EL er *fjall* h. FL *Gríms-* /gruns-/ verður vanliga fatað sum hvørsfall av mansnavninum *Grímur* (sí t.d. Matras 1928: 173).

Grímsstaðfjall

523 m høgt fjall á eggini norðast á markinum millum Miðvág og Sandavág, t.e. vestan fyri Slættanes. Gst. (1897): *Grunstaðfjalli* > *Grímstað Fjall*. Ludvig Petersen (1963): *Á Fjallinum* = *Grunnstaðfjall*, *Grunnstaðbrúgv*, *Grunnstaðir*. Heinesen & Petersen (2010): *Grunnstaðfjall* (verður oftast sagt *á Fjallinum*), *Grunnstaðbrúgvín*, *Grunnstaðbrúgv*. Hesir seinru vísa á mynd Grunnstaðir at vera eitt øki í berginum norðantil á oynni og merkja Grunnstaðfjall at vera fjallið har uppiyvir. Hammershaimb:

Grunnstaðir (*Grum-* > *Grunn-*) og *Grunnstaðbrúgv* (Hammershaimb nevnið ekki *Grunnstaðfjall*, men harafturímóti *Fjallið litla*. Man það vera það sama?).

EL er *fjall* h. FL, úttalað /grunnsta-/ , er helst staðarnavnið *Grímsstaðir*, sum er øki í berginum undir sjálvum fjallinum. Hetta FL sær tí út til at vera samansett av hvørsfalli av mansnavninum *Grímur* + fleirtalsforminum *-staðir*, flt. av *staður* k., norr. *staðr* k. Eftir tí kundi navnið verið normaliserað til *Grímsstaðafjall* (men *-staða-* er samandrigið í hasi herðingarveiku stöðuni). Óvist er hvat *-staðir* sipa til her. Sum það sæst, vilja summir seta navnið í samband við lýsingarorðið *grunnur* heldur enn mansnavnið *Grímur*, men það er ekki lætt at síggja hvat það skuldi merkt. Matras (1928: 173) skrivur *Grímsstaðfjall* og nevnið það sum dømi um staðarnavn ið inniheldur mansnavnið *Grímur*.

Grímufelli

F20 (1992) nevnið *Grímufelshøvdi* sum eitt 618 m høgt fjall á eggini norðan fyri Saksun. Beint norðanfyri er *Grímufelsgjógv*, og beint sunnanfyri er tann eitt sindur hægri → *Høvðin*. Uppskriftir nevna kortini *Grímufella*/*Grímufelli* sum navn á fjalli og bergi, umframt samansetingar við *Grímufelli*. Helst er það so at það sum á kortinum stendur at eita *Grímufelshøvdi*, er *Grímufelli*, meðan *Høvðin* á kortinum er *Grímufelshøvdi*.

Í navninum *Grímufelshøvdi* er EL *høvdi* k. FL er fjallanavnið *Grímufelli*, og í tí er EL *felli* h. og FL *Gríma* kv., sum í norrønum kundi vera trøllkonunavn (tað er merkisvert at júst her í Norðurstreymoy hava vit eisini *Gívrufelli*, *Gívrufjall*, *Gívruskarð* og *Gívrugil*). Um kvennkynsformin *-fella* sí *-felli* h.

Gríslatindur

700 m høgt fjall sunnast á Kalsoynni. Svabo: *Grujlatindur*. Hammershaimb-AM *Gruislatindir*. Gst. (1898): *Gryslatind*.

EL er *tindur* k. FL er ívasamt. Matras (1933: 129) útilokar möguleikan fyri sambandi við navnorðið *grísur* k. (eitt nú möguleikan **Gríslág(ar) tindur*), men nevnið möguleikt samband við navnorðið *grísl* h. ‘skarpe Smaasten í Jordsmonnet, som Spaden skurer imod’ og sagnorðið *grísla* ‘give en skarp, skrigende Lyd’. Hetta seinra tykist tó minst líka ósannlíkt. Frægasta tolkingarmöguleikan tykir mær hóast alt vera at rokna við einum horvnum staðarnavni **Grísalág* sum forliði (sum í roynd og veru kemur fyri sum staðarnavn aðrastaðni, t.d. í Sandavági), og at upprunanavnið veruliga hevur verið **Gríslágartindur* (við samandrignum forliði).

Gøtunestindur

625 m høgt fjall á Gøtunesi, á markinum millum Leirvík og Norðragøtu. Svabo: *Gøtunees Tindur*. Hammershaimb: *Gøtunesstindur*. Gst. (1897): *Gjøtanæstindur* > *Gøtuness Tindur*.

EL er *tindur* k. FL er hvørsfall av staðarnavninum *Gøtunes*, sum er nesið á norðurarminum á Gøtuvík. Gøtunestindur er ytst á Gøtunesi, og eystur úr honum er *Gøtunesgjógv*.

Haldórsvíkstindur

→ *Vikartindur*

Svabo: *Haldorsvíjks-Tindur*. Born: *Haldersviigstinden*. Gst. (1896): *Halder-sviigtind* > *Vikartindur*. Hesin formur er annars ikki í brúki.

EL er *tindur* k. Í hesum navnaformi brúkar Svabo tað fulla (saman-setta) bygdarnavnið sum FL. Hetta bygdarnavn skriar hann eina ferð *Vuik*, men annars *Haldorsviig* ella oftast *Haldarsviig*. Vit síggja her dømi um at tá ið FL er tann ósamansetti formurin *Vikar*-, er tann gamli hvørsfalsformurin við *-ar* brúktur, men er forliðið navn samansett við *-vík*, kemur *-s-* inn sum samansetingarklípi.

Halgafelstindur

757 m høgur tindur á markinum millum Selatrað og Skálabotn (hagan Skálafjall). Schrøter: *Halgafiadls Tindur*, „kaldes oftest Halgafals Tindur“. Rafn: *Halgafeldstindur*. Hammershaimb: *Halgafallstindur*, *Halgafelli*. Gst. (1897): *Halgafeldstind* > *Halgafalls Tindur*. F20 (1943): > *Halgafellstindur*.

EL er *tindur* k. FL er hvørsfall av *Halgafelli*, sum má hava verið fjallanavn har *-tindur* er skoytt uppi. Haldast má fyrri vist at fjallið einaferð hevur hitið *Helgafelli*, samansett av *helga*, veikum hvørkikynsformi av lýsingarorðinum *heilagur* + EL *felli* h. Ljóðbroytingin í FL frá norrønum til føroyskt hevur verið henda: *heilga* > *helga* > *hélga* > *hælga* > *halga*. → *Túgván í Halgafelli*.

Ein søgn um Halgafelstind sigur at um maður var dømdur til deyða á Eysturoyar tingi á Selatrað, og tað eydnaðist honum at sleppa til rýmingar av tingi og renna niðan á tindin, skuldi hann hava grið.

Hattardalstindur

644 m høgur tindur á Húsum, norðasta fjallið móti Mikladali. Hammershaimb-AM: *Hattardalstindir*. Gst. (1898): *Hatterdalstinde*.

EL *tindur* k. FL er dalsnavnið *Hattardalur* í hvørsfalli. Tindurin er uppi yvir dalinum, har eisini samansett nøvn sum *Hattardalsenni* og *Hattardalshella* eru at finna. FL *Hattar-* í dalsnavninum er hvørsfall av **Høttur*, sbr. norr. *høttr* k. ‘1. hatt, hette. 2. fjellknatt’ (NO), sum kann hava verið upprunanavn á fjallinum (sama navnlið hava vit í *Hattarvík* og í teimum mongu *Hattarsteinum* runt um í landinum). Tað ber til at hugsa sær gongdina soleiðis: Fjallið **Høttur* hevur givið dalinum navnið *Hattardalur*, sum síðan í sínum lagi hevur givið fjallinum navnið *Hattardalstindur*, sum kemur í staðin fyrri tað upprunaliga navnið á fjallinum og trokar tað av.

Havartindur sæddur av Klubbanum, Kunoy. Aftanfyri síggjast Teigafjall og Middagsfjall/Stígafjall. Fremst í myndini er Hálsur (oman fyri Gjóardal) og Vatnið á Hálsi. Mynd: Pól Sundskarð.

Havartindur

1. 818 m høgur tindur millum Kunoyarbygd og Skarð. Hammershaimb-AM: *Høvnatindir* (og *Høvnin*, *Høvnagjegu*, *Høvnatengje*). Gst. (1898): *Havnatind*.
2. 586 m høgur tindur vestast á Svínøynni. Hammershaimb: *Havnatindur*. Gst. (1898): *Havnetind*.

EL er *tindur* k. FL er hvørsfall av *høvn* kv. Sum felagsheiti eitur tað í

nútíðarmáli *havn* kv., sum merkir ‘staður har sum skip kunnu liggja vard fyrir illveðri (og kunnu ferma og lossa)’. *Høvn* finst bara varðveitt í staðarnøvnum, og har kann tað umframt ‘havn’ merkja ‘hagi’. Sbr. norr. *høfn* kv. ‘1. innehaving, eige. 2. hamn, hamnegang. 3. hamn, skipshamn’ (NO).

Við strondina vestantil í Kunoy er *Høvnin*, *Norður í Høvn* og somuleiðis *Havnarfløta*, *Havnargjógv*, *Havnartangi*, í brattlendinum omanfyri er *Havnar-rust*, og fjallið omanfyri er *Havnartindur*. Forliðið *Høvna-* í nøvnunum hjá Hammershaimb er áhugavert, tí tað vísir at hesir analogisku síðuformar mugu hava livað á hansara døgum. FL man tí vera staðarnavnið *Høvn*. Vestast í Svínøynni, undir Havnartindi, er strandarøki sum eitur *Havnin*, *Yvir í Havn*, og har omanfyri er *Havnarenni* og *Havnarstíggjur*. Hóast landing veruliga hevur verið á staðnum í Svínøi (í vík sum eitur *Hópurin*), velur Matras í báðum førum at tolka *Høvn/Havn* sum ‘Græsgang’ (1933: 160). Eg ivist kortini í um tað er rætt at avsiga hin møguleikan.

Leggjast kann aftrat at *Høvn* hevur kunnað havt síðuformin *høgn* við lokljóðsinnskoti (sbr. *reyn* > *regn*), og syðst á Borðoyarnesi er *Høgnin* og *Tangin í Høgnini*, har rakstrarfólk (fjallmenn) hevur verið sett á land.

Hádegisfjall

1. 576 m høgt fjall sunnan fyrir Trøllanes, úttalað /haːdis-/ . Hammershaimb-AM: *Hatisfjall*. Gst. (1898): *Hadesfjall* > *Hattfjall* (!). F20 (1943): > *Hádegisfjall*.
2. *Hádisfjall* nevna dalbingar hæddina sunnan fyrir bygdina so sum hon sæst úr bygdini. Svabo (1959: 1375-76) sigur *Haatisfjall* vera eitt fjall sunnan fyrir bygdina í Dali. Á F20 (1997) er navnið ikki við, men harafturímóti stendur *Hæddin* sum navn á tí hægsta sætt úr bygdini. Hetta er í uml. 175 m hædd, men haðani heldur lendið fram at hækka suðureftir. Ofta verður sagt at „ærin liggur í fjallinum“, og

tá meinast við Hádegisfjall. Har dagar *Hádegisklettur* móti loftinu, og norðantil í fjallinum er *Hádegisgil*. Vestari á fjallinum er *Nónheyggjur*, sum eins og Hádegisklettur hefur verið sólarmerki.

EL er *fjall* h. FL er hvørsfall av *hádegi* h. ‘hádagur, middagur’ í tí samandrigna forminum *Hádegis-* > *Hádis-*. Sum felagsheiti (appellativ) livir orðið nú bara staðbundið (sbrt. FO). Í báðum forum hefur staðið verið sólarmerki sum hefur víst tíðina uml. kl. 12.

Háfjall

648 m høgt fjall sunnan fyri Klaksvík. Svabo: *Haafjadr*, Hammershaimb: *Háfjall*. Gst. (1898): *Hafjadr*. Er hægsta fjall á Stoksoyruni (vestursíðuni á Klaksvík).

EL er *fjall* h. FL er stovnurin í lýsingarorðinum *háur*. Í gerandismálinum er *háur* mestsum burturtrokað av *høgur*, men finst varðveitt sum fyrra lið í samansetingum sum t.d. *háryggur*, *hávetur*. Tað kundi annars verið freistandi at fatað navnið so sum Ravnsfjall (2005: 220 f.) ger, ein stytta form av einum upprunaligum **Hádegisfjall*. Hann vísir á at „middagur ella hádagur er bæði í Vági og á Myrkjanoyri, tá ið sólin stendur beint oman fyri tað hægsta á Háfjalli.“ Hvørki Gst. ella Matras (1933) nevna kortini tann møguleikan, men tolka FL sum ‘høgur’.

Hálgafelli

502 m høgt fjall vestan fyri Klaksvík. Svabo: *Halgafjadr* (!). Hammershaimb: *Hálgafelli*. Gst. (1898): *Holgafædli* > *Hálgafelli*. F20 (1943): > *Hálgafelli*. Eystantil undir fjallinum er *Hálgadalur*.

EL er *felli* h. Upprunin til FL er ivasamur. Ein møguleiki er at fjallið hefur hitið *Hálgafelli* (t.e. tað heilaga fjallið), og at ljóðbroytingin *a* > *á* (leinging og runding) er farin fram einaferð í tíðini. Ein annar

Fjöll í Klaksvík sædd úttan úr Grøv (Gravardali): (frá vinstru) Háfjall, Hálgaelli og Klakkur. Aftan fyri Klakk sæst Gríslatindur sunnast á Kalsoynni. Mynd: Pól Sundskarð.

møguleiki er at navnið er ein stytting av **Hálgavesturfelli*, ella við øðrum orðum at fjallið hevur verið sólarmerki ið hevur víst tíðina kl. 16.30. Matras (1933: 140) havnar hesum seinra møguleikanum við teirri grundgeving at so skuldi tað havt verið sólarmerki í Gerðum, men búsetingin í Gerðum hevur eftir hansara meting ikki hoyrt til ta

elstu búsetingina við Vágin. Hann heldur at navnið á fjallinum hefur verið **Halgafelli* og leitt av tí dalsnavnið **Halgadalur*, og leggur aftrat: „Hvis denne Forklaring er rigtig, maa det være gamle (hedenske) Trosforestillinger, der ligger til Grund.“ Eisini vísir hann til at nøkur av teimum staðarnøvnum í Norra og Íslandi sum hava *Helga*- sum forlið, uttan iva („uden Tvivl“) merkja ‘heilagur’. Rimestad kapteynur í Gst. er tó sannførdur um at fjallið hefur navn av at tað hefur verið sólarmerki í Vági. Ravnsfjall (2005: 220, 227) sigur at tað hefur verið sólarmerki fyri at vísa hálvga vestur í Gerðum, men kortini heldur hann navnið hava merkt ‘tað heilaga fjallið’. Tað mest sannlíka er helst at fjallið hefur hitið *Helgafelli*, sum við regluligari broyting (sí → *Halgafelstindur*) er vordið til *Halgafelli*, og at broytingin til *Hálga*- kemst av at fjallið eisini hefur verið sólarmerki fyri *hálgga vestur*.

Heðinsskorarfjall

433 m høgt fjall á eggini á suðursíðuni í Mykinesi. Hammershaimb: *Ritufelli* (ell. *Hegiskorðsfjall*), hetta seinra normaliserar hann til *Hegiskorðafjall*. Gst. (1897): *Højeskorsfjædl* > *Hegisskora Fjall*. F20 (1943): > *Heðinsskorafjall*. Yngri uppskriftir hava *Heðiskorsfjall*.

EL er *fjall* h. Um tað mundið tá ið Hammershaimb og Gst. gjørdur sínar uppskriftir, tykist FL hava verið /he:jisko:rs-/ , ein samansetingarformur við -s- sum yngri samansetingarklípi av staðarnavninum *Heðinsskor* (Hammershaimb: *Hegiskorð*), sum er brattlendi undir fjallinum. Hetta navnið er vanliga fatað sum samansett av mansnavninum *Heðin* + *skor* kv., og á nýggjari kortum hefur kvennkynsorðið *skor* fingið tann gamla hvørsfalsformin *skora(r)*.

Vit síggja í viðmerkingum hjá KR (Gst.) at hesin hefur havt nógvar høvuðbrýggj av navninum og hefur eisini ráðført seg við Hammershaimb: „Oprindelsen mig fuldstændig ubekjendt; jeg havde konjiceret

haga eller høga – men Hammershaimb havde den med Maaleren godt stemmende Form hegis – udt. he:-jis – som han forresten ej heller kan forklare.“ Annars nevnið Svabo *Heins-Mi* sum eitt mið í Vágahavinum, tó uttan at nevna ýtini. Matras (1928: 176) heldur „tað ikki vera óhugsandi“ at mansnavnið Heðin er til í báðum nœvnunum.

Heiðafjall

266 m høgt fjall millum Skálavík og Húsavík. Svabo: *Hajaffadl*. Rafn: *Hejaffadl*. Gst. (1899): *Hejaffadl* > *Heiðafjall*.

EL er *fjall* h. FL er hvørsfall av *heiði* kv., norr. *heiðr* kv. Hagin eitur *Heiðarhagi*, og økið verður eisini nevnt *Heiðan* (eldri *Heiðin*). FL man tí vera hvørsfall í eintali og átti tí helst at verið skrivað *Heiðarfjall*.

Heimarafjall

1. Er í Syðrugøtu navn á tí fjallinum sum í Fuglafirði eitur → *Gjógvaráfjall*.
2. 591 m høgt fjall sunnan fyri Mikladal, millum Ritudal og Villingadal. Hammershaimb-AM: *Hoimara Fjatl*. Gst. (1898): *Hejmara Fjatl*.

EL er *fjall* h. FL er lýsingarorð í miðstigi og hvørkikyni og merkir ‘nærri bygdini’, í tí fyrri navninum í mótsetning til → *Norðarafjall* (= → *Blábjørg*), í tí seinra helst í mótsetning til → *Klubban*, sum er sunnari.

Heimariheggjur

409 m hög hædd norðan fyri Saksun. Gst. (1896): *Hojmárahegj*. Vestari er → *Ytriheggjur*. Økið teirra millum eitur *Millum Heygar*.

EL er *heggjur* k. FL er lýsingarorðið *heimari* í miðstigi og kallkyni og merkir ‘nærri bygdini’, t.e. eystari, samanbórið við *Ytraheggj*, sum er vestari og fjarari frá bygdini. Vanliga verður heggjur ikki roknaður sum fjall, heldur sum ein hædd í haganum.

Heinafelli

Fjall vestan fyrir Gásadal.

EL er *felli* h. Um FL sí → *Heinanøva*.

Heinanøva

612 m hægt fjall vestan fyrir Gásadal, vestast á eggini. Gst. (1897): *Heinanøven* > *Heinanøv*. Á kortum stendur einans hetta navnið, men Mikkjal á Ryggi nevnið *Heinanøva*, *Heinafelli*, *Heinafjall* hvørt eftir annað, og það bendir á at fjallið hefur verið nevnt ymiskt. Svabo og Hammershaimb nevna *Heinafelli* sum fiskimið á Vágahavinum (t.e. navnið á ýti brúkt sum navn á miði). Það er hugsandi at *Heinafelli* el. *Heinafjall* er upprunaligt navn á fjallinum og *Heinanøva* navn á tí spísku suður úr tí hægsta á fjallinum.

EL er *nøva* kv., yngri formur av *nøv* kv. FL inniheldur óivað það norrøna orðið *hein* kv. ‘brýni’, sbr. eisini norr. *heinberg* ‘heineberg, berg der ein tek brynestein’ (NO), og man vera hvørsfall fleirtal av tí. Navnið man sípa til serligt slag av gróti ið finst í tunnum flísum. Sama navnið hava vit eisini í navninum *Heinaberg* á Strondum, sum ekki er nakað vanligt berg, men heldur ein skriða við gróti í tunnum flísum ið hefur kunnað verið brúkt sum brýni (Poulsen 1999).

Heldarstindur

572 m högur tindur eystan fyrir Sandavág, uppi yvir *Helludali*. Hammershaimb: *Heldarstindur* (ɔ: *Helludalstindur*). Gst. (1897): *Heldarstind*.

EL er *tindur* k. FL *Heldars-* er runnið av *Helludals-*, hvørsfall av dalsnavninum *Helludalur*, við samandrætti og ljóðfrálíkingini (dissimilación) *l-l* > *l-r*.

Herðablaðið

Hædd á → *Gluggunum* í Suðuroy. Báðumegin við *Herðablaðið* eru *Herða-*

blaðsgjáir. Hæddin hvörjumegin er 610 og 605 m. Schrøter: *Herabläji*. Gst. (1899): *Herreblei* > *Herðablaðið*.

Navnið er samanburðarnavn í bundum formi og inniheldur navnorðið *herðablað* h. ‘flatt tríhyrnt bein við kambi sum akslarvøddarnir eru festir í’. Er eisini navn á einum skeri á Norðoyri.

Hestfelli

Navnið stendur á F20 norðantil undir →*Húsaffalli* í Funningi og verður fatað sum eitt øki undir fjallinum, men hevur helst verið navn á í hvussu er parti av fjallinum (upprunaliga øllum fjallinum?).

EL er *felli* h. FL er stovnur í *hestur* k. ‘ross av kallkyni’, sum helst man vera samanburður.

Hesturin Háí

Fjallaryggur millum →*Beinisvørð* og →*Spinarnar* í Sumba, o.u. 390 m høgur. Svabo: *Hesturin haavi*. Schrøter: „mellem dem [t.e. Spinarnar] og Beinusvøri gaaer Vejen over Hestin håva, ellers ogsaa kaldet Sumbia Hest“. Gst. (1899): *Hestur* > *Hesturin Háí*. Vanliga nevndur *Hestur(in)*, og tað eftirsetta lýsingarorðið hoyrist ikki longur í brúki. Eisini eru nøvnini *Undir Hesti* og *Støðulagið undir Hesti*.

Samanburðarnavn, sum inniheldur navnorðið *hestur* k. ‘ross av kallkyni’, norr. *hestr* k., við eftirsettum lýsingarorði í veikum kallkynsformi. Formurin *Hái* bendir á at tað er lýsingarorðið í forminum *háur* (norr. *hár*), men formarnir hjá Svabo og Schrøter kundu bent á ein form við *v* (*hávur*), sum eisini kemur fyri í øðrum staðarnøvnum, t.d. *Hávabrugv*, *Hávaleiti* (sí Matras 1933: 139). *Hestur* er annars reiðiliga vanligt sum samanburðarnavn, serliga á fjøllum (NSL).

Heyggjurin Mikli

Soleiðis nevnist tað hægsta (692 m) á eini røð ið gongur gjøgnum hagan

í Tjörnuvík, frá Húgvudalsskarði (á markinum til Saksunar) og allan vegin norður móti Tjörnuvíksstakki, og skilur hagarnar Heiman Kamb og Norðan Kamb. Gst. (1896): *Heyggjen Mykle*. Ein annar heyggjur á røðini eitur *Grótheyggjurin*, og longri norðuri nevnist røðin *Kamburin*, og har er *Kambsfløtan*. Gst. (1896) nevnir fjallið *Kamben* (*Kamburin*), men tekur ikki tað navnið við á kortið og setur í staðin *Heyggjurin Mikli* á sum tað hægsta á fjallinum. Alt bendir tí á at fjallið hevur hitið →*Kambur(in)*.

Navnorðið *heyggjur* k. í bundnum formi og við *mikil* sum eftirsettum lýsingarorði í veikum kallkynsformi. Vanliga verður heyggjur ikki roknaður sum fjall, men kann vera navn á hædd hægst á fjalli.

Heygshagafjall

→*Strandafjall*

Fjall á Strondum. Hammershaimb: *Heygshagafjall* (*Fjallrustin*, *Sjóvarfjall*). Hesi nøvn sum Hammershaimb nevnir, tykjast ikki vera í brúki longur.

EL er *fjall* h. FL er hvørfsfall av haganavninum *Heygshagi*, navn á haga ið hevur hoyrt til býlingin *Á Heyggi*.

Hjallafjall

→*Dalkinsfjall*

Nevnt sum annað navn á *Dalkinsfjalli* í Elduvík. Á norðursíðuni á fjallinum eru *Breiðhjalli*, *Urðahjalli* og *Gøtuhjalli*.

EL er *fjall* h. FL er hvørfsfall fleirtal av *hjalli* k. ‘breiður vallaður skrái millum hamrar’, norr. *hjalli* k., sipandi til hjallarnar á norðursíðuni á fjallinum.

Hjarðardalstindur

699 m høgur tindur vestast á markinum millum Innandalshaga og Skarðhaga í Fuglafirði, uppi yvir *Hjarðardali* í Skarðhaga. Gst. (1897) hevur ikki hetta navnið, men roknar tindin upp í →*Blábjørg*, sum á

F20 (1990) er beint sunnanfyri. Tað eru vist mest oyndfirðingar sum brúka navnið.

EL er *tindur* k. FL er dalsnavnið *Hjarðardalur* /jæ:ra-/ í hvørsfalli. FL í dalsnavninum er hvørsfall av *hjørð* kv., norr. *hjørð* kv., sum er horvið úr livandi máli, men kemur fyrri í staðarnøvnum, sbr. FO: „hjørð hjarðar hjarðir kv. (gl., stn.) neyt (í flokki)“. *Hjarðardalur* er eisini í Kunoy og á Kirkju, og *Hjarðarvállur* er á Sandi.

Horn

591 m høgt fjall norðast á markinum millum Eiði og Gjógv. Gst. (1897): *Hornfjall* > *Hornfjall*.

Navnið er ósamansett og (vanliga) óbundið. Tað inniheldur navn-orðið *horn* h., sum í staðarnøvnum m.a. kann merkja ‘eitt hvørt ið stendur framúr, hvast enni, spískur toppur’ (FO), ‘(som Fjeldnavn el. om mindre Fremspring) om noget, der har en vis Lighed med et Horn’ (Matras 1933: 151). Fleiri støð bera hetta navnið (óbundið ella bundið) uttan at tað ber til at rokna tey sum verulig fjøll, t.d. í Fugloy nevnr Matras (s.st.) *Hornið* „enni uttast á eggini, nakað spískt“, høvdið vestast á → *Kaldbakskambið* eitur *Hornið*, og á markinum millum Toft-haga og Botnhaga í Vági eru trý „horn“, nevnd *Ovastahorn*, *Mitthorn* og *Niðastahorn*, ofta undir einum sum *Hornini*. Sbr. eisini *Hornið Haa* sum fjall í Geyta Áslakssons kvæði og sum tað hægsta í bjørgunum í Mykinesi, dánað sum eitt horn.

Hovstúgva(n)

→ *Túgván í Halgafelli*

EL er *túgva* kv. ‘lítill vallaður bøllur í graslendi’. Er vanliga ikki fjallanavn, men sipar her til tað ovasta á fjalli, sum upprunaliga hevur hitið *Helgafelli*. FL /hous-/ er hvørsfall av bygðarnavninum *Hov*, norr. (Føroyingasøga) *at Hofi*.

Hólmsskorafjall

Fjall í Sumba, sunnan fyri Víkarbyrgi. Gst. (1899): *Holmskorarfjall*. Hagin inn av Baglhólmi nevnist *Hólmsskorar* /holsskrar/ ella *Hólmsskorahagi* /holsskr(a)hæ:ji/. Svabo: *Holskorar*, *Holscorar*. Á fjallinum eru merktar tríggar hæddir á F20 (1998), tann vestasta og hægsta er → *Tindurin* (379 m), tann eystasta er → *Húslongdin* (320 m), og ímillum er *Varðin á Bergi* (322 m).

EL er *fjall* h. FL /holsskra-/ er hvørsfall av staðarnavninum *Hólms-skorar*, sum er navn á „skorum“ innan fyri Baglhólm. Hetta skoranavn er samansett av *Hólms-*, hvørsfall av *Hólmur*, stuttnefni fyri *Baglhólmur*, + navnorðinum *skor* kv. ‘brattlendi við homrum og rókum’ í fleirtali. *Hólmsskorar* verður sostatt brúkt báði sum FL í navninum á fjallinum (*Hólmsskorafjall*) og haganum (*Hólmsskorahagi*) og somuleiðis ósamansett sum navn á haganum (*Hólmsskorar*). Hetta at *Hólmsskorar* er farið frá at vera „skora“-navn til at vera haganavn, hevur ført til at skorarnar verða nevndar *Hólmsskoraskorar*.

Hóvafelstindur

Navnið er ókent í dag, men Svabo hevur tað sum navn á einum høgum fjalli í Eysturoy, skrivað *Heüäfelstindur*. Hammershaimb skrivur *Tindurin* (*Hóvafallstindur*) um tað sum á F20 (1994) eitur → *Sigatindur*.

EL er *tindur* k. FL er hvørsfall av **Hóvafelli*, sum má vera eitt horvið fjallanavn, samansett av *hóva-* + *felli*. **Hóur* (hvnf. *hóvan*) er ein eldri síðuformur av lýsingarorðinum *háur*, sbr. norr. *hór*, síðuformur til *hár* ‘høgur’. *Hóva-* kemur fyri sum forlið í øðrum føroyskum staðarnøvnum, t.d. *Hóvabrekka*, *Hóvaleiti* (sí Matras 1933: 139).

Húgván

1. 674 m høgt fjall millum Saksun og Tjørnuvík. Gst. (1896): *Hegvan*

> *Húgván*. Er partur av nœvnunum *Húgvudalur*, *Húgvudalsskarð* og *Húgvudalsbotnur*.

2. 288 m høgt fjall sunnast har eysturi á Stóru Dímun. Gst. (1899): *Higvan* > *Húgván*.

Navnið er samanburðarnavn og inniheldur orðið *húgva* kv. ‘høvuðbúni’ í bundnum formi, norr. *húfa* kv. Tað verður eisini brúkt í øðrum nœvnum enn nœvnum á fjøllum, sbr. Matras (1933: 152): „Bruges som Sammenligningsnavn om Toppe (paa Fremspring i Fuglebjerge f. Eks.).“

Húkslond

→*Húslongd*

Húsafelli

1. 626 m høgt fjall eystan fyri Fuglafjørð, mark millum Fjalshaga, Góðadal og Norður í Haga. Gst. (1897): „Husafædle el. Gouedalstinde“. Oyndfirðingar nevna fjallið →*Góðadalstind*.
2. 591 m høgt fjall eystan fyri Sandavág. Hammershaimb: *Húsafelli*. Gst. (1897): *Husafædli*. Svabo nevnið *Húsafædli* sum eitt fiskimið við Mykines, tó uttan at nevna ýtini.
3. Schrøter nevnið *Húsafædli* sum navn á einum fjalli í Sumba. Navnið tykist ikki vera brúkt longur, men er hjá Schrøter nevnt millum Knúkan og Spáafelli og kann tí vera tað sum á F20 (1998) eitur →*Høgeggín*, har tað hægsta er 365 m.

EL er *felli* h. FL sær út til at vera hvørsfall fleirtal av *hús* h., men óvist er hvat tað sipar til. Í Sumba er fjallið oman fyri *Húshagan*, og *Húsa-* man tí vera ein samandráttur av *Húshaga-*, sbr. *húshagi* k. ‘felags hagi næst bygdini (til neytabit, flaggreystur o.a.)’. Í hinum báðum støðunum er eisini talan um fjall næst bygdini, og upprunin kann tí vera tann sami.

Húsafjall

695 m hægt fjall í Funningi, á markinum millum hagarnar *Í Húsi* og Botnar. Gst. (1897): *Husafjall*.

EL er *fjall* h. FL *Húsa-* skal óivað setast í samband við at einaferð frammi í tíðini man ein býlingur hava verið í Funningi sum hefur hitið *Inni í Húsi*. Hann hefur verið sunnan fyrri bygdina, har sum nú eitur *Inni í Húsabønum*. Staðið nevnist eisini *Í Húsatoftum*. Har rennur *Húsáin*, sum man hava verið matará, og hagin eitur *Hagin í Húsi* ella bara *Í Húsi*. Í neðra er *Húsafjóra* (sí Johannesen 1985: 53). FL er tí annaðhvørt hvørsfall fleirtal av *Hús* ella stytting av *Hús(a)haga*.

Húsareyn

345 m hægt fjall í Húsahaga í Havn. Gst. (1895): *Huse Rein*. Hagin hoyrir til *Húsagarð* (*Húsar, Á Húsum*), tann gamla garðin á Húsabrugv norðan fyrri ta gomlu Havnina.

EL er *reyn* h. FL *Húsa-* sipar til at staðið er í *Húsahaga*, haganum ið hoyrir til *Húsagarð*. Navnið kann tí vera stytting, kanska hugsað stytting (ídeal-ellipsa), av **Húsahagareyn*.

Húslongd

1. *Húslongdin* er navn á eini 320 m hædd eystarlaga á → *Hólmsskorafjalli* í Sumba.
2. *Húslongd* er navn á eini hædd á markinum millum Húsar og Mikladal. Hammershaimb-AM: *Húslongd*.
3. Tann 129 m høga hæddin millum Toftir og Toftavatn er á F20 (1990) skrivað *Húkslond*, so sum sagt verður á staðnum. Gst. (1896): *Hygslongd* > *Húslongd* (F20 1901, 1943).

Tó at navnið í tí eina færinum hefur formin *Húkslond* (el. *Húkslongd*), kann neyvan nakar ivi vera um at upprunin er tann sami sum í hinum

báðum, nevniliga *Húslongd*. Matras (1933: 155) heldur at „vi allesteder maa regne med en Sammenligning med et langt Hus.“ Formurin *Húks-lond* tykist vera íkomin við ljóðligum umkasti.

Hvalbjarfjall

Hetta navn verður vanliga brúkt um fjallavíddina har bygdagøtan millum Káragjógv í Hvalba og Mannagjógv í Trongisvági gongur. Gst. (1899): *Hvalbjar Fjaddl*. Tað hægsta er → *Tempulsklettur* (493 m) heilt har suðuri, norðari eru hæddir sum *Heyggjurin* (392 m), hjá Gst. nevnd *Hæddin*, „udt. Hadd“, *Briksnahamar* (386 m) og → *Eggín* (360 m). Sí eisini → *Knúkaffall*.

EL er *fjall* h. FL /kvalbja-/ er hvørsfall av bygdarnavninum *Hvalba* (< *Hvalbour*, eldri føroyskt hvørsfall *-bjar*, norr. *bjár*).

Hvannafelli

560 m høgt fjall á markinum millum Porkeri og Vág, mark millum Toftthaga og Botnhaga í Vági og Heimara- og Handarapart í Porkeri. Schrøter: *Qvannafedli*. Rafn: *Kvannafedli*. Gst. (1899): *Kvannafædli*. Niðari í Toftthaga er *Hvannadalur*, og oman úr honum kemur *Hvanndalsá*, sum hevur givið býlinginum *Við Hvanndalsá* navn.

EL er *felli* h. FL er hvørsfall fleirtal av *hvonn* kv. (Angelica).

Hvannagjógvartindur

615 m høgur tindur norðan fyri Viðareiði, millum Hvannagjógv/Sellisgjógv og Oyggjarskoraskarð.

EL er *tindur* k. FL er hvørsfall av staðarnavninum *Hvannagjógv* kv., sum er navn á einari av gjáunum í nánd av tindinum. FL er samansett av *Hvanna-*, hvørsfall av plantuheitinum *hvonn* kv., + *gjógvar*, yngri analógiskur hvørsfalsformur av *gjógv* kv. fyri eldri *gjáar*.

Oman fyri Botn, Vági, síggjast Ryskivatn, Mittvatn og Vatnið í Tindalið og oman fyri tey Borgarknappur (vm.) og Hvannafelli (hm.). Vm. Borgarknapp hómast longri burturi Nakkurin í Froðba og Laðanfelli. Millum Borgarknapp og Hvannafelli síggjast í bakgrundini Ennið, Kolheyggjurin og Hovstúgván. Fremst í myndini er elverkið í Botni. Mynd: Ólavur Frederiksen.

Hæddin

1. 563 m høgt fjall millum Norðoyri og Kvígingadal í Klaksvík. Tað 561 m høga staðið er á F20 (1991) nevnt → *Høgahædd*. Svabo: *Hæddin*.
2. Tað hægsta á → *Prestfjalli* í Hvalba, 471 m høgt. Gst. (1899): *Hatturin* > *Hattur* (sum er misskiljing og stóð á kortunum 1901 og 1943; F20: *Hæddin*).

3. 274 m hægt fjall millum Glyvvar og Lamba. Eystanfyri er *Skarðið á Hædd*. Hammershaimb: *Ovara hædd, Niðara hædd*. Gst. (1897): *Hattin > Hæddin*.
4. Hædd í Dali, → *Hádegisfjall*.

Navnið er bundin formur av *hædd* kv.

Hægstaðfjall

1. 719 m hægt fjall í Elduvík. Gst. (1897): *Hagstaðfeld > Hægstaðfjall*, og tað stóð á 1. og 2. útg. av F20 (1901, 1943). Í 3. útg. (1992) er navnið broytt til *Dalkinsfjall*, tí heimildarmenn í dag vilja vera við at í Elduvík eitur fjallið → *Dalkinsfjall* ella → *Hjallafjall*. Navnið *Hægstaðfjall* sigst tó verða brúkt í Funningi.
2. 470 m hægt fjall eystan fyri Tjørnuvík.
3. 296 m hægt fjall vestan fyri Vestmanna, tað hægsta í Neshaga.

EL er *fjall* h. FL er veikur hvørkikynsformur í hástigi av lýsingarorðinum *høgur*, eldri *háur*.

Høgafjall

1. 515 m hægt fjall suðuri á eggini í Úttriðingi í Seyrvági og tað hægsta á Úttriðingi. Hammershaimb: *Høgafjall*. Gst. (1897): *Huafjall* (sum umboðar úttaluna /hyu:a-/).
2. Schrøter: „*Høafiadl, á Tindi og Stowrafiadl* ere Navne paa Sandøens Fælde.“ Óvist er hvat fjall tað fyrsta er, tí einki fjall í Sandoyinni eitur so í dag. Kundi møguliga verið → *Eiriksfjall* ella tað ónevnda (373 m høg) fjallið í Fjalshaga, har m.a. *Tjørnin á Fjalli* er.

EL er *fjall* h. FL er veikur hvørkikynsformur av lýsingarorðinum *høgur*, eldri *háur*.

Høgahædd

Fjall uppi yvir Norðoyri, á F20 (1991) merkt sum 561 m høgt stað á fjallinum sum eisini eitur → *Hæddin*. Hammershaimb: *Høga hædd*. Gst. (1898): *Høve Hat* > *Høgahædd*. Talan er tí um sama navn, men við lýsingarorðinum *høgur* í veikum kvennkynsformi sum FL.

Høgakoltur

Tað hægsta á Koltri, 477 m høgt, í bygðini nevnt → *Uppi á Oyggi*, *Høgakoltur* mest sagt av øðrum. Sbr. *Lágakoltur* (Schrøter: *Låa Koltur*). Schrøter: *Øens Fjæld Høa Koltur*. Gst. (1896): *Kolter Hamar* > *Kolturs Hamar*.

EL er oyggjarnavnið *Koltur*. FL er veikur formur av lýsingarorðinum *høgur*.

Navnið á oynni hevur verið hildið at vera heiti á fjallaformatión. J. Jakobsen (1909) helt tað innihalda orðið *koltr* ‘klump, fjældknode’, og Chr. Matras (1939: 53) umsetur tað somuleiðis við ‘klump’. Tað hevur verið hildið at vera sama orð sum okkara *kultur* h. ‘aftasti og feitasti partur á fótamøri’. Í norskum kann *kult* k. merkja ‘Knold, Bjergknold’ (t.d. í *Kulthaug*, NG V, 441). Í Hetlandi er *Kultursfell* (Jakobsen 1901: 91, 1909: 87) navn á einum heyggi, og í Íslandi er *Koltursfell* (Matras 1939: 53). Suðuri í Vági (á Vágseiði) er *Kolturs-heygjur*.

Høgaleiti

264 m høgt fjall á Glyvrum. Gst. (1897): *Høa Lojta* > *Høgaleiti*. Hagin nevnist *Leitishagi* ella eisini bara *Leitið*.

EL er staðarnavnið *Leiti*, sbr. *leiti* h. ‘(hallandi) hædd ið stendur framúr (sum byrgir fyri útsýni), sýn’, norr. *leiti* h. FL er veikur hvørkikynsformur av lýsingarorðinum *høgur*. *Høgaleiti* er tað hægsta á *Leiti*.

Høganes

Tann 115 m hoga hæddin uppi yvir Saltnesi. Gst. (1896): *Saltnes*.

Seinna lið í navninum sipar sjálvsagt ikki til ‘fjall’, men til *Saltnes*, sum í dag er bygdarnavn, men sum natúrnavn hevur verið navn á nesinum innan fyri Toftir. FL *Høga-*, veikir hvørkikynsformur av lýsingarorðinum *høgur*, sipar til tað hægsta á Saltnesi.

Hø gareyn

355 m høgt fjall norðuri í Haga í Kvívík, sunnan fyri Gassádal. Gst. (1896): *Huarein* (sum umboðar úttaluna /hyu:areyn/). Norðanfyri er *Brúgvín á Hø gareyni*.

EL er *reyn* h. FL er veikir hvørkikynsformur av lýsingarorðinum *høgur*.

Hø geggin

1. Tað hægsta á → *Eggini*, sum er navn á fjallarøðini oman fyri Sumba.
2. Røðin millum Froðba og Froðbiarbotn. Tað hægsta nevnist → *Kaguklettur* (347 m).

EL er bundin formur av *egg* kv. FL er stovnur í lýsingarorðinum *høgur*.

Hø goyggi

1. Tað hægsta á Stóru Dímun, 396 m høgt, vestast á eggini. Gst. (1899): *Høje Oy > Hø goy*.
2. Tað hoga á Nólsoynni, har tann 373 m høgi → *Eggjarklettur* er hægstur. Svabo: „Midt paa Øen er et maadeligt Fjeld (Hø-ojgi)“. Schrøter: „Øens Fjæld kaldes Høoj“.

EL *oyggi* kv. sipar sjálvsagt ikki til ‘fjall’, men til sjálva oynna, ávikavist

Stóru Dímun og *Nólsoy*. Formurin við skerping er tann vanligi í dag. FL er stovnur í lýsingarorðinum *høgur* og sipar til tað hægsta á oynni.

Høgubjörg

Tann 283 m høga hæddin oman fyri Nes, Hvalba, niðan av Káragjógv, Ásgjógv og Rongugjógv. Gst. (1899): *Houbjörg* > *Høgubjörg* (skriftformurin *Hou-* kundi móguliga umboðað ein eldri form sum *Háu-*). Hækkar so líðandi upp í →*Eggina* á →*Hvalbiarfjalli*.

EL er *björg* h.flt. Her er týðningurin ikki tann sum er nevndur í FO (‘berg har bjargafuglur eigur’ og ‘brattlendi har ið seyður gongur’), men ‘brattlendi’ meira alment. FL í navnaforminum *Høgubjörg* er veikur hvørkikynsformur í fleirtali av lýsingarorðinum *høgur*, men um so er at skriftformurin hjá Gst. umboðar FL *Háu-*, inniheldur navnið ein form av tí eldra forminum *háur*.

Høguskarar

440 m høgt fjall millum Dalshaga í Hovi og Uppi í Haga í Ørðavík, tað hægsta á røðini millum →*Enni* og Mannaskarð uppi yvir *Skorunum* í Ørðavík.

EL *skarar* sipar til staðarnavnið *Skorarnar* (Gst. 1899: *Skorin*), sum er brattlendi uppi í Haga í Ørðavík. FL er veikur kvennkynsformur í fleirtali av lýsingarorðinum *høgur* og sipar til tað hægsta á *Skorunum*.

Høgøksl

525 m høgt fjall millum Flötuna og Hamrahaga í Fámjin. Á F20 (1998) stendur cysturendin á fjallinum, móti Middagsskarði, at eita →*Økslin*, og norðanfyri eru *Akslarrøkur* og *Urðin í Øksl*.

EL er *øksl* kv. FL er stovnur í lýsingarorðinum *høgur* og sipar til tað hægsta á *Økslini*.

Høvdin

1. 635 m hægt fjall á eggini uppi yvir Snoppubarmi sunnast á vestursíðuni norðan fyri Saksun. Svabo: *Høddi*. Gst. (1896): *Høddan* > *Høddin*. Beint norðanfyri er tann eitt sindur lægri → *Grímufelshøvdi* (618 m). Røðin norður frá Høvdanum eitur *Rustin* og suðursíðan á Rustini *Høvdakinn*.
2. 346 m hög fjallavídd og forberg í landsynningshorninum á Svín-oynni, úttalað /høvdin/. Born: *Høvden*. Rafn: *Høfðin*. Har eru *Hødavatn*, *Høvdarók* og *Syðrhøvdi*.
3. Soleiðis nevnist norðurendin á Skúgvoynni, har tað hægsta er 134 m. Gst. (1899): *Høddan* > *Høddin*. Eisini nevndur *Niðarihøvdi* í mótsetning til → *Ovarahøvda*, t.d. í navninum *Undir Niðarahøvda*. Navnið er partur í fleiri samansettum nøvnum, t.d. *Høvdagil* og *Høvdamol*.

Ósamansett navn ið inniheldur navnorðið *høvdi* k. /høddi/, sjáldan /høvdi/, í bundnum formi.

Høvdin uttan Eyrjógv

Hammershaimb: *Høddin uttan Eyrjógv*. Staðið, sum er 502 m hægt og tað hægsta í Hálsanavum uttan Hús í Miðvági, hevur einki navn á F20 (1989). Uttan (t.e. vestan) fyri hæddina gongur *Høvdagjógv* í sjógv, og eystan- ella sunnanfyri er *Eyrjógv*. Onkrir miðvingar vilja vera við at tað hægsta í Hálsanavum eitur „Høvdi“ ella „Høvdi í Hálsanavum“. Á kort frá 1980'unum er navnið skrivað *Høvdin*, og í staðarnavnauppskriftum hjá Hammershaimb (1853), Mikkjali á Ryggi (1924) og N. Djurhuus (1955) eitur tað *Høvdin uttan Eyrjógv*.

Navnið inniheldur orðið *høvdi* k. /høddi/ í bundnum formi og við eftirsettari hjáheild, sum við staðarhjáorðinum *uttan* lýsir leguna í mun til *Eyrjógv*.

Jatnagarðar

1. Navn á 676 m høgum fjalli norðarlaga í Uttangarðshaga í Bø. Hammershaimb: *Jatnagarðar*. Gst. (1897): *Hjartanagara* > *Jatnagarðar*.
2. Er á F20 (1989) navn á 591 m høgum fjalli á markinum millum Slættaneshaga í Sandavági og Uttan Hús í Miðvági. Hammershaimb: *Jatnagarðar*. Gst. (1897): *Hjartanagara* > *Jatnagarðar*. Hetta fjall nevna miðvingar → *Tungufelli* og vilja vera við at Jatnagarðar eru longri suðuri (har *Tungufelli* stendur á kortinum).

Jatnagarðar k.flt. er í fyrstu syftu ikki navn á fjalli og hevur heldur ikki nakað lendislýsandi høvuðslið fyrri ‘fjall’. Orðið er heiti á serligum jarðfrøðiligum fyrbrigdi ið líkist grótgørðum sum í fólkatrúnni eru laðaðir av jatnum. Ikki øll fata heldur navnið sum fjallanavn, men bara sum heiti á hesum „gørðum“ (navnið finst eisini í Vestmanna, tætt við Gívruskarð!). Ofta sæst tað tó brúkt sum navn á fjallinum har hesir „garðar“ eru. Uppskriftirnar hjá Gst. benda á at nøvnini hava verið framborin „Jartna-“. Teir broyta tað til *Jatna*- og siga tað hava samband við *jotun* (uttan iva í samráð við V. U. Hammershaimb). Sama orð hava vit helst eisini í navninum *Jørtnagil* á Velbastað, eisini har við einum innskotnum *r*, men annars í einum formi við *u*-umljóði, ið liggur nærri tí norrøna hvørsfallinum *jotna*. Vit mugu hugsa okkum at hvørsfalsformurin *jatna*- í teimum føroysku nøvnunum (eins og hvørsfalsformurin *jatnir* í kvæðum) er úrslit av onkrum slag av analogi.

Jógvansfjall

595 m høgt fjall millum Miðvág (Leitið) og Sandavág (Giljar). Svabo: *Jógvansfjall*. Vestur úr fjallinum er miðvágsmeigin *Steinurin* á *Rustini*, og miðvingar nevna eisini fjallið → *Rustin*. Mikkjal á Ryggi skrivur í sínum staðarnavnasavni frá 1924: „Tað undarliga er við hesum navni, at tað

verður javnliga brúkt í Sandavági, men er at siga ókent í Miðvági.“ (Og tó er tað miðvingurin Svabo sum fyrstur festir tað á blað!).

EL er *fjall* h. FL er hvørsfall av mansnavninum *Jógvan*.

Júgur

Hædd vestan fyri tindarnar í Tindhólmi. Hammershaimb: *Júgur*. Gst. (1897): *Juer* > *Júgur*.

Samanburðarnavn av navnorðinum *júgur* h. ‘húðposi uttan um mjólkarkertlar el. stálma á súgdýri’, norr. *júgr* h. Vist einasta dømi um hetta orð í føroyskum staðarnøvnum.

Kaguklettur

Tað hægsta (347 m) á → *Høgeggini* í Botnsskarðshaga í Froðba.

EL er *klettur* k. FL *Kagu-* /ke:e-/, sum ikki finst sum sjálvstøðugt orð, er samansetingarformur skyldur við sagnorðið *kaga* ‘hyggja (eftir e-m), líta, kveita’ og navnorðið *kag* h. ‘staður haðan ið kagað verður (við góðum útsýni)’. Fara vit til onnur staðarnøvn, finna vit ósamansett *Kagið* og avleitt *Kagarin* og forlið í skiftandi formum: *Kagansklettur*, *Kagisgil*, *Kagaklettur*, *Kagarheggjur*, *Kagaválur*. Merkisvert er tað at nakað vestari, í haganum í Trongisvági, finst navnið *Køguklettur* (Gst. 1899: *Køeklet*).

Kaldbakskambur

585 m høgt fjall millum Kaldbak og Signabø. Rafn: *Kambur*. Gst. (1896): *Kalbak Kamb* > *Kaldbaks Kambur*. Eisini nevnt *Kamburin*. Beint norðanfyri er *Kambsskarð*, har gøtan millum Kaldbak og Signabø fer um.

EL er *kambur* k. FL /kalbaks-/ er hvørsfall av bygdarnavninum *Kaldbak*. Annars verður hetta bygdarnavn vanligi hildið at vera upprunaligt fjallanavn, sí Matras (1939: 54): **Kaldbakur* (bevaret í bygdenavnet í Kaldbak); sbr. norr. *Kaldbakr* k. “kaldrygg“, namn på eit fjell på Island.

Også norsk' (NO). Jakobsen (1901: 74) nevniir í Hetlandi *Kaldbak* og *Koldbak* < **Kaldbak(r)* 'koldryg' og ber saman við føroyskt og norsk *Kaldbak* og íslenskt *Kaldbakur*. Tað hevur eftir øllum at døma verið upprunanavnið á fjallinum.

Kambarnir

→ *Pætursfjall* og *Skriðubakki*.

Navnorðið *kambur* k. í fleirtali og bundið brúkt ósamansett.

Kambur(in)

1. 692 m høg fjallarøð ið gongur gjøgnum hagan í Tjørnuvík, frá Húgvudalsskarði (á markinum til Saksunar) og allan vegin norður móti Tjørnuvíksstakki, og skilur hagarnar *Heiman Kamb* og *Norð-an Kamb*. Gst. (1896): *Kamben* (*Kamburin*), men á kortið seta teir → *Heyggjurin Mikli*, sum er tað hægsta og ein stórir heyggjur á Kambinum.
2. 611 m høg fjall millum Strendur og Skála. Hammershaimb: *Kamb-urin*. Gst (1896): *Kambur*. Norðurendin eitur *Kambsendi*, undir fjallinum strandamegin eru *Kambsurðar*, og sunnan fyri Kamb er *Kambsdalur*. Helst er tað eisini partur av navninum *Konstuklettur* (< **Kambsdalsklettur* el. **Kambsendaklettur*?).
3. 600 m høg fjall norðan fyri bygdina í Mikladali. Hammershaimb-AM: *Kamberin*. F20 (1994) hevur tað ikki við sum fjallanavn, bara sum haganavn, men sbt. Matras (1933: 166) er tað fjallanavn. Undir tí hægsta er *Dighamar*.
4. 545 m høg fjall millum Gjógvaráhaga í Fuglafirði og Norður í Haga í Syðrugøtu. Gst. (1897): *Kamb* > *Kambur*. Fuglfjarðarmegin eru *Kambsenni* og *Kambsdalur*, syðrugøtumegin er *Kambsbrúgvín*. Hammershaimb: *Kamburin*, *Norður á Kambi*, *Tjörnir á Kambi*.

5. 483 m hægt fjall norðan fyrí Froðbiarbotn, Froðba. Schrøter: *Kambr*. Gst. (1899): *Kamben* > *Froðbjar Kambur*. F20 (1943): > → *Froðbiarkambur*.
6. 206 m hægt fjall norðan fyrí Porkeri. Vestast er *Kambsendi*. Gst. (1899): *Kamben* > *Kambur*.

Navnorðið *kambur* k. verður ofta brúkt ósamansett sum fjallanavn, ofta sum nærnavn av samansettum növnum, sí t.d. *Froðbiarkambur*, *Kaldbaks-kambur*. Óbundin og bundin formur skiftir ofta.

Keldufelli

Eystan fyrí Árnadalsskarð á markinum millum Todneshaga í Kollafirði og Toftahaga í Hósvík er 641 m hægt fjall við ongum navni á kortinum. Á røðini niður frá fjallinum í Todneshaga standa növnini *Múlin* og *Keldufelli*. Hetta seinra sigst ikki vera í brúki longur, men skal hava verið brúkt av eldri fólki, tí at nógvar keldur koma oman undan Múlanum. Ein kann spyrja um *Keldufelli* er gamalt navn á fjallinum.

EL er *felli* h. FL er hvørfsfall av *kelda* kv. (→ *Keldufall*).

Keldufjall

463 m hægt fjall norðantil á Svínøynni. Hammershaimb: *Keldufall*. Gst. (1897): *Tjældefjall*. Øki uppi á fjallinum eitur → *Mølin*.

EL er *fjall* h. FL er hvørfsfall av *kelda* kv. ‘1. grundvatn ið vellir upp úr jørðini’. 2. keksi, blotakelda, díki’. Formliga er *keldu* hvørfsfall eintal, men í veikt bendum kvennkynsorðum verður eintal ofta brúkt tó at tað merkingarliga sipar til fleirtal.

Kerlok

587 m hægt fjall norðarlaga á markinum millum Kirkju og Hattarvík. Hammershaimb: *Kernlok*. Hammershaimb-HDM: *Kjærnlog* (nevnið eisini

Av Rávuni, Vági, sæst fremst Lobranseiði og Kirvi/Kirviskollur og hm. Beinivørð. Spáafelli og Spinarnir daga undan í mjørkanum í erva, og millum teirra og Beinivørð er Hesturin Háí (við fjarskiftismeistur). Mynd: Pól Sundskarð.

Kjerurar í sama øki). Sagt verður at *Kerlok* eisini er navn á fiskimiði ið hevur fjallið sum ýti (Matras 1933: 170).

Navnið man merkja ‘lok á ker’ og vera samanburðarnavn (kanska serliga sætt frá sjónum). Hjá Hammershaimb-AM eru *Níarakjerlok* og *Ovarakjerlok* uppskrivaði sum nøvn í Kalsoy, eftir øllum at døma í bjørgunum vestan fyri Trøllanes.

Kirkjubøkambur

306 m hægt fjall uppi yvir Kirkjubø. Svabo: *Kjirkjubøe-Kambur*. Gst. (1895): *Kirkjubø Kambur*. Økið eystanfyri nevnist *Lágikambur*.

EL er *kambur* k. FL er stovnur í bygdarnavninum *Kirkjubour*.

Kirkjubøreyn

Grýttut fjallavídd í haganum oman fyri Kirkjubø. Gst. (1895): *Kirkjubø Rein*. Í nærumhvørvinum ofta nevnt *Reynið*. Hægsta stað, 351 m, er vestast á, og har eru *Reynsendi*, *Reynsmúli* og *Reynsmúlalág*.

EL er *reyn* h. FL er stovnur í bygdarnavninum *Kirkjubour*.

Kirvi

236 m hægt fjall vestan fyri Lopra. Svabo: *Kjirvi*. Born: *Kierwi*. Schrøter: *Kirvi*. Gst. (1899): *Kiervuik* > *Kyrrvik*, *Kiervuikskodl* > *Kyrrviks Kollur*. F20 (1901) hevði *Kyrrviks Kollur* sum navn á fjallinum og *Kyrrvik* sum navn á Ónavík og sum haganavn (økisnavn). F20 (1943): > *Kirviskollur*, men varðveitir *Kyrrvik* sum haganavn og broytir víkarnavnið til *Oyrnavík*. F20 (1998): *Kirvi* (fjallið), *Ónavík* (víkin). Toppurin nevnist → *Kirviskollur*, og økið vestanfyri nevnist *Vestan Kirvi*.

FO hevur navnorðið *kirvi* h. ‘pyramida’ sum leitorð, markað sum støddfrøðiorð. Tað man vera nýggjyrði skapt við fyrimynd í fjallanavninum. Suðuroyarmál hevur annars sagnorðið *kirva* í tveimum týðningum: ‘leggja koll í, kolla’, t.d. *kirva sátu*, ‘tyrva’, t.d. *kirva krógu, torvlut*. Tað bendir á at føroyskt hevur havt navnorðið *kirvi* h. um okkurt ið líkist (sátu)kolli ella tí ovasta á torvluti, og at tað er hetta orðið vit hava í navninum á fjallinum *Kirvi*. Upprunaliga er tað óivað sama orð sum *kervi* h. ‘turrur størhólgi flættaður saman í ovara enda’, sbr. eisini sagnorðið *kerva* ‘gera kervi’, *kerva saman* ‘flætta tveir hólgar saman í kervi’ (FO). Sbr. norr. *kerfi* el. *kerf* h. ‘kjerv, bunt, knippe’ (NO). Í norskum hava vit báðar formarnar

kjerv og *kjerve* og somuleiðis sagnorðið *kjerve* ‘binde (bjørkeris) i kjerv’. Í nútíðaríslenskum merkir *kerfi* h. ‘skipan, skipanarlag, lag’ (ÍFO), og við fyrimynd í tí er *kervi* h. tikið í brúk í sama týðningi í føroyskum. Fjallanavnið man tí vera samanburðarnavn sipandi til líkleika við okkurt slag av bundi ella við okkurt slag av flættaðum taksniði. Hetta er einasta dømi um hetta orð í føroyskum staðarnøvnum. Í uppskriftini hjá Gst. sæst at roynt hevur verið at tolka navnið á víkini niðan fyri fjallið sum *Kýrrvík* og navnið á fjallinum sum *Kýrrvíkskollur*. Tað er tó ikki eftirfarandi (víkin eitur *Ónavík* og fjallatoppurin *Kírviskollur*).

Kírviskollur

Tann 236 m høgi toppurin á fjallinum → *Kírvi*. Navnið verður ofta brúkt um fjallið.

EL er *kollur* k. FL er hvørsfall av fjallanavninum *Kírvi*.

Kjølur

1. „Á *Kjøli* kaldes det øverste af Fjeldet over Hattardalur (Húsar)“ sambært Matras (1933: 173). Á F20 eitur tað 644 m høga fjallið annars → *Hattardalstindur*.
2. 452 m høgt fjall sunnan fyri *Gjónna á Kjølunum* uttan Hús í Miðvági. Einkin navn á F20 (*Kjølur* stendur longri suðuri). Gst. (1897): *Kjolen*, *Djønna aa Kjolen*.
3. Fjall norðan fyri Klaksvík. Navnið er vanligi brúkt um tann 342 m høga syðsta endan á fjallarøðini sum gongur norður eftir allari Borðoynni; sætt úr Klaksvík líkist umhvarvið kjølunum á einum holvdum báti. Hammershaimb: *Uppi á Kjøl*. Gst. (1898): *Tjolen > Kjølur*. Avleitt av tí er *Kjalarbrúgvín*.

Fjallanavnið er ósamansett og inniheldur navnorðið *kjølur* k. Óbundin

og bundin formur kann skifta. Orðið kann umframt ‘kjölur á báti, skipi, des, klássu o.ö.’ eisini merkja ‘langur el. mjáur ryggur á t.d. fjalli, fjallaryggur’. Norr. *kjölur* k. kundi eisini merkja ‘fjallaryggur’, serliga kent sum navn á fjallarygginum millum Noreg og Svøríki. Samanburðarnavn frá samanburði við bátakølin (el. týðningin ‘húsmøn’) (NSL). Orðið kemur eisini fyri í øðrum nøvnum sum ikki er tald við sum fjøll, eisini sum forlið í forminum *kjal(ar)*-, t.d. *Kjalnes*.

Klakkur

423 m høgt fjall vestan fyri Vágna í Klaksvík. Svabo: *Klack*, *Klak*. Schrøter: *Klak*. Rafn: *Klak*. Hammershaimb: *á Klakki*. Gst. (1898): *Klaken*. Í sjónum norðanfyri er *Klakssteinur* (Svabo: *Klacksteen*. Born: *Klak Steen*), og við Vágna er lítill vík ið ber navnið *Klaksvík*, sum í dag er býarnavn. Eisini eru har nøvnini *Klakshella* og *Klaksstígar*.

Navnorðið *klakkur* k. kann merkja ‘1. endi á klyvbera. 2. knúkur, nøv, nös fram úr lendinum. 3. fiskiklakkur’. Tað er merking 2 ið vit hava í fjallanavninum *Klakkur*, sum er ósamansett og óbundið navnorð. Norr. *klakkr* k. ‘klakk, klump’ (NO). Í norskum kann *klakk* k. merkja m.a. ‘liten klatt, klump; fiskegrunn; fjellknatt el. berg som går i sjøen’ (Nynorskordboka). Sambært Jakobsen (1901: 117) verður *Klakk* brúkt í Hetlandi um fiskimið og fjøll („fjældnavn“ og „fjælspringende pynt“). *Klakkur* finst annars sum navn á kletti vestan fyri landingina í Sumba.

Klettarnir, Norðri á Klettum

256 m høgt fjall norðarlaga á Skúgvoyinni, millum *Klettarekku* og *Fagradalsbrekku*. Gst. (1899): *Klettana* > *Klettarnir*. Andreassen (1988: 218) lýsir staðið sum „Stóru heygjarnir niðan frá Stórbrekku á Hæli og upp norður frá Dvørgasteini.“

Navnorðið *klettur* k. ósamansett, brúkt í fleirtali bundið og óbundið, her brúkt um grýtuta hædd, hædd við kletti.

Klettur, Á Kletti

1. 444 m hægt fjall millum Gjóardal og Ytstadal á Skarði. Gst. (1898): *Kletten*. Vestanfyrir er *Skarðið á Kletti* og undir fjallinum *Ovara* og *Niðara Kletrók*.
2. 308 m hægt fjall sunnarlaga í Stóru Dímun, stutt norðan fyrir →*Húgvuna* (288 m). Gst. (1899): *Kletten* > *Klettarnir*. Fleirtalsformur in hoyrist brúktur, kanska mest av avbygðarfólki (m.a. sum ýti).

Navnorðið *klettur* k. ósamansett og óbundið. Sí →*Klettarnir*.

Klórarin

523 m hægt fjall í hagapartinum Fyri innan Glyvur á Strondum. Hammershaimb: *Klórarin*. Gst. (1896): *Klórarin*. Gst. (og kortið 1901) seta tað sum navn á einum hamri cystantil í fjallinum, og staðkend fólk vilja vera við at *Klórarin* er tað sum stingur cysturúr á fjallinum (tað er tað sum sæst úr bygdini, serliga av Skála).

Navnið inniheldur bundnan form av navnorðinum *klórari* k., sum er heiti á amboði ið verður brúkt í bátasmíði, eisini nevnt *klórhøvil*. Staðarnavnið tykist tí vera samanburðarnavn.

Klubbornir

→*Bassarnir* og *Klubbin*

Klubbin

1. 644 m hægt fjall norðarlaga á Kunoynni, nakað suður frá →*Kunoyarnakki*, og millum henda og Klubban er Skarðið á Stakkinum.

2. 621 m høgt fjall uppi yvir Norðbergi á Kirkju. Hammershaimb-HDM: *Klubbin*. Gst. (1897): *Klubban* > *Klubbin*.
3. 551 m høgt fjall sunnan fyri → *Heimarafjall* í Mikladali. Hammershaimb-AM: *Klubbin*. Gst. (1898): *Klubbin*.
4. 455 m høgt fjall uttan Hús í Miðvági. Gst. (1897): *Klubben* > *Klubbin*.
5. 352 m høgt fjall á Víkum, Gásadali. Hammershaimb: *Klubbar*, *Ovari Klubbi*, *Niðari Klubbi*. Gst. (1897): *Klubben* > *Klubbin*. Tá ið Hammershaimb nevnið tveir *Klubbar*, er tað møguligt at hansara *Niðari Klubbi*, er tað sum á F20-kortunum eitur *Klubbin*, meðan hansara *Ovari Klubbi* er tað fjallið sum á F20 (1989) eitur → *Mølin* (tey eru við ávikavist *Niðaraháls* og *Ovaraháls*).

Í staðarnøvnum merkir *klubbi* k. ‘bøllut høvd’. Matras (1933: 177): „Kendes kun fra Stednavne, kan oversættes med ‘rundagtig Forhøjning’.“ Sbr. norr. *klubba* kv. ‘kølle’ og fœr. *klubbi* k. ‘ófantaliga gjørdur gassi’. Jakobsen (1901: 118) nevnið at í Hetlandi er *klobb* (og *klobba*) brúkt í staðarnøvnum um ‘bjærgknold’ og *de Klobbins* (< **klubbarnir* el. **klubburnar*) um „navn på nogle strandklipper“. Orðið *klubbi* k. er reiðiliga vanligt sum navn á fjøllum ella pørtum av fjøllum í Føroyum, men kemur eisini fyri í øðrum nøvnum, t.d. heyggjum og skerum.

Knattarheyggjur

630 m høgt fjall í Bø, millum Tjørnudal og Hvilvtkinnabotn. Hammershaimb: *Knattarheyggjur*. Gst. (1897): *Knatterhetch* > *Knattarheyggjur*.

EL er *heyggjur* k. FL er hvørsfall eintal av *knøttur* k. ‘kúluskapaður lutur, kúla’, norr. *knøttr* k. Er helst navn á heyggi ovast á fjallinum. NSL sigur um tað norska navnið *Knatten*: „av *knatt* m. ‘rundvoren bergtopp, pynt’ er eit vanleg namn på fjellknauser.“

Knavin

485 m høgt fjall eystan fyri Gásadal, stutt norðan fyri Skarð. Hammershaimb: *Knavi*.

Navnorðið *knavi* k. merkir í føroyskum vanliga ‘lítið horn (ið farið er at vaksa út úr høvðinum á lambi el. kálvi)’ el. ‘stutt (krit)pípa’. Her er tað brúkt ósamansett og (nú vanliga) bundið og skal helst fatast sum samanburðarnavn. Kemur eisini fyri sum navn á lending á Húsum, og týdningurin er óivað tann sami (Matras 1933: 178).

Kneysurin

Tann 404 m høgi suðurendin á → *Eiriksfalli* á Sandi, oman fyri Djúpadal. Gst. (1899): *Knejseren* > *Kneisarin* (misskilt).

Tað sterkt benda navnorðið *kneysur* k. kemur fyri sum síðuformur til tað veikt benda *kneysi* k. Her er navnið ósamansett og bundið.

Knúkafjall

Fjall í Hvalba. *Knuka Fiadl* nevnið Schrøter tað sum á F20 (1997) nevnið *Heyggjurin* (392 m) á → *Hvalbiarfalli*, og viðmerkir at ímillum Knúkafjall og Íslending (*Yslining*) gongur gøtan til Káragjógv. Hetta er á markinum millum *Knúkhaga* og *Rókhaga*, og norðari (niðari) á røðini stendur navnið *Knúkin*, og nakað eystari er *Knúkaborg*. Merkisvert er at Schrøter ikki nevnið *Hvalbiarfall*, og ein fær varhugan av at fjallið einaferð í tíðini kann hava hitið *Knúkafjall*.

EL er *fjall* h. FL er hvørsfall av staðarnavninum *Knúki(n)*.

Knúkin

329 m høgt fjall á røðini (→ *Eggini*) oman fyri Sumba. Svabo: *Knúkj*. Schrøter: *Knúkj*. Rafn: *Knúkj*. Gst. (1899): *Knudj* > *Knúkur* (!). Longri

Knútur, Skúgvoy. Mynd: Pól Sundskarð.

eysturi á eggini er →*Skálin*, og økið teirra millum nevnist *Millum Skála* og *Knúka*.

Í Suðuroy verður tað veikt benda sniðið *knúki* k. brúkt í staðarnøvnum svarandi til tað sterkt benda *knúkur* k. flesta aðrastaðni í landinum. Sí →*Knúkur*.

Knúkur(in)

1. 699 m høgt fjall, mark millum Funning, Skála og Oyri. Gst. (1897): *Knugen* > *Knúkur*.

2. 642 m hægt fjall oman fyrir Múla. Gst. (1898): *Knugen* > *Knúkur*.
3. *Knúkurin* er 589 m hægt fjall millum Langasandshaga og Dúvugarðahaga í Saksun. Gst. (1896): *Knugen*.
4. 560 m hægt fjall og hægsta fjall í Mykinesi. Hammershaimb: *Knúkur*. Gst. (1897): *Knug* > *Knúkur*.
5. 463 m hægt fjall millum Leirvík og Norðragötu. Hammershaimb: *Knúkur*. Gst. (1897): *Knugen* > *Knúkur*.
6. 463 m hægt fjall fyrir handan Fjöll í Svínøi.
7. 460 m hægt fjall vestan fyrir Middegisskarð í Svínøi. Hammershaimb: *Knúkur*. Gst. (1897): *Knugjinn* > *Knúkur*. Norðan fyrir Knúk eru *Knúksgjógv* og *Knúksrök*.
8. 431 m hægt fjall heilt har norðuri á → *Eystfelli* í Hattarvík. Hammershaimb-HDM: *Knugur*. Navnið er ikki við á F20, bara *Knúkskarð* stutt eystanfyri.
9. 369 m hægt fjall norðast í Sandarhaga á Sandi, millum Bakkafjórðing og Norðastafjórðing. Gst. (1899): *Knugerin* > *Knúkur*. Fjallið eystanfyri eitur → *Fjallið*, og *Knúkur* er mestsum tað hægsta á tí.

Navnið, sum er ósamansett og kemur fyrir óbundið og bundið, inniheldur orðið *knúkur* k., tað sterkt benda sniðið sum verður brúkt norðanfjørðs og norðast í Sandoyinni. Umframt tey nevndu dømini kemur navnið ofta fyrir sum navn á parti av fjalli. Í Fámjin stendur *Knúkin* sum navn á 417 m høgari hædd á røðini sum hækkar upp í → *Mjóstíggi*, oman fyrir Nes í Hvalba stendur tað sum navn niðarlaga á røðini sum hækkar upp í ta 380 m høggu → *Eggina* á → *Hvalbjarfjalli*, og á Syðradali í Kalsoy er *Knúkur* navn á røðini niður frá → *Gríslatindi*.

Knútur

392 m hægt fjall á eggini vestast á Skúgvøynni. Hevur á eldri kortum verið skrivað *Knúkur* av misgáum: Gst. (1899): *Knugen* > *Knúkur*. Sagt

verður eisini at Knútur er stórir heggjur uppi við eggina, og at slættin undir Knúti er partur av → *Skúvoyarfelli* (Andreassen 1988: 221). Tað kann geva ta fatan at navnið á fjallinum hevur verið *Skúvoyarfelli*, og at *Knútur* er navnið á tí hægsta á hesum fjalli. *Knútur* er sambært Svabo (1959: 325) navn á miði út fyri Fámjin (hann nevnið ikki ýtini).

Navnið er ósamansettur og óbundin formur av navnorðinum *knútur* k. ‘knykil’, norr. *knútr* k. Tykist vera einasta dømi um hetta orð í føroyskum staðarnøvnum.

Knyklarnir

Ovast á tí sum eitur → *Fjallið* í Syðrugøtu, eru nakrar hæddir nevndar *Knyklarnir*. Gst. (1897): *Kniglarne* > *Knyklarnir*. Hægst er *Stóruknyklar* ((295 m), hinir eita *Norðastiknykil*, *Hálgavesturknykil* og *Ystiknykil*).

Bundin fleirtalsformur av *knykil* k. ‘lítill klettur, knabbi ið stendur upp úr el. fram úr bergi o.tíl.’, norr. *knykill* k. Nøvnini á teimum einstøku „knyklunum“ vísa til útsjón (Stóruknyklar), legu (Norðastiknykil, Ystiknykil) og funktión sum sólarmerki (Hálgavesturknykil, hálgva vestur = kl. 16.30). Orðið *knykil* kemur fyri í fleiri føroyskum staðarnøvnum.

Kolheggjurin

415 m høgt fjall ella kanska meir at siga heggjur á røðini millum → *Túgvuna í Halgafelli* og → *Enni* norðan fyri Hov. Svabo: *Kul-Højen*. Gst. (1899): *Kulhæðsjen* > *Kolheggjur*. Norðanfyri er *Kolagjógvin*. Í Kolheggnum sæst kolalindin.

EL er *heggjur* k. í bundnum formi. FL er navnorðið *kol* h., møguliga upprunaliga í forminum *kola-*, altso *Kolaheggjurin*, sbr. *Kolagjógvin*, men *a* dettur burtur framman fyri *h* í seinra liði.

Konufelli

491 m høgt fjall í Velbastaðhaga oman fyri Syðradal. Gst. (1895): *Konu-*

fædli. Á fjallinum er *Tjörnin á Konufelli*. Vestantil í fjallinum er *Mansgjógv* (tó bara nevnd í ungari uppskrift úr Syðradali), og við strondina undir fjallinum er *Kalsskor*.

EL er *felli* h. FL er hvørsfall av navnorðinum *kona* kv. Áhugavert er tað at „kallur/maður“ og „kona“ koma fyrri í nøvnum í sama øki; tað kundi bent á at **Kallur* (el. **Maður*) og **Kona* hava verið nøvn á t.d. steinum ella klettaskapilsum har á leið, nøvn sum nú eru gloymd. Aðrastaðni í landinum eru steinar nevndir *Konan* og *Konusteinur*.

Koppenni

789 m høgt fjall millum Saksun og Vestmanna. Gst. (1896): *Kopende* > *Koppssenni* (KR hevur fingið upplýst at „den lille tjørn ligger „í koppi““). Eystanfyrri er *Kopsskarð* (el. *Koppskarð*), og sunnanfyrri er *Vatnið í Koppi* (F20: *Vatnið á Koppi*).

EL er *enni* h. ‘kantur út úr fjalli’. FL er stovnur í orðinum *koppur* k., sum báði kann merkja ‘botnur, kassur’ og ‘fjall’. Tað er ilt at siga hvørt „koppur“ her sipar til fjallið ella til lægdina (botnin) undir fjallinum. Tað eru tí tveir tolkingarmøguleikar: 1) At *Koppur* er tað upprunaliga navnið á fjallinum, og at tað er fjalsnavnið vit hava í navninum á vatninum, *Vatnið á* (< *at*) *Koppi*, og í navninum á skarðinum. 2) At *Koppur* hevur verið lægðin ella botnurin, har *Vatnið í Koppi* er, og at tað er tað vit hava sum FL í *Koppenni* og *Kopsskarð* (el. *Koppskarð*). Tann seinri móguleikin tykist vera tann sannlíkari.

Koppur

257 m hög hædd uppi yvir Valaknúkum millum Ánadal og Tundradal í Syðrugøtuhaganum. Hammershaimb: *norð. í koppun*. Gst. (1897) nevnið tað annars *Hattur*.

Navnið er ósamansett og óbundið og inniheldur orðið *koppur* k., sum í staðarnøvnum kann hava tvær øvutar merkingar: ‘1. lítill botnur, kassur. 2. navn á fjalli’. Her hava vit tað í teirri seinru merkingini.

Kráa(r)fjall

540 m
Svabo nevnið eitt *Kraaarfjall* í Vági. Navnið er neyvan í brúki í dag, men má sipa til fjallið ella heldur hagan oman fyri býlingin *Við Kráir*.

EL er *fjall* h. FL er hvørsfall av býlingsnavninum *Kráir*, men við einum *r*’i innskotnum (gamalt hvørsfall av *Kráir* hevði verið *Kráa-*).

Krákan

Hædd (821 m) í Norðurhølt á Eiði, vestur úr →*Gráfelli*.

Navnið inniheldur einki lendislýsandi høvuðslið, einans bundnan form av fuglaheitinum *kráka* kv., sum helst sipar til at hesin fuglur hevur átt har.

Krossafelli

545 m høgt fjall millum Sandavág (Oyrargjáarhaga) og Miðvág (Kvígandal). Hammershaimb: *Krossafelli*. Gst. (1897): *Krossafælli*. Miðvágsmeigin er *Kletturin í Krossafelli*. Niðarlaga í Oyrargjáarhaga eru *Krossadalur* og *Krossadalsáir* (F20 (1988): *Krossdalsáir*).

EL er *felli* h. FL inniheldur navnorðið *krossur* k. Tað kann í summunum forum merkja krossvegur ella okkurt ið líknar krossi, men *krossur* í staðarnøvnum sipar í mongum (kanska flestum) forum til at á hesum støðum hava krossar (trækrossar) í katólskari tíð verið settir har fólk á ferð millum bygdir støðgaðu á og hildu bøn (sí Matras 1933: 186). J. Jakobsen (1915: 109): „Á slíkum støðum stóðu trækrossir við gøtur, og har bóðu vegfarandi fólk bønir. Frá støðunum, sum hesir krossir stóðu, sást til kirkjunar í teirri bygd, sum fólk gingu til.“ So kann ikki vera í okkara føri, men úr Krossadali sæst inn á kirkjuna í Vestmanna, og ferðingin her man hava verið til langfarahagarnar fyri norðan. Í dalinum renna fleiri áir, og ein móguleiki kundi verið at upprunanavnið hevur verið **Krossáir*, sum síðan er FL í dalsnavninum

Krúnufjall, Borðoy, sætt av Toftaknúki. Vm. er Viðoy við fjøllunum Enni og Sneis. Millum Viðoy og Borðoy sæst Svínøi við Keldufjalli og Havnartindi. Mynd: Pól Sundskarð.

(Krossá-dalur > Krossadalur) og haðani flutt yvir í fjallanavnið: *Krossáfelli > Krossafelli*.

Krosstindur

574 m høgur tindur ytst í landsynningshorninum á Vágum, inn frá Trøllkonufingri. Hammershaimb: *Krosstindur*. Gst. (1897): *Krosstind*.

EL er *tindur* k. FL er *krossur* k. Sagt verður um tindin at „Hann er líkur krossi“ (Heinesen & Petersen 2010: 168).

Krúnufjall

642 m høgt fjall millum Árnafjørð (Svartadal) og Norðtoftir (millum Toftadal og Heimara Hagadal). Gst. (1898): *Kronefjall* > *Krúnufjall*.

EL er *fjall* h. FL er hvørsfall av staðarnavninum *Krúnan*. Sambært Matras (1933: 187) er *Krúnan* navn á tí krúnulíknandi fjallatoppinum („en kronelignende Fjeldtop“), og harav hevur fjallið fingið navn. Orðið kemur annars fyrri í navninum *Krúnan* (eitt sker í Koltri) og *Krúnheggjur* (ein heggjur í Trongisvági) og er at fata sum samanburðarnavn.

Kunoyarnakkur

819 m høgt fjall norðast á Kunoyinni, norðurendin á oynni. Born: *Nakken*. Rafn: *Nakkjin*. Hammershaimb-AM: *Nakkerin*. Gst. (1898): *Nakken* > *Kunoyar Nakkur*. Mark millum Kunoy og Skarð. Eitur eisini *Nakkurin* (vanligt sum nærnavn) og *Norður á Nakki* (í mótsetning sum suðurendan, sum eitur *Suður á Nakki*). Sí →*Nakkur*.

EL er *nakkur* k. FL /ku:nja-/ er hvørsfall av oyggjarnavninum *Kunoy*.

Kúvingafjall

830 m høgt fjall á markinum millum Kunoyarbygd og Skarð, stutt norðan fyri Skarðsgjógv. Schrøter: *Kúnga Fiadl*. Hammershaimb-AM: *Kúingafjall*. Gst. (1898): *Kúingafjall*.

EL er *fjall* h. FL er *kúvingur* k. ‘sjósnilgil við vundnari skel’ (FO), ‘skalbærende Snegl (i Alm. kun: Havsnegl)’ (Matras 1933: 190). Um fjallið sigur Matras: „Det øverste af Fjeldet er en stor Flade med flere Vandpytter, i hvilke der lever skalbærende Landsnegle.“

Kvívíksskorarnøva

263 m høgt fjall á eggini ytst á Úttriðingi í Seyrvági (nakað ytri er

→ *Sundsnøva*). Hammershaimb: *Kvíviksskorðarnøv*. Gst. (1897): *Kvívigs-skoranøvan* > *Kvíviksskoranøv*. F20 (1987): -skora-.

EL er *nøva* kv., yngri formur av *nøv* kv. FL er hvørsfall av staðarnavninum *Kvíviksskor* (Born: *Qvivigs Skaare*), sum er navn á eini skor í Seyrvágsbjörgum. Søgner er um hví skorin hevur fingið navnið: Ein seyrvingur sum var giftur til Kvívíkar, seldi jørðina hann átti í Seyrvági, men eingin vildi hava skorina, hvørki til keyps ella leigu, tí hon var so óhøglig. Hon ber fyra seyðir, og hann ferðaðist vestur at røkja hana (munnlig frásøgn frá Sonna Jacobsen, Seyrvági).

Laðanfelli

487 m høgt fjall á røðini millum Hov og Fámjin. Schrøter: *Läanfelli*. Gst. (1899): *Leafedli* > *Laðafelli*. Eystarumegin eru *Laðanfelsrøkur* og *Laðanfjelshamarin*.

EL er *felli* h. FL *Laðan-* kemur fyri í nøkrum øðrum nøvnum í Suðuroy: *Laðangarður* (Sumba), *Laðanberg* (Vági) og *Laðantippi* (Hovi), og vist ikki aðrastaðni í landinum. Tað er neyvan ivi um at hesi nøvn innihalda navnorðið *lað* h., norr. *hlað* h., sum kann merkja t.d. ‘1. eitthvørt laðað. 2. steinsett tún. 3. (stb) laðað torv, torvlutur. 4. (kvæð) prýðisband um enni, ennislað’ (FO). Tað er ikki lætt at síggja hvør av hesum týðningum hóskar til fjallanavnið *Laðanfelli*, men við sínum homrum og rókum kann fjallið síggja út sum ‘eitthvørt laðað’. Staðarnavnið *Løð*, á *Løðum* í Sumba sipar helst til torvløð. Oman fyri *Laðantippi* í Hovi er *Torvhegyur* (*inni á Torvhegy*), og har hevur helst verið torvskurður og helst eisini torvløð, so har kann navnið saktans hava sipað til torvløð/torvlutir og økið verið nevnt **Inni á Løðum*. Helst skal navnið á fjallinum síggjast sum samanburðarnavn og FL tolkast sum hvørsfall fleirtal (*Laða-*) og kundi sipað til líkleika við torvlut ella eitthvørt laðað. Ein avbjóðing er formurin *Laðan-*, men tað sum liggur næst fyri, er helst at tolka *n* sum eitt snikiljóð. Tað er merkisvert at Gst.

einki *n* hefur í navninum (sum teir hava skrivað upp fleiri ferðir), meðan hetta *n* sæst hjá Schröter um 1830 og í uppskriftum úr 1900-talinum.

Lambafelli

366 m høg fjall á Sundi, eystan fyri Oyggjarvegin. Hammershaimb: *Lambafelli*. Gst. (1895): *Lambafelli*.

EL er *felli* h. FL man koma av *Lambhaga*-, hvørsfall av einum upprunaligum *Lambhagi* el. *lambhagi* k., norr. *lambhagi* k. *Lambhagi* er ikki livandi longur sum felagsheiti (appellativ) í føroyskum, men er at finna í staðarnøvnum um alt landið, ósamansett ella sum partur av samansettum nøvnum og ofta stytt til *lambi/lamba*, sbr. bygdarnavnið *Lamba*, sum í Hundabrævinum (o.u. 1350-1400) er skrivað *Lambhagha* (Helgason 1951). *Lambhagar* hava verið avbyrgd økir til lomb sum eru tikin frá ónum tí tær skuldu mjólkast. Um lambhagar, sí Thorsteinsson (1982).

Lambafjall

Svabo nevnið *Lambafjall* saman við *Knúki* sum „smaa Fjelde“ í Sumba. Navnið er ikki í brúki longur, men hetta man vera eysturendin á fjallarøðini, sum á kortinum er nevndur → *Lambaklettur* (235 m) og eisini er nevndur → *Fjallið*.

EL er *fjall* h. FL *Lamba*- er samandráttur av *Lambhaga*-, hvørsfall av staðarnavninum *Lambhagi(n)*. Sí eisini → *Lambafelli*.

Lambaklettur

Eystasti endin á fjallarøðini oman fyri Sumba, 235 m høgur. Gst. (1899): *Lambaklettur*. Hesin eysturendin nevnist eisini → *Fjallið*. Onnur nøvn har á leið eru *Lambhagin*, *Lambagarður*, *Lambamýrar* og *Lambafles*.

EL er *klettur* k. FL er samandráttur av *Lambhaga*-, hvørsfall av staðarnavninum *Lambhagi(n)*. Sí eisini → *Lambafelli*.

Lambaregn

Fjall ella fjallavídd norðan fyrri Lamba. Hammershaimb: *Reynini við Lamba*. Gst. (1897): *Lamba Rein* > (1901) *Lambar Reyn*, 1943: *Lambareyn*, F20 (1990): *Lambaregn*. Mesta hæddin, 495 m, er har vesturi, eystari er hæddin 484 m. Eystast er *Regnsendi*, sunnanfyri er *Regnabotnur*.

EL er *regn* h.flt., síðuformur til *reyn* h. FL er samandráttur av *Lambhaga*-, hvørsfall av *Lambhagi*, nú bygdarnavnið *Lamba*. Sí eisini → *Lambafelli*.

Landsuður(s)fjall

621 m høgt fjall millum Norðtoftir og Árnaþjórð, í ein landsynning úr Norðtoftum og Depli. F20 (1996): *Landsuðursfjall*. Matras (1933): *Landsuðurfjall*.

EL er *fjall* h. FL er *landsuður* h. /lan̥su:ur/ ‘øki el. ætt millum sunnan og eystan; landsuðurstíð, kl. 9 fyrrapart’. Fjallið hevur verið sólarmerki. Sbr. eisini Gst. (1898): *Lansaraknud* > *Landsuðurknúkur* (sólarmerki í Kunoy).

Langafjall

Fjallarøð millum Dúvugarðahaga í Saksun og Haldórsvík, 599 m har hon er hægst. Gst. (1896): *Længafjall*.

EL er *fjall* h. FL er veikur formur í hvørkikyni av lýsingarorðinum *langur*.

Lágafjall

663 m høgt fjall norðarlaga í Presthaganum í Kvívík, stutt suður úr → *Sneis* (747 m). Gst. (1896) hevur ikki hetta navn, men nevnið fjallið *Stiaffeld* (*Stuierne*), sum teir tó ikki seta á kortið (viðm.: „udgaaer“). Á F20 (1994) eru *Stígarnir* eitt stað á Lágafjalli.

EL er *fjall* h. FL er veikur formur í hvørkikyni av lýsingarorðinum *lágur*, helst í samanburði við *Sneis*.

Lágfjall

290 m høg fjall oman fyri Torvadal á Húsum. Hammershaimb-AM: *La afjadr* (við gloppi sum vísir at tað kanska skal normaliserast *Lágafjall*). Gst. (1898): *Lafjadr* > *Láfjall*. Matras (1933): *Lágfjall*.

EL er *fjall* h. FL er stovnur í lýsingarorðinum *lágur*, men kundi møgulega verið fatað sum veikir hvørkikynsformur (*Lága-*), sum er samandrigin.

Leirvíksfjall

So nevnist tað 368 m høga skarðið millum Leirvík og Norðragøtu sum bygdegøtan fer um. Er meira skarð enn fjall, kent sum farleið og nevnt í táttinum um Leirvíks-Páll frá fyrru helvt av 1800-talinum. Gst. (1897): *Lejrvuigs Fjadr* > *Leirvíksfjall*, F20 (1943): *Lorvíksfjall*, F20 (1994): *Leirvíksfjall*.

EL er *fjall* h. FL er bygdarnavnið *Leirvík* við -s- sum samansetingarklípi.

Leynunarfjall

So nevnist eitt fjall á kortinum hjá Rafn (1832), tykist vera tað sum nú nevnist → *Sátan*.

EL er *fjall* h. FL er hvørsfall av bygdarnavninum *Leynum* (< **Leynhøvn* < **Launhofn*, og átti tí helst at verið skrivað *Leynun*, sbr. *Saksun*, *Skopun*). Í forliðinum síggja vit gamalt hvørsfall: **Leynhavnar* > *Leynunar* – tað er samandráttur av hesum hvørsfalsformi vit hava sum /lennar/ og sum forliðin /lenna-/ í samansetingum).

Liss(a)høvdi

277 m høg forberg ytst á sunnara armi á Árnfjarðarvík. Svabo: *Lissa-høddi*. Born: *Lissahøvde*. Gst. (1898): *Lissahødde* > *Lissahøvdi*. Matras (1933): *Liss(a)høvdi*. F20 (1991): *Lisshøvdi*. Áin innanfyri eitur *Høvdá* (< *Høvdaá*) og sunnanfyri er *Sunnara Høvdaskákið* og norðanfyri *Heimara Høvdaskákið*.

EL er *høvdi* k. FL tolkar Matras sum *Lissa*-, hvørsfall av mansnavn-inum *Lissi*, sum hann sigur vera „maaske ikke norrønt navn; har været forholdsvis alm. i det 16. og 17. Aarh.“ (Matras 1933: 43).

Líðarfjall

152 m høgt fjall sunnast á eystursíðuni í Nólsoy. Gst. (1895): *Lyaffaðl* > *Líðafjall*. Eystursíðan á fjallinum eitur *Líðin*.

EL er *fjall* h. FL er hvørsfall av staðarnavninum *Líð(in)*.

Lírisfelli

351 m høgt fjall í Sundshaga í Sandavági, norðan fyri Háls. Hammershaimb: *Lírusfelli*, normaliserað *Líruðsfelli*. Gst. (1897): *Luirusfædli* > *Líðarurðsfelli* („Konjektur (= rætting) af KR“). Fjallanavnið er partur av fleiri øðrum nøvnum, so sum *Kletturin í Lírisfelli*, *Kletturin undir Lírisfelli*, *Gilið í Lírisfelli*, *Urðin í Lírisfelli*, *Lírisfelshálsur* ella *Hálsurin á Lírisfelli*. Nakað væl sunnari og nærri bygðini eru nøvnini *Lírhamrar*, *Líraker*, *Líruðar* og *Líraleiti*.

EL er *felli* h. Tað er óvist hvussu FL *Líris*- skal greinast málsliga, men tað tykist onkursvegna at innihalda fuglaheitið *líri* k. ‘ungin hjá skrápi (Puffinus puffinus)’, kanska í onkrari samanseting. Tvey tolkingaruppskot kunnu nevast: 1) Tað sum nú eitur *Urðin í Lírisfelli*, hevur fyrr hitið *Lír(a)urð*, og fjallið hevur fingið navn við at skoyta *-felli* upp í navnið á urðini við *s*-klípi, altso *Líruðsfelli* (sbr. uppskotið hjá Hammershaimb). 2) *Hálsurin á Lírisfelli* hevur upprunaliga hitið **Lírahálsur* (sbr. *Hálsur* stutt sunnanfyri), sum so er vorðið FL í einum **Lírahálsfelli*. Eftir at hesin navnaformur er samandrigin til *Lírisfelli*, hevur hálsurin fingið navnið *Lírisfelshálsur* el. *Hálsurin á Lírisfelli*.

Lítlafelli

562 m høgt fjall millum Funning og Norðskála. Gst. (1897): *Luitlafædli*.

EL er *felli* h. FL er veikur formur í hvörkikyni av lýsingarorðinum *lítill*.
Fjallið er lægri enn → *Miðalfelli* norðanfyri og → *Lokkafelli* sunnanfyri.

Lítlafjall

1. 471 m høgt fjall oman fyri Kunoyarbygd. Gst. (1898): *Litla Fjadr*. Eisini verður skilt millum *Ovarafjall* og *Niðarafjall*, og norðanfyri (omanfyri) er *Rókin á Fjalli*. Dalurin undir fjallinum eitur *Lítlidalur*. Hammershaimb-AM nevnið *Niara Fjadr* og *Ovara fjadr* (og *Roukjn á Fjadrli*), men ikki *Lítlafjall* (bara *Lutlidlealir*).
2. 198 m høgt fjall í Flatnarhaga í Havn, millum Norðastahorn/Miðhorn og → *Fjallið* (222 m). Gst. (1895): *Litla Fjaðli* > *Lítlafjall*. Kann fatast sum ein lægri partur suður úr Fjallinum.

EL er *fjall* h. FL er veikur formur í hvörkikyni av lýsingarorðinum *lítill*.

Lítlitindur

1. 604 m høgur tindur norðan fyri → *Reynsatind*, á markinum millum Miðvág og Sandavág. Hammershaimb: *Lítli Tindur*.
2. Tann minsti av fimm tindum í Tindhólmi, Seyrvági.

EL er *tindur* k. FL er veikur formur í kallkyni av lýsingarorðinum *lítill*. Í tí fyrra navninum sipar lýsingarorðið til at tindurin er lægri enn Reynsatindur, sum í Miðvági eisini hevur verið nevndur *Stóritindur*. Miðvingar nevna hann eisini → *Norðastatind* (tann norðasti av *Reynsatindum*?).

Lokkafelli

646 m høgt fjall millum Oyri og Funning. Hammershaimb: *Lokkafelli*. Gst. (1897): *Lokkafædli*, *Lokafædli*. Norðurendin eitur *Nøvin*, og skarðið sunnanfyri millum Lokkafelli og → *Knúk* (699 m) eitur *Lokkafelsdyrnar*. Í haganum eystanfyri er *Lokkafelsgjógv*, og vestanfyri er *Lokkafelsryggurin*.

EL er *felli* h. FL hefur verið sett í samband við tað norrøna guda-navnið *Loki*, sum á føroyskum (t.d. í kvæðum) er nevndur *Lokki* (sí Matras 1933: 32-34). Um aðra og nýggjari tolking sí → *Lokki*. Matras heldur at eisini fjallið *Lokki*, tað hægsta fjallið í Borðoynni, hefur hitið *Lokkafelli* av fyrstan tíð.

Lokki

Á kortinum F20 (1996) stendur *Lokki* sum navn á einum 754 m høgum fjalli millum Depil og Strond í Borðoynni. Hammershaimb: *Lokki* (ell. *Lokkafelli*). Gst. (1898): *Lokke*. Beint norðanfyri er *Lokkaskarð*, og norðan fyri skarðið er eitt fjall sum er 772 m høgt og tað hægsta á Borðoynni (vesturi á tí fjallinum er navnið *Rust*, men sjálv hæddin hefur ikki navn á kortinum). *Lokki* sigst vera hægsta fjall á Borðoynni (sí Matras 1933: 32), og tí fatar navnið *Lokki* óivað eisini um tað fjallið, og *Lokkaskarð* er tí eitt skarð í Lokka. Annars lesa vit hjá Svabo (1959: 1421) at tað „østen for“ á Borðoynni er „en Rad af 11 Fjelde adskilt ved Skaar og Dale.“ Eystur úr Lokka er *Lokkanøv(a)*. Røkurnar eystanfyri eita *Lokkarøkurnar*. Norðanfyri er Kvíggjaskarð, og á røðini norðan fyri tað, millum Krossdal vestanfyri (Skáltoftahaga) og Lítladal eystanfyri, stendur hæddin 739 m við ongum navni. Upp í hetta staðið gongur markið millum Depil og Múla. Eysturúr gongur *Sandhálurin*.

Navnið er ósamansett og óbundið. Matras heldur at fjallið upprunliga hefur hitið *Lokkafelli* (sum Hammershaimb jú nevnið), og at tað er stytt til *Lokki* við onkrum slag av persónsgerð tá ið tað er sett í samband við gudin *Lokka*, tann føroyska formin av navninum á gudinum *Loki* (Matras 1933: 32-34). Seinri hefur tann íslenski staðarnavnafrøðingurin Þórhallur Vilmundarson (1983) sett heilt onnur sjónarmið fram um *Lokanøvn*. Hann setur tey í samband við navnorðið *lok* h. ‘endi’ og sagnorðið *loka* ‘lata aftur, steingja’. Navnið skuldi tá sipað til at fjallið byrgir av og forðar fyri útsýni ella samferðslu. Víst kann eisini verða til tað sum

Oluf Rygh sigur í NG I (1897: 373) um „*Lokoberg* < **Lokuberg*, af *loka* f.“: „Kunde tænkes at betyde Berg, som stænger, lukker for en aaben Strækning eller lignende.“ Í tí sambandi er vert at leggja til merkis at fjallaryggurinn á Borðoynni, har Lokki er tað hægsta, hefur frá gamlari tíð skilt Norðuroyggjar í økið *Fyri norðan Fjall* og økið *Fyri sunnan Fjall* (sí t.d. „Skipan um tingfaratoll“ frá 1350-1400 í Jakobsen (1907: 27-28)).

Loysingafjall

639 m høgt fjall í Heygahaga í Vestmanna. Gst. (1896): *Løysingafjall*.

EL er *fjall* h. FL *Loysinga-* kann vera hvørsfall av einum eldri orði *loysingi* k., norr. *leysingi* k. ‘1. frigitt træl. 2. omstreifar’ (NO).

Lómfelli

345 m høgt fjall vestan fyri Haldórsvík. Vit leggja til merkis at á fjallinum eru fleiri smátjarnir (á kortinum F20 ber til at telja einar tíggu).

EL er *felli* h. FL, ofta úttalað [lœmf-] (m úttalað sum tann-varraljóð (labiodentalt ljóð) framman fyri *f*), er stovnur í fuglaheitinum *lómur* k. (*Gavia stellata*). Orðið *lómur* kemur fyri í fleiri staðarnøvnum, oftast sum *Lómatjørn* ella *Lómtjørn*, men hetta er einasta fjallanavn við fuglaheitinum *lómi*.

Maður, Uppi á Manni

Hæddin (352 m) uppi yvir Nýggjurð í Nólsoy, í ein landsynning úr →*Eggjarkletti*. Gst. (1895): *Man* > *Uppi á Manni*.

Navnið er ósamansett og óbundið, men verður sjáldan brúkt í hvørfalli, oftast (kanska altíð) nevnt við hjáorði og fyriseting frammanfyri. Navnorðið *maður* k. er sera vanligt samanburðarnavn í staðarnøvnum, serliga brúkt um steinar, drangar o.tíl. ið daga upp, og sum í frástøðu kunnu líkna einum menniskja.

Malaknúkur

777 m hægt fjall á røðini millum Saksun og Vestmanna, millum →*Koppenni* og Góðmansskorargjógv. Rimestað kapteynur hjá Gst. (1896) sigur at í Vestmanna hefur hann fingið upplýst at fjallið eitur *Dirsina-endi*, og at toppurin eitur *Malaknúkar*. Sí →*Dirðilsendi*, sum geodetarnir skriva tað upp frá saksuningum í 1896.

EL er *knúkur* k. FL er hvørsfall (eintal *malar* ella fleirtal *mala*) av *møl* kv., sum í nútíðarmáli merkir ‘strond við malargróti’, men í staðarnøvnum hefur merkingina ‘Parti dækket af Smaasten og Grus’ (Matras 1933: 212).

Malinsfjall

750 m hægt fjall sunnan fyri Viðareiði. Toppurin er á F20 (1994) nevndur *Varðin* (Matras 1933: *Uppi á Varða*). Har er ein varði, sum sigst hava verið brúktur sum sólarmerki fyri at vísa middag (Ravnsfjall 2005: 222). Svabo: *Meálingsfjall*. Schrøter: *Mealings...* Rafn: *Mälingsfjall*. Hammershaimb: *Mælingsfjall*. Gst. (1898): *Malingsfjall* > *Malinsfjall* (KR: „Formen valgt i Analogi med Fjeldet paa Vaagø, om hvis Form der er Enighed!“).

EL er *fjall* h. FL *Malins-* er ikki lætt at týða. Mestu royndina hefur Matras gjørt. Hann sigur úttaluna vera /mæ:lings, mæ:lis-/ , og víst kann verða til viðgerðina hjá honum av nøvnunum *Malinsfjall* og *Malins-tindur* (1933: 35 f.), sum umrøður ymsar tolkingarmøguleikar. Ein møguleikin er at **Mæli*r tykist hava verið eitt upprunaligt fjallanavn, sum t.d. kann hava verið upprunanavn á tí íslenska *Mælifell* og tí norska *Melfjellet*. Eldri formar av teimum føroysku nøvnunum kundu tá havt verið *Mælisfjall* og *Mælisindur*, við *n* sum einum innskotnum sníkiljóði. Spurningurin er so hvat *Mæli*r hefur merkt. Norrønt hefur navnorðið *mæli*r k. ‘mæle, eit mál, særleg for tørrvarer’ (NO), t.e. mál. Møguleikin at tað kann hava verið sólarmerki, er nevndur, men hann kemur neyvan upp á tal fyri fjallið í Sandavági, sum er í ein landnyrðing norðan úr

Malinsfjall sætt úr Múla, vm. er Viðareiði. Mynd: Annika Sølvará.

bygdini. Fyri fjallið á Viðareiði hevði tað væl kunnað borið til, tí fjallið hevur verið brúkt sum sólarmerki fyri middag og kann tí hava hitið *Mælir*, sum hevur fingið *-fjall* skoytt uppí > **Mælisfjall*. Ein annar møguleikin er at navnið hevur verið samanburðarnavn og hevur sipað til líkleika við okkurt slag av málitóli ella -ílati („Maaleapparat (el. -kar?)“). Matras tykist hella mest til hendan møguleikan og at tolka forliðið sum **Mælifell* (við *-fjall* sum seinri uppískoyti, t.e. **Mælifellsfjall*, sum tó tykist heldur løgið). Eina roynd at tolka forliðið sum *Mælings-* (av **Mælingur*) vrakar Matras við teirri grundgeving at einki álítandi javndømi er at finna í grannamálunum, og tað er kanska heldur ikki lætt at síggja hvat tað orðið skuldi merkt í einum fjallanavni. Í norrønum merkti *mælingr* k.: ‘1. gniar, gjerrig person. 2. eit jordmål. 3. matmål, måltid’ (NO),

og um tað norska staðarnavnið *Mælingen* sigur NG (IV,1: 113): „Af det endnu brugte gamle Ord *mælingr* m., som betyder Jordstykke af en vis Størrelse.“ Annars er tað at siga at vit hava orðið í samansetingini *úrmælingur*. Eg fari at seta tann spurningin fram, um eitt møgult **Mælingur* sum fjallanavn ikki kann hava verið til sum *ing*-avleiðsla av *mál* á sama hátt sum *Mýlingur* og *Skælingur* hava verið avleiðslur av *múli* og *skáli*. Men eftir stendur so spurningurin hvat *mál* hevur merkt í sambandi við fjall. Í tí sambandi kann verða vert at nevna at um *Mælen*, eina hædd á Rogalandi, sigur Særheim (2002: 194): „Mælen har kanskje samband med ordet mål, med bakgrunn i at nuten har vore orienteringsmerke.“ Er hetta hugskot eftirfarandi, kunnu bæði fjøllini, tað á Viðareiði og tað í Sandavági, upprunaliga hava hitið **Mælingur* og hvørt á sín hátt verið brúkt sum orienteringsmerki. Onkuntíð í tíðini hava tey fingið hvørt sítt frágreiðandi navnalið skoytt uppí, ávikavist *-fjall* og *-tindur*.

Malinstindur

683 m høgt fjall eystan fyri Sandavág. Svabo: *Meålinstindur*. Born: *Malens-tinden*. Schrøter: *Målings Hetta* (!). Rafn: *Målingstindur*. Hammershaimb: *Målinstindur*. Gst. (1897): *Malenstind*, *Malendstind*, *Mæales-* > *Malinstindur*. Sunnan fyri fjallið er *Malinsflota*.

EL er *tindur* k. Viðvíkjandi FL, sí → *Malinsfjall*. Eftir frágreiðingini hjá Matras, sum har verður víst til, kann upprunanavnið hugsast at hava verið **Mælifell*, sum *-tindur* er skoytt uppí: **Mælifellstindur* > *Malinstindur*. Ein annar møguleiki sum er nevndur í endanum á greinini um *Malinsfjall*, er at ein eldri navnaformur kundi havt verið **Mælingstindur*, har sum FL hevur verið eitt upprunaligt fjallanavn **Mælingur*; tað kundi sipað til at fjallið í Sandavági frá gamlari tíð hevur verið mark millum Heimarusíðu og Handarusíðu á Steig.

Mannsetur el. Manssetur

1. 739 m hægt fjall, á F20 (1992) nefnt *Manssetrið*, á markinum millum Saksun, Haldórsvík og Tjørnuvík, er mestsum norðurendin á →*Melini*, og röðin norðurúr eiturn *Rustin*. Gst. (1896): *Manseter* > *Mannsetur*.
2. 615 m hægt fjall í Norðurhelvt á Eiði, millum Svínabotn og Øksnadal. Gst. (1897): *Manseter* > *Mannsetur*. F20 (1992): *Manssetur*.

Nakað felagsheiti sum **mannsetur* el. **manssetur* sæst ekki at vera skrásett í føroyskum ella norrønum orðabókum. Navnið skal helst setast í samband við seyðarakstur, sbr. *ódn* kv. ‘ávíst pláss fjallmaður hevur’. Tað er samansett av *mann-* ella *mans-*, stovnur ella hvørsfall av *maður* k., og *setur* h. ‘sæti, sessur’ (framman fyri *s* í seinna liði hoyrist ikki um forliðið er *mann* el. *mans*, og harav stendst óvissa um stavsetingina). Navnið finst aðrastaðni í landinum; umframt okkara dømir nevni F20 eitt annað *Manssetur* og eitt *Manssetrið*, men bert tað á Eiði er lýst sum „fjall“, meðan tað í Norðurstreymoy er lýst sum „sandheyggjur“. Eisini hevur F20 eitt *Mannsetur* í Sandavági, hjá Heinesen & Petersen (2010: 169) skrivað *Manssetur* og lýst sum „rundingin uttan fyri Klettur og niðan móti Dysjahamri. Her hildu menn vakt, tá ið teir vistu at sjórænarar vóru undir landi.“

Melin

1. 764 m hægt fjall millum Kvíggjarhamarshaga í Saksun og Haldórsvík. Norðurendin nevnist →*Manssetrið* (729 m). Gst. (1896): *Mælen* > *Melin*.
2. 293 m hægt fjall í Neshaga vestan fyri Vestmanna. Gst. (1896): *Mælen* > *Melin*.

Navnið er ósamansett og bundin kvennkynsformur og sær soleiðis út til at innihalda eitt navnorð *mel* kv., sum kemur fyri í mongum staðar-

Tyrl (vm.) og Middagsfjall (hm.) við Gjógv. Mynd: Pól Sundskarð.

nøvnum, men ikki er skrásett sum felagsheiti í FO. Tað má vera sama orðið sum norr. *melr* k. ‘mel, grus- el. sandbanke’ (NO). At orðið, sum var kallkyn í norrønum, er kvennkyn í føroyskum nøvnum, kundi verið við ávirkan frá *møl* kv. (sum tað minnir um í týðningi).

Middagsfjall

1. 805 m høgt fjall sunnan fyri Skarð, eystan fyri Skarðsgjógv. Gst. (1898): *Middagsfjall*. Í Kunoy nevnt → *Stígafjall*.
2. 601 m høgt fjall sunnan fyri Gjógv. Gst. (1897): *Middagsfjall* > *Middagsfjall*.

3. 343 m høgt fjalluttan fyri Eið sunnan fyri Miðvág, á eggini uppi yvir Prestbergi. Gst. (1897): *Midtesfjadr* > *Middagsfjall*.

EL er *fjall* h. FL er hvørsfall av *middagur* k. Fjallið hevur í øllum teimum nevndu forunum verið brúkt sum sólarmerki. So sum navnið í Miðvági er uppskrivað hjá Gst., *Midtes-*, kundi tað hugsast at umboðað formin *Middegisfjall* við FL *middegi* h.

Middagur el. Middegi

1. *Middagur* er eitt 422 m høgt fjall í Svínoy skrivað á kortinum F20 (1994). Navnið hevur verið úttalað /midde:/ (sbr. Matras 1933: 206, sum gevur navninum stjørnuformin **Middagur*). Har á leið eru eisini *Middagsvarði* (sambært Matras (1933: 207) „som Solemærke (sat for ca. 70 Aar siden)“) og *Middegisskarð* /middis-/ (Hammershaimb: *Middagsskàrð*). Gst. (1897): *Middagsskar*, *Middagsvarde*. Sí eisini Ravensfjall (2005: 222).
2. Í Múla í Borðoyinni stendur *Inni í Middegi* á F20 (1994) sum navn á einum plássi uppi við fjallaryggjin oman fyri Húsadal á Skálatoftum. Nakað sunnari, beint sunnan fyri ovara enda á Lambagjógv, stendur hæddin á fjallinum at vera 631 m. Ravensfjall (2005: 224) nevnið undir sólarmerkjum í Múla: „Hetta er fjall oman fyri sunnara kjálka á Argisdali. Við húsini í bygdini er middagur, tá ið sólin stendur oman fyri fjallið.“

Navnið er í báðum forum ósamansett og inniheldur eitt orð fyri tíð á degnum.

Taka vit navnið í Svínoynni fyrst, so bendir úttalan /midde:/ av fjallinum og /middis-/ av skarðinum á ein navnaform sum *Middegi*, og einki er tí í vegin fyri at vit her kunnu hava hvørkikynsorðið *middegi*, sum FO nevnið sum „staðbundnan“ síðuform til *middagur* k., sbr. norr. *miðdegi* h. ‘middagstid’ (NO). Orðasavnið á Føroyamálsdeildini á Fróðskap-

arsetrinum hefur hvörkikynsformin *middegi* úr Fugloy. Matras heldur tað kortini vera „rímiligari“ at fata formin sum komnan av hvørjumfallinum *Middegi* (av *Middagur*). Tað er tó líka so væl hugsandi at tað er hvörkikynsorðið *middegi* sum er blivið fatað sum hvørjumfall av kallkynsorðinum *middagur* og tí er fánað burtur so við og við. At *-i* fellur burtur í endanum, kenna vit úr nøvnum sum *Fodlend*, *Ónagerð*, *Sandagerð* og navnorðinum *viðurbýrg* fyri *-býrgi*.

Um navnið í Múla er at siga at tað sæst bara brúkt í hvørjumfalli, og tí sæst ikki um hvorfalsformurin hefur verið *Middagur* k. ella *Middegi* h.

Miðafelli

505 m høgt fjall í hagapartinum Gøtuseyði í Seldarfirði. Hammershaimb: *Miðanfelli*. Gst. (1897): *Miðafædli*, *Miafjadl* > *Miðafjall* (!). Sunnanfyri, millum Miðafelli og Stórafjall, er *Miðafelsskarð*. Eystur úr Miðafelli gongur Skeggjanøva.

EL er *felli* h. FL er eftir øllum at døma veikur formur í hvörkikyni av lýsingarorðinum *miður* og sipar tá til at fjallið er ímillum Støðlafjall og Stórafjall. Eftir tí átti navnið helst at verið stavað *Miðjafelli*.

Miðalfelli

1. 655 m høgt fjall millum Funning og Norðskála. Gst. (1897): *Miafædli* > *Miðjafelli* (KR: „miðjal – se de adskillige Analogier“). Undir tí er *Fjalshamarin*.
2. 596 m høgt fjall í Miðdalahaga (í uppskriftum nevndur *Mittalahagi* el. *Mittalurin*) í Hvalvík. Rafn: *Miafædli* (? – á kortinum hjá honum stendur navnið longri suðuri). Gst. (1896): *Miðalfædli* > *Miðalfelli* (tann uppskrivaði formurin *Midal-* hjá Gst. kundi líkst eini roynd at seta navnið í samband við „Miðdal“). Annars er navnið í summum uppskriftum skrivað *Miðafelli*, í onkrari skrivað *Miðalfelli*, men úttalan

sögð at vera *Miðar*- el. *Miða*- (serliga hetta seinra). Eystan og norðan
fyri fjallið er *Hjallin í Miðalfelli*.

EL er *felli* h. At síggja til er FL í báðum fœrum orðið *miðal*, av norr.
meðal-, sum verður brúkt sum forlið í samansetingum um tað sum liggur
onkustaðni í miðjuni, t.e. í somu merking sum forliðið *mið*-, sbr. staðar-
nœvn sum *Miðberg* og *Miðalberg*. Fjallið í Eysturoy er millum Skerðing
og Lokkafelli. Fjallið í Hvalvík er millum Sneis og Múlan ella millum
Hvalvíksskarð og Bjerndalsskarð, og tað kundi verið orsøkin til eitt navn
sum *Miðal*- el. *Miðjafelli*; navnið kundi møguliga sipað til leguna oman
fyri **Miðdal*. Navnið *Mittdalurin* sæst bara uppskrivað sum haganavn, ikki
sum dalsnavn. Men hagarnir í Hvalvík eru heilt nýggir sum sjálvstøðugir
hagar, um 1870 lógu teir allir saman, so *Mittalahagi* er heilt ungt navn (tað
ber samansetingarklípið *-a-* eisini boð um). Eingin ivi er tí um at dalurin,
sum er tann mittasti av dølunum í bygdini, hevur hitið *Miðdalur*, og at
Miðdalurin (el. *Mittdalurin*) hevur verið navn á eini seyðarøkt áðrenn hon
gjørdist sjálvstøðugur hagi. Fjallið er oman fyri Miðdal. Men formarnir vit
annars kenna úr navnauppskriftum, benda á at fjallið hevur hitið *Miðalfelli*
el. *Miðjafelli* (tað er sjálvandi ikki lætt at hoyra mun á hesum formum).

Miðardalstindur

579 m høgur tindur norðan fyri Húsar. Hammershaimb-AM: *Miardals-
tindir*. Gst. (1897): *Miardalstinde* > *Miðjardals Tindur*. Norðan fyri fjallið
er *Miðardalur* og *Miðardalshálsur* (Hammershaimb-AM: *Miardealir*,
Miardalsholsir), í dalinum rennur *Miðardalsá*.

EL er *tindur* k. FL er dalsnavnið *Miðardalur* í hvørfsfalli (dalurin er tann
mittasti av trimum dølum norðan fyri bygdina). Matras (1933: 206) tolkar
dalsnavnið sum upprunaliga *Miðaldalur* við ljóðbroytingini $r > l$ (ljóð-
frálíking $l-l > r-l$).

Miðfjall

593 m hægt fjall millum Uppsalahaga og Vágshaga í Klaksvík, millum Neytadal og Ritudal. Nakað norðanfyri er *Miðgjógv*. Merkisvert er at Matras (1933) ikki hevur nakað *Miðfjall* við á hesum stað, men harafturímóti eitt *Miðfjall* norðast í Gerðahaga (á Myrkjanoyrarfjalli?), sum ikki er á F20.

EL er *fjall* h. FL er stovnur í lýsingarorðinum *miður* ‘sum er í miðjuni, mittastur’. Sipar helst til at fjallið er miðskeiðis í Uppsalahaga, millum Háfjall og Borðoyarnes. Sí eisini →*Miðalfelli*.

Mjóstíggjur

1. /mjó:-/ nevnist hæddin (592 m) í Fámjin ið gongur suður úr →*Gluggunum*. Gst. (1899): *Mjoustuig*. Úr Knúkanum hækkar røðin millum Múlhaga og Rókhaga upp í Mjóstíggj.
2. /mjöss-/ nevnist tað hægsta (482 m) uppi yvir Enninum á Góðadali á markinum móti Fjalshaga í Fuglafirði.

Hetta er eyðvitað navn á stíggi (*stíggjur* k. ‘brøtt rás ella gøta í hamri’) av fyrstan tíð og finst sum slíkt eisini fleiristaðni í landinum, men verður brúkt um tað hægsta á nevndu fjøllum. Navnið á stígnum hevur sum fyrri lið *mjó-*, stovnin í lýsingarorðinum *mjóur*, sum ikki longur verður brúkt sum sjálvstøðugt orð, men einans í samanseting (t.d. *mjóryggur*), meðan orðið í nútíðarmáli eitur *mjáur*, altso ‘mjáur stíggjur’.

Mosarøkur

Stendur á F20 (1991) sum navn á 756 m høgum fjalli millum Dalhaga og Fjalshaga í Vestmanna. Gst. (1896): *Mosarøkur*. Norðurendin stendur at eita *Frammi undir Manni*.

Má upprunaliga hava verið navn á rókum í fjallinum, samansett av

plantuheitinum *mosi* k. + *røkur*, fleirtal av *rók* kv., men er nú brúkt sum navn á fjallinum.

Moskursfjall

624 m høgt fjall norðan fyri Bjarnadal í Heygahaga í Vestmanna. Norðan fyri fjallið, millum tað og Stígarnar, er *Moskursskarð*. Vestur úr fjallinum gongur Eingilskaeggin. Gst. (1896): *Moskusfjadr* > *Móskurðsfjall* (broytt eftir uppskoti frá Hammershaimb, t.e. sett í samband við torvskurð).

EL er *fjall* h. FL sær út til onkursvegna at innihalda orðið *máskuri* k. el. *máskári* k. ‘másaskuri’, sbr. norr. *máskári* k. (sbr. eisini Svabo: *Svarbaskaari*, t.e. svartbaksskári). Tað er ilt at siga hví samansetingarklippið er -s-, men hugsast kann at okkurt samansetingarlið við *s* er burturdottið, t.d. < **Máskuradalsfjall*? – dalurin norðan fyri fjallið tykist vera ónevndur, men kann hava hitið **Máskuradalur*). Ein annar møguleiki er at vit í fyrra liði hava hvørsfall av tí sterkt benda forminum *skurur*, sum eisini er skjalfestur í føroyskum, t.e. **Máskursfjall*. Helst hava vit sama fuglaheiti í tveimum øðrum staðarnøvnum ikki so langt haðani, *Moskursskarð* eystan fyri Bøllufjall millum Hósvík og Kollafjørð og bygdarnavnið *Morskranes* (vanliga úttalað *Moskranes*), og møguliga í *Moskusgil* í Fámjin.

Mót

Ein 433 m høg fjallarøð norður úr → *Gluggunum*, millum Hvammabotn og Rangabotn í Trongisvági. Svabo: „Meût, et Fjeld ved Trongijsvaa“. Schrøter: „en Fiæld Arm kaldet Moudi“. Undir í neðra er *Hamarin í Móti*.

Ósamansett navn ið inniheldur navnorðið *mót* h. ‘eitthvørt ið mótir, samankoming’. Navnið man sípa til at tað er „samankomingin“ millum botnarnar. Orðið er vanligt sum seinra lið í ymsum samansetingum, t.d. *bjargamót*, *rákamót*.

Murufelli

479 m hægt fjall norðast í Velbastaðhaga oman fyrir Syðradal (millum skörðini til Syðradals). Svabo: *Murrufedli* (miðanavn). Gst. (1895): *Murufedli*.

EL er *felli* h. FL kann vera hvørsfall av plantunavninum *mura* kv. (sum hefur síðuformin *murra* kv.) ‘slekt í rósuætt, murugras (*Potentilla*)’, ella av fuglaheitinum *fjallmurra* kv. ‘fuglur av grælingsætt (*Calidris alpina*)’.

Múlafjall

Fjallagrein cystur úr → *Pætursfjalli* í Skálavík.

EL er *fjall* h. FL er hvørsfall av *Múli*, sum er navn á cysturendanum á fjallagreinini.

Múlatindur

786 m høgur tindur millum Elduvík og Oyndarfjørð, upp av bygðini í Funningsfirði. Gst. (1897): *Mulatindur*.

EL er *tindur* k. FL inniheldur *múli* k., sum eisini kann hava verið staðarnavn. Á røðini niður frá tindinum suðureftir eru annars nøvnini *Róvan* og *Rustin*.

Múlin

1. 663 m hægt fjall millum Loðadal og Dalin Lítla í Hvalvík. Tann lægri parturin av fjallinum cystur móti bygðini eitur *Heimarimúli*. Vestanfyrir er Loðaskarð (F20: Lágaskarð).
2. 443 m hægt fjall sunnarlaga á Svínoynni. Norðanfyrir er *Vatnið á Múlanum*. Gst. (1897): *Mulen*.
3. Norðari endi hægst á Hesti, 421 m hægt, sama hædd sum → *Eggjarrók* nakað sunnari. Gst. (1895): *Mulen*.
4. Svabo nevnið *Muli* sum eitt fjall í Klaksvík og meinar tá møguliga við suðurendan á Miðfjalli í Uppsalahaga, sum á F20 (1991) eitur *Múlin* og stendur at vera 362 m høgur.

*Snubburnar (vm.) og Mýlingur (hm.) sædd av Fagra Dalinum, Tjörnukvíð.
Mynd: Pól Sundskarð.*

Navnorðið *múli* k. er sera vanligt í staðarnøvnum, oftast, sum í nevndu dømum, í bundnum formi, men í bygdarnavninum *Múli* óbundið.

Myrkjanoyrarfjall

689 m høgt fjall í *Myrkjanoyrarhaga*, sum er hagin ið hoyrir til býlingin *Myrkjanoyri* í Klaksvík, men fjallið røkkur eisini inn í hagarnar eystanfyr, serliga Fýramarkahaga í Árnafirði. Born: *Sjaalsenni*. Hammershaimb: *Mirkjanoyrsfjall*. Gst. (1898): *Mørkenøre Fjeld* > *Myrkjanoyrar Fjall*. Norður úr fjallinum gongur *Rustin* niður móti Áarskarði, vesturúr er *Skjálgsenni* (F20: *Sjálsenni*) og suðurúr stingur *Norðararust* seg.

EL er *fjall* h. FL er hvørsfall av býlingsnavninum *Myrkjanoyri*. Hammershaimb hevur -s- sum samansetingarklípi (-*oyrs*-), og tað sama

síggja vit í staðarnavnauppskrift hjá Hans bónda á Biskupsstöð frá o.u. 1926 (-*oyrs*-, -*oyris*-), og helst er formurin við -*oyrar*- ein endurgjördur formur í seinri tíð. Um býlingsnavnið sí Matras (1933: 211; 1958: 99).

Navnaformurin *Myrkjanoysfjall* hjá Hammershaimb kundi bent á at hetta ikki er gamalt navn. Tá reisir spurningurin seg hvat upprunavnið á fjallinum man hava verið. Har er vert at leggja til merkis at tað stóra ennið vesturúr eitur *Skjálgsenni*. Born sigur „Sjaalsenni“ vera eitt av hægstu fjøllum í landinum (hann nevniir ikki Myrkjanoysrarfjall); spurningurin er tí um upprunanavnið ikki fjalir seg í hesum navni, og um navnið á fjallinum ikki kann hava verið **Skjálgur*. Á norrønum kundi *skjalgr* k. merkja ‘eitthvørt skeivt, eitthvørt sum hellir’.

Mýlingur

564 m høgt fjall norðan Kamb í Tjørnuvík, á eggini norðast á vestursíðuni. Svabo: *Mujlingur*, aa *Mujlingi*. Born: *Myling*. Schrøter: *Mujling*, *Mujlingin* (hvnf.). Rafn: *Mujlingur*. Gst. (1896): *Myling*.

Navnið er *ing*-avleiðsla av *múli* k. og man merkja ‘eitthvørt ið líknar múla’.

Mýrarfjall

Mujrafjall nevniir Rafn (1832) á sínum korti tað fjallið í Sumba sum sær út til at vera tað sama sum →*Hólmsskorafjall*. Navnið er ikki kent annars, men fjallið er norðan fyri hagan á *Mýri*, *Mýrarbyrgi* og *Mýrarfjørð*.

EL er *fjall* h. FL er hvørsfall av økis- og haganavninum *Mýri*, sbr. *mýri* kv. el. (yngri) *mýra* kv. ‘bleytt og vátligt lendi’.

Mýrnaafjall

Stendur á F20 (1994) sum navn niðari á tí 688 m høga fjallinum har toppurin eitur →*Filthatturin* á Viðareiði. *Mýrnaafjall* verður brúkt sum navn á fjallinum millum Lítladal og Víkarbotn, t.e. fjallinum eystan fyri

Filthattin. Gst. (1898): *Muyrnafjadr* > *Mýrnafjall*, sum teir tykjast brúka sum navn á sjálvum fjallinum har Filthatturin er tað hægsta.

EL er *fjall* h. FL er ein samansetingarformur av fleirtalsforminum *mýrar*, eintal *mýri* kv. el. (yngri) *mýra* ‘bleytt og vátligt lendi’. Matras (1933: 211) roknar *Mýrna*- sum „En uregelmæssig gen. plur.“ *Á Mýrum* er navn á einum størri øki á Viðvík, og tað man vera tað vit hava sum FL í navninum á fjallinum.

Mølin

1. Grýtut slættlendi uppi á tí 463 m høga → *Keldufjalli* í Svínøi. Verður eisini brúkt sum navn á fjallinum. Hammershaimb: *Uppi á Mølini*.
2. 423 m høgt fjall millum Hvilvtkinnabotn og Gresskarðadal í Víkahaga í Gásadali. Eftir øllum at døma er hetta tað sama fjallið sum tað ið Hammershaimb nevnr *Ovari Klubbi* (→ *Klubbin*).

Navnorðið *møl* kv. merkir í nútíðarmáli sambært FO ‘1. strond við malargróti. 2. leir og smágrót samanblandað’. Tann seinra merkingin kemur vist bara fyri í staðarnøvnum, sbr. Matras (1933: 213): „i Stednavne er Betydningen ogsaa ‘Parti dækket af Smaaasten og Grus’“. Báði *Mølin* og í fleirtali *Malirnar* verður brúkt um økir við eyri og gróti uppi á fjøllum og kann helst í fleiri førum fatast sum fjallanavn, eitt nú *Mølin* uppi á → *Keldufjalli* í Svínøi, *Malirnar* (Hammershaimb-AM: *Uppi a Mealun*) á → *Húslongd* millum Húsar og Mikladal o.fl. Á einum fjallalista á heimasíðuni hjá Umhvørvisstovuni er → *Skoranakkur* á Við-oynni nevndur *Mølin*.

Nakkar

Fjall á eggini norðast á vestursíðuni í Suðuroy, uppi yvir Oyrnanípuni, Sandvík. Gst. (1899): *Nøkkun* > *Nakkur* (!). Har eru *Tjarnirnar á Nøkkum*.

Navnið er ósamansett og inniheldur óbundnan fleirtalsform av *nakkur* k.

Nakkur(in)

1. *Nakkurín* er 754 m hægt fjall uppi yvir Ennibergi á Viðoyinni. Hammershaimb: *Nakkin*.
2. *Nakkur*, *Suður á Nakki* er tað hægsta sunnast á Kunoyinni (703 m). Nakað norðari, beint sunnan fyri Stórugjógv, er hæddin tó 723 m. Hammershaimb: *Nessfjall (á nesinun)*, Hammershaimb-AM: *Suir a Nakki*.
3. *Nakkur* er 547 m hægt fjall á eggini vestast á markinum millum Hvalba og Trongisvág. Born: *Nakken*. Schrøter: „over Fiældet Nakkjn/Nakkjin“. Rafn: *Nakkjin*. Gst. (1899): *Nakkurín* > *Nakkur*.
4. *Nakkurín* er 481 m hægt fjall eystast á Viðoyinni. Í honum er *Naksgjógv*. Vestari á fjallinum er hæddin 511 m, men har hevur kortið einki navn. Onkur yngri heimild vil vera við at alt fjallið nevnist *Skoranakkurín*, men tað navnið er ikki í eldri uppskriftum (alt økið nevnist *Yvir í Skorun*, og soleiðis eitur hagin hvannasundsmegin eisini). Ein listi hjá Umhvørvisstovuni við fjallanøvnum vil vera við at tað 511 m høga eitur *Mølin*, men staðkend fólk siga at *Mølin* el. *Uppi á Mølini* er tað grýtuta lendið undir sjálvari hæddini (sí →*Skoranakkurín* og →*Mølin*).
5. *Nakkur* er 325 m hægt fjall á Froðbiarnípu. Gst. (1899): *Nakdjen* > *Nakkur*.
6. *Nakkurín* er 251 m hög hædd á eggini yvir Skorini í Dali sunnast á Sandoynni. Gst. (1899): *Nakkerín*.

Navnið er ósamansett og inniheldur orðið *nakkur* k. Óbundin og bundin formur kann skifta í sama navni.

Navirnar

1. 622 m hægt fjall norðarlaga á røðini millum Hósvík og Kollafjørð (Frammi við Gjónna). Gst. (1896): *Naverne* > *Navirnar*. Stutt norðanfyrri eru hæddirnar 602 og 616. Á kortinum stendur navnið tó á teirri nakað lægru nøvini ið stingur seg eysturúr hósvíksmegin, og har er eisini *Navahjalli*.
2. 211 m hædd sunnast á Hesti, uppi yvir Hælinum. Svabo: *Neavinar* (miðanavn). Gst (1895): *Navanar* > *Navirnar*.

Navnið er ósamansett og er bundin formur í fleirtali av *nøv* kv. → *Nøv*.

Nesfjall

1. Hammershaimb nevnið *Nessfjall* sum navn á tí syðsta á Kunoy, sí → *Nakkur*.
2. 303 m hægt fjall oman fyrri Nes í Suðuroy. Svabo: *Nesfjall*. Gst. (1899): *Næs Fjædl*, *Næs Egg* > *Ness Egg* (Gst. velur *Nesegg* fram um *Nesfjall* at seta á kortið). Tað er partur av fjallarøðini yvir bygdini, og partar eita *Gjannafalsegg*, *Miðeggin*, *Høgegg* og eystast *Fjalshorn*.

EL er *fjall* h. FL /ness-/ er hvørsfall av *Nes*, í tí fyrra førinum suður–endanum á Kunoy (t.e. *Brattanes*, *Kunoyarnes*), í tí seinra førinum bygdarnavninum *Nes*, Suðuroy.

Nestindar

Tríggir tindar sunnan fyrri Trøllanes, tann hægsti 788 m. Hammershaimb-AM: *Næstindar*. Gst. (1898): *Næstinder* > *Nessindar*. Eintalsformurin *Næstindur* verður eisini brúktur og sipar tá helst til tann norðasta tindin ið er hann sum sæst úr bygdini á Trøllanesi.

EL er fleirtal av *tindur* k. FL /ness-/ er stuttformur (nærnavn) av bygdarnavninum *Trøllanes*.

Nípan

543 m hægt fjall inn av Trøllkonufingri í Sandavági, á suðurendanum á →*Kjòli*, sum er røðin millum →*Krosstind* og Nípuna. Gst. (1897): *Nypen* > *Nýpan*. Hjá Petersen & Heinesen (2010) nevnd Úti í Nípu og lýst sum „Stórus slætti“. Har eru eisini *Nípurókin* og *Nípustíggjur*.

Ósamansett navn og bundin formur av *nípa* kv.

Norðarafjall

1. Í Syðrugøtu navn á tí fjallinum sum í Fuglafirði eitur →*Blábjörg*.
2. 172 m hægt fjall vestan fyri Eiðisvatn. Stutt sunnanfyri er →*Sunnara-fjall*, millum teirra er *Millum Fjalla*, og vestanfyri er *Brekkan á Fjalli*.

EL er *fjall* h. FL er hvørkikyn í miðstigi av lýsingarorðinum *norðari*.

Norðastitindur

Tindur norðan fyri →*Reynsatind* millum Miðvág og Sandavág. Sí →*Lítlitindur*.

EL er *tindur* k. FL er veikur formur í hástigi av lýsingarorðinum *norðari*, hetta sætt í mun til *Reynsatind*.

Nónfjall

1. 427 m hægt fjall á markinum millum Fámjin og Ørðavík, millum Ørðaskarð og Fámjinsskarð. Schrøter: *Noon Fiadl*. Gst. (1899): *Nouen* > *Nón*.
2. 367 m hægt fjall á Úttriðingi í Seyrvági, í ein útsynning úr bygðini. Hammershaimb: *Nónfjall*. Gst. (1897): *Nøvenfjadl* > *Nónfjall*. Norðantil á fjallinum er *Nónvarði*, og eystur úr fjallinum er *Gilið í Nónfjalli*.

EL er *fjall* h. FL /nó:n-/ er *nón* h. ‘kl. 3 seinrapartin’. Fjallið hevur verið

sólarmerki. Sum tað sæst, kann *Nón* og *Nónfjall* brúkast um sama fjall, og møguliga er *-fjall* epeksegetiskt (staðlýsandi) uppískoyti.

Nón(ið)

→*Nónfjall*, →*Nónsfjall*

Nónsfjall

Neúnsfjall nevnr Svabo eitt fjall í Saksun. Tað fær ikki verið annað enn tað 479 m høga fjallið vestan fyri Vatnsdal í Svartáhaga sum á kortinum F20 (1991) eitur *Nónið*. Gst. (1896): *Nouni* > *Nónið*.

EL er *fjall* h. FL /nó:ns-/ er hvørfsfall av *nón* h. ‘kl. 3 seinrapartin’. Fjallið hevur verið sólarmerki. Sum tað sæst, kann *Nónið* brúkast einsamalt sum navn á fjallinum, og møguliga er *-fjall* epeksegetiskt (frágreiðandi) uppískoyti.

Núgván

667 m høgt fjall norðan fyri Norðradal. Rafn: *Nýgván*. Hammershaimb: *Núgván*. Gst. (1896): *Nígván* > *Núgván*. Eystarumegin gongur Sundshagi upp í Núgvuna við Steffansgjógv sum mark, og sunnan fyri gjónna í erva er *Núgvudalur*.

Navnið er ósamansett og inniheldur orðið *núgva* kv. ‘(fjalla)toppur, (lítill) høvdi’ í bundnum formi. Í norr. er *hnúfa* kv. brúkt sum ‘namn på tjuvkjerring med avklypte øyre og avstyvd nase’ (NO), í norskur kann *nuva* kv. merkja ‘seyður við stuttum oyrum’ (NO). Í Noregi kemur *Nuven* fyri sum fjallanavn, og í norskur kann *nuv* k. (sambært Aasen) merkja ‘Top, rund eller avstumpet Forhøjning’ (NSL). Orðið tykist sostatt hava merkt ‘okkurt avkubbað, stývt’. Í føroyskur hevur tað eisini merkingina ‘tað ovasta og fremsta á stavni á báti’. Kemur eisini fyri í *Núgvunes* í Mykinesi. Í hetlenskur kemur tað fyri í nøvnum á

forbergum, men har eins og í norskum hefur orðið verið kallkyn, *núv* < *(h)*núfr* k. (Jakobsen 1901: 136).

Nøv

524 m høgt fjall stutt norðan fyri Húsar. Hammershaimb-AM: *Nøvin*. Gst. (1898): *Nøven* > *Nøvin*.

Navnorðið *nøv* kv. ósamansett, kann vera óbundið ella bundið. Sí eisini → *Navirnar*.

Orrtindur

402 m høgt fjall norðan fyri bygdina í Gásadali, vestast á fjallarøðini sum gongur vestur frá → *Eysturtindi*, og norðan fyri Djúpadal. Hammershaimb: *Orrtindur*. Gst. (1897): *Orrtind*.

EL er *tindur* k. Upprunin til FL *Orr*- er ókendur og stavsetingin óviss. Ein møguleiki kundi verið at FL var *Ár*-, gamalt hvørsfall av á kv., og at navnið tí hefur verið **Ártindur*. Tað kann kanska tykjast løgið at kalla ein tind upp eftir eini á, men høvuðsáin í Gásadali tekur seg upp við hetta fjallið, og farleiðin norður á Víkar liggur tætt framvið, so tað kann hugsast at henda áin hefur havt onkun týdning í hugaheiminum hjá fólki (sbr. at *Reynsatindur* á somu oyggj eftir øllum at døma eisini inniheldur áarnavnið **Reynsá*). Heilt óhugsandi er tað væl ikki at navnið kann innihalda fuglaheitið *orri* k. ‘útlendskur fuglur skyldur rýpu (‘Tetrao tetrix’), norr. *orri* k. Tað orðið tykist ikki hava verið heilt ókent í føroyskum, tí tað hefur eftir øllum at døma sett sær spor í orðinum *orragoggur* (< *orrakokkur*?). Tann fyrri møguleikin er helst tann sannlíkari.

Ovarihøvdi

212 m høgt hædd á eggini vestantil norðarlaga í Skúgvoy, ein høvdi

millum Høvdaskor og Fagradal. Born: *Overehoved*. Gst. (1899): *Overahødde* > *Ovarihøddi*. Undir í neðra er navnið *Undir Ovarahøvda*.

EL er *høvdi* k. FL er veikur kallkynsformur av lýsingarorðinum *ovari*, sum skal síggjast í samanburði við tann lægra → *Høvdan* norðast á oynni.

Ovariknúki

Tað hægsta á → *Skálhøvda* í Skálavík, 203 m. Nakað niðari og vestari er *Niðariknúki*. Eitt sindur merkisvert er at í staðarnavnauppskrift úr Skálavík stendur *Ovari knúkur* og *Niðari knúki*. Navnið er ikki við á F20 (1997), men er uppskrivað frá fólki á staðnum í sambandi við kortgerðina.

EL er *knúki* k., tann veikt bendi formurin sum annars bara kemur fyri í Suðuroynni. FL er veikur kallkynsformur av lýsingarorðinum *ovari*, brúktur í samanburði við *niðari* í *Niðariknúki*.

Oyggj, Uppi á Oyggj

So nevna fólk í Koltri tað hægsta á oynni (477 m). → *Høgakoltur*.

Her er navnorðið *oyggj* kv. saman við hjáorði og fyriseting brúkt ósamansett og óbundið um tað hægsta á oynni. Um hesa nýtslu í staðarnøvnum sí → *Oyggjarskoratindur*.

Oyggjarskoratindur

687 m høgur tindur á eystursíðuni norðan fyri Viðareiði. Brattlendið eystanfyri eitur *Oyggjarskorar* (Hammershaimb: *Oyjaskorðar*), og suður frá tindinum er *Oyggjarskoraskarð* (Hammershaimb: *Oyjaskorðaskarð*).

EL er *tindur* k. FL er staðarnavnið *Oyggjarskorar*. Hetta navn er samansett av *oyggj* kv. í hvørðfalli + *skor* kv. í fleirtali, har „oyggj“ er brúkt um høg fjøll á eini oyggj, sbr. at økið norðan fyri Villingadalsfjall eitur á F20 (1994) *Uppi undir Oyynni*, og at Matras (1933: 222) eisini nevnið *Fyri handan Oyggj* sum navn á økinum. Mong dømir eru um at *Undir*

Oynni (el. *Oygg*) er brúkt um øki undir høgum fjøllum, og øll eru tey í Norðuroyggjum og Eysturoy.

Oyndfjarðarfjall

Fjall norðan fyri Oyndarfjørð. Svabo: *Onfara-Fjadr, Onfarafjadr*. Rafn: *Ánfarafjadr*. Gst. (1897): *Oyndfjardur Fjadr, Tind (højeste Top paa O.) > Oyndfjarðar Fjall*. Tað hægsta á fjallinum (503 m) er → *Tindur*. Sunnan til í fjallinum er *Fjalshamar*, hagin eitur *Fjallið*, og soleiðis nevna oyndfirðingar vanliga eisini fjallið.

EL er *fjall* h. FL /oinfara-/ er bygdarnavnið *Oyndarfjørður* í hvørsfalli, men í tí stytta samansetingarforminum *Oyndfjarðar-*.

Oyrnafjall

443 m høgt fjall millum Trongisvág og Ørðavík. Svabo: *Ornafjadr, Ornefeld, Ornafeld*. Schrøter: *Ørna-Fjadr, Ørnefiæld*. Rafn: *Ørnafjadr*. Gst. (1899): *Ornafjadel > Oyrnafjall* (KR setur navnið í samband við *oyri* kv.). Vestan fyri fjallið er *Oyrnaskarð*, sum bygdegøtan fer um, og sunnanfyri er *Kassurin í Oyrnaskarði*.

EL er *fjall* h. FL úttalast /orna-/ , og ivasamt er hvussu tað skal tolkast. Vit síggja at stavsetingin *Oyrna-* gongur aftur til Gst. (KR), sum vildi seta navnið í samband við *oyri* kv., men tað fer neyvan at bera til, tí eingin „oyri“ er at seta navnið í samband við. Við fyrsta eygnabrá sær forliðið út sum hvørsfall fleirtal av hvørkikynsorðinum *oyra*. Tað skerst heldur ikki burtur at fjallið kundi mint um eitt oyra, men tá fáa vit trupulleikar við at greiða fleirtalsformin *oyrna*.

Ein trupulleikin er hví *-rn-* hevur framburðin /rn/ og ikki /dn/. Ein roynd at tolka FL sum *árnur* k. ‘eldstaður’, norr. *arinn* el. *árin*, sum eisini kundi merkja ‘høg opbygning, tram, pall’ (NO), kundi verið freistandi merkingarlaga, men fæst illa at hóska málfrøðiliga (vit skuldu væntað -s

sum ending og ekki -a). Sum tað sæst, vilja summir (tó ekki Svabo, sum er tann elsta heimildin) seta navnið í samband við fuglaheitið *ørn*. Ein möguleiki kundi verið at FL var hvørsfall av *ørn* kv., norr. *ørn* k., also *Arnar*- við leinging av *a > á* og seinri runding (sum í *Arni > Árni*) til *Árnar*-, við varðveittum /rn/ eins og í *ørn* og samansetingum við *arnar*-. Eldri formur av navninum skuldi tí havt verið **Árna(r)fjall*. Sama forlið hava vit eftir øllum at døma í navninum *Oyrnanípan* vesturi á norðurendanum á Suðuroynni og í *Oyrnaskarð* í Sumba og kanska í *Oyrnakrógv* í Froðba. Annars nevnið Matras (1933: 222) úr Norðuroyggiðum nøvnini *Oyrnabakkinn* og *Oyrnarættin*, har hann uppfatar FL sum óregluligt hvørsfall av *oyri* kv. Tað ber ikki til í teimum nevndu Suðuroyar-nøvnunum, sum eru uppi í fjøllum ella forberg og ikki í námind av nakrari *oyri*.

Ein annan möguleika fari eg tó at nevna afrat. Í norrønum fanst sagnorðið *árna*, ið kundi merkja ‘ferðast, fara’ (upprunaliga ‘vera sendiboð’), ein gomul merking av orðinum sum eisini er at finna í gotiskum *airinon*, sbr. norr. *árr* k. ‘sendiboð’. Ein avleiðsla av sagnorðinum er navnorðið *árnaðr*, sum á norrønum sæst at hava merkingina ‘hjálp, stuðul’. Sum nevnt, er *Oyrnaskarð* navn á tveimum skørðum í Suðuroy sum farleið hevur ligið um, annað teirra beint vestan fyri Oyrnafjall. Ein möguleiki kundi verið at fyrri lið í nøvnunum á skørðunum var hvørsfall av *árnaðr*, also **Árnaðarskarð > Árnaskarð*, sum tá kundi havt merkt ‘ferðingarskarð’. Slík avleiðsla skuldi varðveitt framburðin /rn/. Fjallanavnið skuldi so innihildið sama forlið sum skarðið (kanska fingið forliðið frá skarðinum?).

Samanumtikið má staðfestast at nógv ivamál eru í tolkingini av hesum navni.

Postulakirkja

626 m høgt fjall norðuri á Bjørgum í Vestmanna, norðan fyri Øksnadal. Gst. (1896): *Postalatjirtja > Postulakirkja* – „seer mærkeligen ud som en Prædikestol“.

Ósamansett fjallanavn. Í gerandistalu er navnaformurinn *Postala-*, men er hjá Gst. broyttur til *Postula-*, og í tí sniði hefur navnið staðið á kortum líka síðan. Navnið er það sama sum það norrøna orðið *postolakirkja* kv. ‘kyrkje innvígð til apostlane, apostelkyrkje’ (NO). Navnið man tí vera samanburðarnavn við það at fjallið hefur verið uppkallað eftir kirkju við tí navninum, helst Postolakirkju í Bergen, sum var kend í miðöld.

Prestfjall

471 m hægt fjall sunnan fyri Hvalba. Svabo: *Præst-Field*. Rafn: *Prestfjall*. Gst. (1899): *Prestfjall*. Tað hægsta, ið er sunnast á fjallinum, nevnist → *Hæddin*. Norðurendin nevnist Økslin. Longri suðuri eru *Prestskorar*. *Prestfjall* er eisini haganavn.

EL er *fjall* h. FL /press-/ er stovnur í orðinum *prestur* k. og sipar til at hagin hefur ligið til prestaembætið.

Pætursfjall

1. 613 m hægt fjall norðarlaga í Dalhaga í Vestmanna. Gst. (1896): *Patersfjall* > *Pætursfjall*.
2. 447 m hægt fjall í Skálavík. Svabo: *Pætusfjall*. Gst. (1899): *Patesfjall* > *Pætursfjall*. Suður úr tí er *Skriðubakki*, á kortinum eisini nevnt *Kambarnir*, og hæddin eysturúr eitur *Múlafjall*; hesi verða stundum fataði sum serlig fjøll.

EL er *fjall* h. FL er mansnavnið *Petur* í hvørsfalli, norr. *Pétr*.

Ravnsinsfjall

269 m hægt fjall suðuri á eggini uttan fyri Eið í Miðvági, uppi yvir Prestbergi. Hammershaimb: *Ramnsinsfjall*. Gst. (1897): *Ravnsinsfjall*. Mikkjal á Ryggi: *Ravnsinsfjall* (og *Ravnsinsrøkur*, *Ravnsinsøxl*). ND: *Ravnsinsfjall*. F20 (1989): *Ravnsfjall*.

EL er *fjall* h. FL inniheldur bundnan hvørsfalsform av fuglaheitinum *ravnur* k. ‘Corvus corax’, norr. *hraf*n k. Sagt verður at ravnur hefur átt har. Allar gamlar uppskriftir hava bundnan form í FL, og tann óbundni formurin á tí nýggja F20 er helst misskiljing (møguliga íkomin tí formur við óbundnum FL er tikin í brúk sum eftirnavn).

Rávan

1. 432 m høgt fjall sunnan fyri Vágsfjørð, tað hægsta í Langadals- og Tórishaga. Vestan fyri Rávuna er *Rávu*gjógv, og vestursíðan á fjallinum nevnist *Rávu*kjálkin. Born: *Rawa*. Schrøter: *Råvan*. Gst. (1899): *Ravan* > *Rævan* („ræva = Tagplanke. Af Formen“. Formurin við *æ* er misskiljing hjá Gst.).
2. Tað hægsta á Lítlu Dímun (414 m).

Navnið er bundin formur av *ráva* kv., sum í FO er lýst sum suðuroyarorð og sjáldsamt (eittans dømi í orðasavninum) og skal merkja ‘møna, mønuryggur’, t.e. ‘røð ovast á tekju, húsamøn(a), húsmøn’. Norrønt hevði hvørkikynsorðini *ráf* og *ráfr* (og somuleiðis *ræfr* h.) ‘(møne)tak på eit hus’ (NO). Norskt hefur *råv* h. í somu merking. Eingin ivi fær verið um at tað er sama orðið vit hava í føroyskum, men her sum kvennkynsorð, og staðarnavnið er sostatt samanburðarnavn. Orðið kemur ikki fyri í øðrum føroyskum staðarnøvnum enn teimum báðum ið her eru nevnd.

Reyðafelli

Fjallanavn í Eysturoy, sí → *Reyðafelstindur*.

EL er *felli* h. FL er veikur hvørkikynsformur av lýsingarorðinum *reyður*, sum helst sipar til royðugrót.

Reyðafelstindur

764 m høgur tindur á *Eggini* millum Selatrað og Skála. Tindur á fjalli

Postulakirkja, Vestmanna, sædd av Tindi. Longri burturi v.m. er fjallið Mosa-røkur. Mynd: Pól Sundskarð.

sum verður nevnt *Reyðafelli*, sum óivað hevur verið upprunanavnið á fjallinum. Svabo: *Rejafalstindur*. Born: *Rødefieldstinden*. Schrøter: *Rejafals Tindur*. Rafn: *Rejafellstindur*. Hammershaimb: *Reyðafallstindur*, *Reyðafelli*. Gst. (1897): *Rejafeldstindur*, *Rejafædli* > *Reyðafellstindur*.

EL er *tindur* k. FL er hvørsfall av fjallanavninum → *Reyðafelli*.

Reynið

349 m høgt fjall norðan fyri Vestmanna. Beint norðanfyri er *Fremrareyn*.

Navnið er ósamansettur og bundin formur av *reyn* h. Kemur fyri í eini ørgrynna av staðarnøvnum, og óivað kundu summi teirra verið tald við upp í fjallanøvnini.

Reynsatindur

676 m høgur tindur millum Sandavág (Giljar) og Miðvág (Norðaraleiti). Miðvingar siga vanliga *Reynsatindar* og sipa tá til fleiri (3) tindar: *Stórtindur*, *Mittatindur* og *Heimasti Reynsatindur* (Mikkjal á Ryggi). Schrøter: *Rainsatindur*. Rafn: *Rejnsatindur*. Hammershaimb: *Reynásatindur* (rættað < *Rey(ð)nessatindur?*). Gst. (1897): *Reinsatind*.

EL er *tindur* k. FL er *Reynsa-* /rensa-/ < *Reynsáar-*, eftir *Reynsagil*. Økið í Giljahaga eitur *Norðuri í Reyni*, og gjøgnum tað gongur *Reynsagil* < **Reynsáargil*, < **Hraunsárgil*, sum kemur undan Reynsatindi.

Ritafjall

641 m høgt fjall norðarlaga á markinum millum Leirvík og Norðragøtu. Norðanfyrir eru á F20 (1994) *Ritudalur*, *Ritudalsenni* og *Ritudalshella* (eisini Fjallstein (2011) skrivur *Ritu-* í øllum nøvnunum uttan tí á fjallinum). Hammershaimb: *Ritafjall* (við striku undir *a*). Gst. (1897): *Ridafjall* > *Ritufjall* (Gst. skrivur eisini *-a-* í *Ridadalur*, *Ridadalsaain*, *Ridadals Gjegg*).

EL er *fjall* h. FL tykist vera hvørsfall fleirtal av tí norrøna fuglaheitinum *rytr* k., sum merkti ‘rita’. Í nútíðarføroyskum er fuglaheitið *rita* kvennkyn (hefur eisini verið skrivað *ryta*). Millum Stórafjall í Søldarfirði og bygdina Lamba nevnið F20 (1990) eitt *Ritafelli*, sum tó ikki kann roknast sum fjall (sagt verður at tað er ein slætti, og tí er ikki óhugsandi at upprunin ikki er *felli*, men *velli*, hvørjumfall av *vøllur*). Tað er merkisvert at formarnir *Rita-* og *Ritu-* skifta so sum teir gera í føroyskum staðarnøvnunum. Tað kundi havt samband við skiftið frá kallkyni til kvennkyn í fuglaheitinum (í veikari kvennkynsbending vinnur eintalsformurin við *-u* fram í samanseting). Hinvegin kann ein seta spurnar- tekin við um øll nøvn við *Rita-* ella *Ritu-* veruliga innihalda fuglaheitið; Matras (1933: 228) setur sær sama spurning, tó uttan at nevna nakran annan møguleika. Tað tykist sum navnið inniheldur sama forlið sum

tað íslenska fjallanavnið *Rytagnúpr* ið er nevnt í Landnámabók (1968: 154-155), og sum nú hefur tann stytta formin *Rytur(inn)*. Tað navnið verður hildið at sipa til fuglin.

Eg fari kortini at loyva mær at nevna tað hugskot at áin, sum nú eitur *Ritadalsá*, upprunaliga hefur hitið *Rytá* (*Ritá*) og at dalurin og fjallið hava fingið navn av henni: **Rytárdalur* > *Ritadalur* og **Rytáarfjall* > *Ritafjall*.

Ritubergsfjall

→*Ritubergsnøva*

EL er *fjall* h. FL er hvørsfall av navninum **Rituberg*, sum man hava verið navn á bergi.

Ritubergsnøva

376 m høgt fjall á eggini uppi yvir Nípubergi (Mikkjal á Ryggi: „*Nýpuberg*, eldri: *Streingjaberg*“), sunnast í hagapartinum Nípuni uttan fyri Eið í Miðvági. Hammershaimb: *Ritubergsfjall*. Gst. (1897): *Ridebjergs Fjædl* > *Rituberg* (!). Mikkjal á Ryggi: *Ritubergsnøva*.

EL er *nøva* kv., yngri formur av *nøv* kv. FL er hvørsfall av staðar-navninum *Rituberg*, sum tó ikki er uppskrivað sum staðarnavn. Kann Nípuberg hava hitið *Rituberg*?

Ritufelli

1. 499 m høgt fjall uppi yvir Kaldbak. Gst. (1896): *Ridefedla* > *Ritufelli*. Suðurendin eitur *Ritufelsmúli*, norðanfýri er *Ritufelshálsur*.
2. Hjá Hammershaimb er *Ritufelli* nevnt sum annað navn á tí fjalli sum á kortum er nevnt →*Heðinsskorarfjall* (hetta seinra setur hann í parantes).
3. *Ritufedli* er sbrt. Svabo eitt høgt fjall í Eysturoy. Óvist hvat fjall tað er.

EL er *felli* h. FL er hvørsfall eintal av fuglaheitinum *rita* kv., norr. *rytr* k. Í hesum nøvnum hevur fuglaheitið kvennkynsform (sbr. →*Ritafjall*).

Rossafelli

453 m høgt fjall norðan fyri Streymnes, vestur av Nesvík. Gst. (1896): *Rossafælli*. Norðanfyri er *Hjallin á Rossafelli*.

EL er *felli* h. FL er hvørsfall fleirtal av dýraheitinum *ross* h., norr. *hross* k.

Rossaklettur

389 m høgt fjall í Húsgarðshaga í Trongisvági, upp av Mannagjógv, ein hædd á tí fjallinum sum eitur →*Eggin* á markinum millum Trongisvág og Hvalba. Gst. (1899): *Rossaklet*.

EL er *klettur* k. FL er hvørsfall fleirtal av dýraheitinum *ross* h., norr. *hross* k.

Rógvukollur

1. 464 m høgt fjall í Uttangarðshaga í Bø, tað sunnasta av eini røð ið gongur suður ella eystur frá →*Knávanum* og oman fyri bygðagötuna til Gásadals. Svabo: *Rógvukollur*. Hammershaimb: *Róukolli*. Gst. (1897): *Rekvedkaatel* > *Rógvukollur*.
2. 125 m høgt fjall innan fyri Hólmgjógv í Mykinesi, á tí vestasta endanum á oynni áðrenn Hólmin. Gst. (1897): *Rekvedkaatel* > *Rógvukollur*.

EL er *kollur* k. FL er hvørsfall av *rógva* kv. ‘mjáur spískur endi fram úr fjalli’, skerptur formur av eldri *róva* kv., norr. *rófa* kv. →*Róvin*.

Róvin

513 m høgt fjall eystan fyri Góðadal í Fuglafirði, sjálvur endin á fjalla-røðini eystan fyri Góðadal, og niður norður úr Róvini gongur *Harðbalsenni*. Undir fjallinum eru *Róvurøkurnar*. Gst. (1897): *Rouen* > *Rókin* (misskilt).

Navnið er ósamansettur og bundin formur av navnorðinum *róva* kv. ‘mjáur spískur endi fram úr fjalli’ (FO), ‘Højdedrag der stikker frem lige som en Hale’ (Matras 1933: 228), norr. *rófa* kv. ‘halebein (pá hest og naut), rove, hale’ (NO). Orðið kemur tó oftast fyrri í tí skerpta forminum *rógva* kv., og tað tykist sum tann óskerpti formurin er at finna norðast í landinum (Norðuroyggjum og Norðureysturoy). Sí annars →*Rógvukollur*. Navnið hevur fingið tann sterka formin *Róvin* fyrri tann eldra og veika *Róvan*, óivað tí í hvørjumfalli hoyrist ikki munur á *u* og *i* í *Róvuni/Róvini*. Skiftið yvir í sterka bending í hesum navni er møguliga stuðlað av at vestara røð á Góðadali eitur *Rustin*. Í forliðinum í *Róvuðekurnar* síggja vit tann eldra (veika) formin.

Rustarkambur

Fjall vestan fyrri Góðadal í Fuglafirði. Eystur úr Rustarkambi gongur *Rustin*, sum verður fatað sum ennið niður norður úr fjallinum, og sum eisini er navn á haganum. Hægst á fjallinum er →*Altarið* (483 m). →*Rust-in*, →*Rustartindur*.

EL er *kambur* k. FL er hvørsfall av navninum *Rust(in)*.

Rustartindur

Fjall í Fuglafirði. Schrøter: *Rusta Tindur*. Gst. (1897): *Rostatinde* > *Rustatindur*. Hesin navnaformur stóð eisini á F20 (1901) sum navn á fjallatoppinum á Rustini/Rustarkambi.

EL er *tindur* k. FL er hvørsfall av navninum *Rust(in)*, sum kann hava verið navn á sjálvum fjallinum. →*Rustin*, →*Rustarkambur*.

Rustin

1. Fjallarøð millum Miðvág og Sandavág, helst um røðina úr →*Jógvansfjalli* norður í →*Reynsatind*. Hammershaimb: *Rustin*. Niður vestur úr Jógvansfjalli (t.e. miðvágsmeigin) er m.a. *Steinurin í Rust*, og mið-

vingar nevna Jógvansfjall (t.e. suðurendan á fjallarøðini) fyri *Rustina*. Petersen & Heinesen (2010) skilja ímillum *Rustina Innaru* (643 m) og *Rustina Norðaru* (657 m), við Botnaskarði ímillum, men brúka eisini eintalsformin *Rustin* (s. 43), t.e. teir brúka *Rustar*-navnið um tann norðara partin av røðini (norðan fyri Jógvansfjall). → *Giliðtrýttindur*.

2. Stendur á F20 (1994) sum navn á enni, sum gongur niður úr → *Rustarkambi* vestan fyri Góðadal í Fuglafirði, og eisini sum navn á haganum. Hevur helst verið navn á sjálvum fjallinum.

Ósamansett navn í bundnum formi, inniheldur navnorðið *rust* kv. Navnið er reiðiliga vanligt í føroyskum staðarnøvnum, ósamansett og sum partur í samanseting.

Rútafelli

356 m høgt fjall á eggini sunnan fyri Vág, tað hægsta í Hamrahaga. Born: *Rudafeld*. Schrøter: *Rudafedli*. Gst. (1899): *Rudafedli* > *Rútarfelli*. Har eru eisini *Rútafelsingjógv*, *Rútafelsbrekka* og *Rútafelshamar*.

EL er *felli* h. FL er uttan iva norr. *hrútr* k. ‘veðrur, veður’, sum ikki er varðveitt í nútíðarføroyskum. Sambært NSL er *Ruten* vanligt fjallanavn fleiristaðni í Norra og somuleiðis í Svøríki, og mett verður at tað er fyrndargamalt sum slíkt. Tað føroyska navnið gongur neyvan aftur til eitt slíkt ósamansett navn (hevði navnið upprunaliga verið **Hrútr*, sum seinri hevði fingið *-felli* skoytt uppi, hevði FL óivað verið *Rúts-*), men man vera samanseting av felagsheitinum *hrútr* og *felli*. Annars er *Rúta*- FL í nøvnunum *Rúta(r)stíggjur* (Hovi), *Rútadalur* (Dali) og *Rútaskarð* (Skálavík), sum øll eru sunnanfjørðs.

Salthøvdi

139 m høgt fjall og forberg syðst á nesinum vestan fyri Sandsbygd.

Svabo: *Salthøddi*, *Salthødda* (hvnf.), *Salthoved*. Born: *Salthoved*. Schrøter: *Salthøddi*. Gst. (1899): *Salthødde*. Í nærumhvörvinum eisini nevndur *Høvdin*. Fleiri növn har á leið innihalda orðið *høvdi*, t.d. *Høvdarók*, *Høvdagarður* og *Høvdhamarin*. Nakað sunnari, á norðara armi á Sandsvág, er ein *Salthólmur*, ið inniheldur sama FL.

EL er *høvdi* k. FL *Salt-* kundi tað heilt einfalt verið freistandi at sett í samband við *salt* h. Men hvør skuldi merkingin verið? Onnur növn við *Salt-* hava verið sett í samband við saltframleiðslu (Matras 1933: 237; Weyhe 2017b: 37), men tað ilt at síggja hvussu tað kann koma upp á tal her. Ein annar, men kanska í so djarvur, møguleiki er at seta FL í samband við eitt møguligt norrønt orð sum **salfti*, **salftir*, sum skal hava merkt ‘streymur’, og sum teir hugsa sær kemur fyrri í norskum növnum sum fjarðarnavninum *Salta*, norr. *Salfti*, *Salpti*, og *Saltstraumen* (sí NSL undir *Salten*). *Salthøvdi* skuldi tá sipað til ring streymviðurskiftir.

Meira natúrligt er tað heldur at hugsa sær at FL í *Salthøvdi* er tað sama sum í *Søltuvík* (< **Saltavík*) stutt norðari, og at tað er veikur formur av lýsingarorðinum *saltur*, upprunaliga **Saltihøvdi*. Orðið kundi tá sipað til at hesi støð liggja út móti opnum havi.

Sandfelli

1. 754 m høgt fjall millum Elduvík og Oyndarfjørð. Svabo: *Sandfedli ved Aandafjord*. Gst. (1897): *Sandfedli*. Røðin eystur úr fjallinum eitur → *Vaðhorn*.
2. 752 m høgt fjall norðarlaga á markinum millum Eiði og Gjógv. Born: *Sandsfield* (í Eysturoy – óvist um hann meinar við hetta fjallið ella tað frammanfyri nevnda). Svabo: *Sandfedli*. Gst. (1897): *Sandfjædl – Melen* > *Sandfelli*. Gjáarmegin er *Sandsdalur* (< **Sandfellsdalur*).
3. 572 m høgt fjall millum Oyri og Skálabotn (Skálafjall). Gst. (1897): *Sandfædli*.

Av Skælingi: næst fyri er Sátan og mitt í myndini Sneis. Vatnið aftanfyri vm. er vatnbyrgingin á Mýrunum í Vestmanna. Longri burturi vm. síggjast Múlin og Miðalfelli og longst burtur Ørvisfelli, hm. Sneis síggjast Bollin og Vitin. Vatnið fremst hm. í myndini hevur fleiri nøvn, eitt nú Tjørnin á Brekkuni og Nykatjørn. Mynd: Pól Sundskarð.

4. 537 m høgt fjall, sum er mark millum Saksun, Streymnes og Langa-sand. Gst. (1896): *Sandfædli*.

EL er *felli* h. FL /sann-/ er stovnurin í orðinum *sandur* k. ‘sandøki’.

Sátan

621 m høgt fjall í Leynum. Gst. (1896): *Saaatan*.

Ósamansettur og bundin formur av navnorðinum *sáta* kv. ‘rúgva el. stakkur av turrum hoyggi (rundur og uppmjáur)’, norr. *sáta* kv. Navnið á

fjallinum er samanburðarnavn. Sambært NSL er *Såta* vanligt fjallanavn. Tað kemur eisini fyr í øðrum føroyskum staðarnøvnum.

Sigatindur

612 m høgt fjall millum Leirvík og Norðragøtu. Navnið er millum lítið og einki brúkt. Leirvíkingar siga vanliga *Tindurin*, norðragøtufólk *Heimari-el*. *Vestartindur* (í mun til Gøtunestind). Svabo og Hammershaimb nevna hann → *Hóvafelstind*. Gst. (1897): *Suiggjatindur? Tindurin > Sigatindur*. Í neðra á tí hondteknaða kortútkastinum hevur onkur skrivað við blýanti á føroyskum: „T. kallast eisini Heimara Tindur ella Sigat. Men ikki...“. Viðmerkingin sær endaleys út, men helst meinast at tindurin ikki eitur „Suiggjatindur“.

EL er *tindur* k. Tað er óvist hvussu FL *Siga-* skal tolkast. Tað kundi verið freistandi at sett navnið í samband við tað norrøna fjallanavnið *Sigg* kv, nú *Siggjo*, eitt fjall á Suðrhørðalandi, eisini sum fyrri lið í *Siggjarvág* (nú *Siggjarvágen*). Tað norska fjallið er kent sum ýti og hevur møguliga samband við tað gotiska sagnorðið *saihuwan* ‘siggja’, og merkingin kann tá hava verið ‘tað sum sæst væl’ (NSL). Tað føroyska fjallið er nógv brúkt sum ýti hjá útróðrarmonnum. Í Suðuroy (millum Hov og Ørðavík) er annars eitt *Sigaskarð* (eisini nevnt *Sjagaskarð*).

Martin Fjallstein (2011: 56) greiðir soleiðis frá navninum: „Ovast er Tindurin. Soleiðis verður hann nevndur í Leirvík. Menn sum høvdu hann til ýti á Norðhavinum, nevndu hann Leirvíkstindur. Í Gøtu verður hann kallaður Heimari Tindur. Í kortinum hjá Geodætisk Institut frá 1897 stendur hann nevndur Suiggjatindur, men í eini viðmerking er hetta rættað til Tindurin. Okkurt man kortini hava verið um henda forlið, tí eisini Sigatindur er eitt navn á hesum tindi, hóast JJ og JO [eldri heimildarmenn í bygdini] høvdu ikki hoyrt hetta navn gitið. Í 1956 fekk ein útróðrabátur í bygdini navnið Sigatindur.“

Tað er kanska vert at umhugsa um ikki okkurt samband er millum

fjallanavnið *Siggi* á Suðurlandinu og tað føroyska navnið „Suiggja-tindur“, sum neyvan er tikið úr leysum lofti.

Siglifelli

359 m høgt fjall oman fyri Agrar. Svabo: *Siglifedli*. Schrøter: *Siglifedli*. Gst. (1899): *Siglafædli* (og *Sigladæalur*) > *Siglifelli*. KR hevur rættað til *Sigli-*, tí „*sigli* n. = Tværstang í Kværnøjet; tiltraadt af Hammershaimb og Fr. Petersen“. Á vestursíðuni er *Hamrin í Fjalli*. Nakað væl sunnari og oman fyri Víkarbyrgi er dalur ið nevnist *Siglidalur* (1901: *Siglidalur*).

EL er *felli* h. Tað er óvist hvussu FL skal tolkast, og eisini um formurin skal skrivast *Sigli-* ella *Siglu-* (munur hoyrist ikki í úttalu). Í eddukvæðum kemur hvørkikynsorðið *sigli* h. fyri í merkingini ‘okkurt slag av prýðisnál’ (NO). Á norrønum merkti navnorðið *sigla* kv. ‘meistur’, men tað er ikki lætt at siggja at tað er tað orðið vit hava í navninum. Tað kundi verið freistandi at sett navnið í samband við sagnorðið *sigla*, t.d. at fjallið kundi havt víst leið við sigling, og ein túlk frágreiðing ella hugsan er ikki ókend millum manna (norðarlaga á fjallinum er ein hamar og á honum *Støðan á Siglifelli*, sum menn hava havt at ýta seg eftir tá ið siglt verður inn millum boðarnar í innsiglingini á Vág). Tað norska oyggjarnavnið *Siglo* á Hordalandi hevur onkur viljað sett í samband við sigling (sí NSL). Men merkisvert er tað kortini at sama forlið sum í fjallanavninum hava vit í *Siglidalur*, navninum á einum dali ið liggur 1 km sunnari enn toppurin á Siglifelli, í ein eysturhallan sunnan úr tí og ovast í dalinum oman fyri Víkarbyrgi. Áðurnevnda norska oyggjarnavn verður nú vanliga tolkað sum eitt upprunaligt **Sigla* og hildið at vera *l*-avleiðsla av orðinum *sig* h. ‘lægð’. Slík tolking hevði hóskað væl í dalsnavninum, soleiðis at dalurin kundi havt hitið *Sigludalur* (-*dalur* ávirkað av hvørjumfallinum -*dolum*); **Sigla* kundi tá havt verið navn á lægdini millum Siglifelli og Spáafelli og soleiðis havt

givið fjallinum navnið **Siglufelli*. Men sum vit sóu í viðmerking hjá Gst., hövdu Hammershaimb og Fr. Petersen hug at tolka forliðið sum hvørkikynsorðið *sigli* (‘træ í kvørnareyganum sum spinnilin stendur í’, í norskum *sigle* h.), og at navnið harvið skuldi verið samanburðarnavn. Nú er tað at siga at *Siglið* kemur fyrri ósamansett eina aðrastaðni her á landi, og tað er sum navn á einari fles vestan fyrri Stóru Dímun, millum Øssursdrang og land. Har man tað vera rättast at tolka navnið sum samanburðarnavn, og at borið hefur verið saman við siglið á kvørn. Tað styðjar upp undir eina líknandi tolking av navninum í Suðuroy, um enn tað ikki er lætt at siga hvat tað er sum har hefur líknað einum sigli, men onkursvegna kunnu fólk hava sætt ein líkleika millum skerið og fjallið og trækubban í kvørnini. Orðið *sigli* h. tykist vera tað sama sum í *innsigli* h. og skylt við tað latínska *sigillum* h., og møguliga hefur orðið fyrri ‘hálsprýði el. okkurt slag av brossju’ sama uppruna (Magnússon). Dalurin hefur sostatt fingið navn av fjallinum. At summir hava viljað sett navnið í samband við sigling, man so vera gjørt út frá navninum á fjallinum.

Skarðberg

342 m høg hædd á eggini vistantil í Skúgvoy. Beint sunnanfyri er *Skarð*, ið sker seg inn í bergið, og undir í neðra eru *Skarðbergshella* (el. *Hellan undir Skarðbergi*) og *Flesin undir Skarðbergi*. Gst. (1899): *Hetle under Skarðbirgii* > *Skarðbirgis Hella* (*skarð* + *birgi*). KR sigur seg hava „kartografiserað“ navnið (við at gera tað um til samanseting). Andreassen (1988: 198): *Skarðberg, Skarðbergshella (Hellan undir Skarðbergi)*. Um hesa og líknandi umgerðir av staðarnøvnum sí Weyhe (2017a: 11).

Formliga er navnið samansett av FL *Skarð* /skarr-/ + EL *berg*, t.e. við *berg* sum høvuðsliði og *Skarð* sum ávísingarliði (‘bergið sum er eyðkent av Skarði’). Og í tí formi er tað í dag brúkt um hæddina/fjallið

yvir „berginum“. Tað er tó væl hugsandi at navnið er ein umgerð av „Skarðið á bergi“ (‘skarðið sum er eyðkent av bergi’), ein umgerð ið er kend frá øðrum føroyskum staðarnøvnum. Uppskriftin hjá Gst. kundi kortini bent á at seinra lið ikki er *berg* men *byrgi* (dømir eru um at *berg* og *byrgi* koma í bland).

Skálafjall

1. 459 m høgt fjall norðan fyri Skálabotn, í haganum *Skálafjall*. Svabo: *Skaalafjall*, Hammershaimb: *Skálafjall*. Gst. (1897): *Skaalefjall*.
2. Fjall (374 m) millum Hvalba og Sandvík, partur av → *Eggini*. Schrøter: *á Skálafiadli*. Rafn: *Skálafjall*. Gst. (1899): *Skaalafjall*.

EL er *fjall* h. FL er í báðum førum hvørsfall av bústaðarnavni, í fyrra føri bygðarnavninum *Á Skála*, í seinra føri býlingsnavninum *Í Skálum*.

Skálhøvdi

203 m høgt fjall og forberg sunnan fyri Skálavík. Svabo: *Skaalhøddi*, *Skaalhødda* (hvmf.). Born: *Skaalhoved*. Schrøter: *Skaalhøddi*. Rafn: *Skálhøddi*. Gst. (1899): *Skaalhødde*. Tað hægsta eitur → *Ovariknúki*.

EL er *høvdi* k. /høddi/. FL er *Skála*-, hvørsfall av *skáli* k. ‘lítið hús, smátta burtur frá húsum’), upprunaliga **Skálahøvdi*, við sama FL sum í bygðarnavninum *Skálavík*, haðani tað er ført yvir á fjallið sunnan fyri bygdina.

Skálin

286 m høgt fjall á røðini oman fyri Sumba, millum Blæðing og Eystara Húshaga. Schrøter: *Skálin*. Rafn: *Skálin*. Gst. (1899): *Skaaalen* > *Skálin*. Longri vesturi á somu røð er → *Knúkin*, og økið teirra millum nevnist *Millum Skála og Knúka*.

Navnið er ósamansettur og bundin formur av orðinum *skáli* k. ‘hús’, men sum tað sæst, kemur navnið eisini fyrri óbundið. Navnið er samanburðarnavn eftir líkleikanum við hús.

Skerðingur

687 m høgt fjall millum Svínáir og Funning. Gst. (1897): *Skjæring* > *Skerðingur*. Eystanfyrri eru *Gjótan í Skerðingi* og *Harðbalsenni*, vestanfyrri er *Skarðbrúgvín*.

Í føroyskum hava vit navnorðið (felagsheitið) *skerðingur* k. um ‘slag av eldkróki’, norr. *skerðingr* k. Tað orðið er leitt av *skarð* h. og sipar til skørðini at hækka og lækka krókin við. Norskt hevur *skjerding* k. í somu merking sum føroyskt, men í Norra kemur *Skjerdingen* og *Skjerdingane*, umframt *Skjerdingfjellet* fyrri fleiristaðni sum navn á fjøllum (NSL). Í roynd og veru ber til at tolka fjallanavnið á tvinnanda hátt. Fjallanavnið *Skerðingur* kann vera leitt beinleiðis av navnorðinum *skarð* (við lendismerking) sum *ing*-avleiðsla. Meira sannlíkt er kortini at tolka navnið sum samanburðarnavn við tað at tað hevur verið hildið líkna skørðingi (við „skørðunum“). *Skerðingurin* er í føroyskum eisini heiti á einum bindingarmynstri.

Skoranakkur

511 m høgt fjall eystarlaga á Viðoynni, mark har eysturi millum Viðar-eiði og Hvannasund. Á kortinum ber hæddin 511 einki navn, men eystari, har hæddin er 481 m, stendur navnið → *Nakkurin*. Navnið *Skoranakkur* er ikki at síggja í eldri uppskriftum, men sigst verða brúkt báði av viðingum og sundamonnum, og hevur møguliga sipað til ikki bara tað 481 m høga, men eisini ta vestaru hæddina. Alt økið nevnist *Tvír í Skorum*, og hagin hvannasundsmegin eitur so.

EL er *nakkur* k. FL er staðarnavnið *Skorar*, navnið á einum størri

øki har eysturi á suðurendanum á Viðoyinni, sbr. *skor* kv. ‘brattlendi við homrum og rókum’. Møguliga er *Skorar* stuttur formur av einum eldri **Bíldsskorar(nar)* (Matras 1933: 40, 251), sum kemur fyri sum FL í nøvnunum *Bíldsskoragjógv* og *Bíldsskoratangi*.

Skorarnar

452 m høgt fjall eystan fyri Sand og á markinum til Skálavíkar. Svabo: *Skorar*. Gst. (1899): *Sanda Skaarene* > *Sanda Skorar*. *Skorarnar* er annars navnið á homrunum vestantil undir hæddini, longri suðuri nevndir *Sandaskorar*. Á fjallinum er *Stórivarði*. Røðin her eitur annars *Røðin á Gulansbog*, og stutt sunnari á henni er hæddin á → *Varðabrúnni* (460 m) við *Mutlavarða*. Norðast á røðini er *Endin*.

Navnið er bundin formur í fleirtali av *skor* kv., sum kann merkja ‘1. grasvaksin halli í björgum’ og ‘2. (í flt.) brattlendi við homrum og rókum’. Tað er tann seinra týðningin vit hava her, men navnið er flutt yvir á fjallið oman fyri brattlendið. Í tí samansetta navnaforminum *Sandaskorar*, ið Gst. valdi at seta á kortið, er FL hvørsfall av býlingsnavninum *Sandar*, *Á Sondum*.

Skoratindur

529 m høgur tindur norðast á markinum millum Elduvík og Oyndarfjørð. Gst. (1897): *Skaaratinde* (o skrivað oman fyri *aa*), men navnið slapp ikki við á kortið 1901, tí tað „er kun et meget lille Fjeldareal udenom Leimstude > Lyngstúgva“. Á norðursíðuni er *Elduvíkslíð* og brattlendið ið nevnist *Skorar(nar)*. Á teimum gomlu málíborðsbløðunum stendur navnið *Lyngstúgva* á hesum tindi, á teimum nýggjaru kortunum er hann nevndur *Skoratindur*, og har eru túgvurnar *Dvaddatúva* og *Límstúva* /lyns-/ , nøvn ið verða brúkt á Norðhavinum og helst eru nøvn á ýtum.

EL er *tindur* k. FL er hvørsfall av staðarnavninum *Skorar(nar)*. → *Skorarnar*.

Skorin

So nevnist tað 391 m høga slættlendið á eggini á útsynningspartinum á Skúgvoy. Gst. (1899): *Up á Skorane* > *Skorarnar*. Brekkan eystanfyri eitur *Skorarbrekkan*. Andreassen (1988: 211) nevnir tað *Skorin*, *Uppi á Skor* og lýsir tað sum „Allur slættin norð at gjáunum“.

Navnið inniheldur navnorðið *skor* kv. (bundið el. óbundið), ið man sipa til bjarglendið, men verður brúkt sum navn á hæddini omanfyri. →*Skorarnar*.

Skriðubakki

Hædd suður úr →*Pætursfjalli* í Skálavík, kann eisini roknast sum partur av tí. Suðursíðan eitur *Kjálkin á Skriðubakka*, og hamarin vestureftir móti Sandi nevnist *Kambarnir*.

EL er *bakki* k. í merkingini ‘kantur’. FL er hvørsfall av *skriða* kv. ‘grót, mold o.a. ið ryður oman’.

Skriðudalsfjall

Í navnalista úr Kunoy hjá Hammershaimb-AM er nevnt eitt *Skriudalsfjall*, sum annars ikki tykist vera kent (er eitt nú ikki nevnt hjá Matras 1933). Í listanum stendur tað saman við nøvnum sum *Skriudealur*, *Skriudealsaqjir*, *Skriudalsgjevgv* og *Skriudalsloite*. EL í navninum man tí sipa til eitt fjall oman fyri Skriðudal í Kunoy. Har eru fjøllini annars →*Teigafjall* og →*Kúvingafjall*; listin hjá Hammershaimb-AM nevnir tað seinra, men ikki tað fyrra, og tí kundi ein spurt um *Skriðudalsfjall* hevur verið annað (eldri) navn á Teigafjalli (navnið *Teigarnir* er í Skriðudali). Gst. (1898) nevnir ikki *Teigafjall*.

EL er *fjall* h. FL er hvørsfall av dalsnavninum *Skriðudalur*, ið sum forlið inniheldur *skriða* kv. ‘grót, mold o.a. ið ryður oman’.

Skriður

Hetta navn tykist í eldri keldum vera brúkt sum navn á fjalli. Svabo:

„Under Fjeldet Skrium, der ligger tet vesten for Orneffjeld“, „De fornemste fjelde [í Örðavík] ere: Ornafiadl og Skrium“. Schrøter: „vester uj Skriun“. Tað kann eingin ivi vera um at Svabo uppfatar hetta sum navn á fjalli beint vestan fyri → *Oyrnafjall*, men har eru → *Gluggarnir*. Tað má so vera eystari partur av Gluggunum, har m.a. Ólansenni er. Á F20 (1997) stendur navnið *Skriður* á teirri eystaru fjallasíðuni og verður nú fatað sum fjallalið (í staðarnavnauppskrift frá 1927 lýst sum „Sten- og Sandskraaningar“).

Sum fjallanavn er her brúkt fleirtal av navnorðinum *skriða* kv. ‘grót, mold o.a. ið ryður oman (úr fjalli el. líð), omanskrið, skriðulop’. Navnið má vera flutt frá lendi við skriðum yvir á fjall ella part av fjalli.

Skúvafjall

234 m høgt fjall sunnarlaga á Nólsoynni. Gst. (1895): *Skuaffaðl* > *Skúvafjall*.

EL er *fjall* h. FL er hvørsfall fleirtal av fuglaheitinum *skú(g)vur* k. ‘*Stercorarius skua*’. Hetta fuglaheiti kemur ofta fyrri í staðarnøvnum og báði í skerptum og óskerptum formi.

Skúvoyarfelli

Navn á øki uppi við → *Knútt*, sum er hægsta stað í Skúgvoy. Verður lýst sum „Slættn undir Knúti, oman á Gráumýrsbrekku og suður á Fjallið. Hann er um leið 1000 x 300 m í miðal“ (Andreassen 1988: 221). Tað er vert at leggja til merkis at suðurendin á hesum stóra øki eitur *Fjallið*, har skilt verður millum *Ovarafjall* og *Niðarafjall* og við økinum *Millum Fjalla* harímillum. Gst. (1899): *Up ay Fjaddl*. Tað kundi bent á at *Skúvoyarfelli* (við nærnavninum *Fjallið*) hevur verið navn á fjallinum vestur frá bygdini, og at *Knútur* bara er tað hægsta punktið á hesum fjalli.

EL er *felli* h. FL /skivja-/ er hvørsfall av oyggjarnavninum *Skúvoy*/ *Skúgvoy*.

Skúvoyarfjall

354 m høg fjall sunnan fyri Dal, hægsta fjall á suðurendanum á Sandoynni. Gst. (1899): *Skivjafjall* > *Skúvoyarfjall*. Hægst á fjallinum er *Bollheyggjur*.

EL er *fjall* h. FL sær eftir øllum at døma út til at vera hvørsfall av oyggjarnavninum *Skú(g)voy*. Ein kundi spurt seg sjálfvan um navnið ikki upprunaliga kann hava verið *Skúvafjall*, sum seinri er umgjørt eftir oyggjarnavninum beint vestanfyri, og FL tí av fyrstan tíð kundi havt verið hvørsfall fleirtal av fuglaheitinum *skúgvur* k. ‘*Stercorarius skua*’, sbr. →*Skúvafjall* í Nólsoy.

Skælingsfjall, Skælingur

Á F20 (1994) stendur *Skælingur* sum navn á tí 767 m høga fjallinum uppi yvir bygdini Skælingi, á markinum móti Kollafirði. Svabo: *Skeálingsfjædl*, *Skeálings-Fjeld*. Born: *Skiellingsfield*. Schrøter: *Skælings Fiædl*. Rafn: *Skælingsfjædl*. Gst. (1896): *Skiellinge* > *Skælingsfjall*. Fjallið verður oftast nevnt *Skælingsfjall*. Spurningin er um navnið á fjallinum av fyrstan tíð hevur verið *Skælingur* ella *Skælingsfjall*. Hjá Matras (1939: 55) er *Skælingur* fatað sum fjallanavn. Her verður gingið út frá at upprunanavnið á fjallinum er *Skælingur*, og at *-fjall* er skoytt uppí fyri at gera mun á fjallinum og bygdini.

Navnið *Skælingur* er *ing*-avleiðsla av navnorðinum *skáli* k. ‘hús’, sipandi til líkleikan við sniðið á húsi. Bygðin sum nú eitur *Skælingur*, *Á Skælingi*, hevur upprunaliga hitið **At Skælingi*, t.e. ‘við Skæling’.

Slætnatindur

625 m høgur tindur vestan fyri Fuglafjørð. Gst. (1897): *Slatafjædl* > *Slættafjall* (á tí hondteknaða kortinum hjá Gst. hevur onkur seinri rættað til *Slatna T.*). Eitt stað undir tindinum eitur *Slættur*.

EL er *tindur* k. FL *Slætna-* er hvørsfall av staðarnavninum *Slættur*, sum

er kvennkyn fleirtal og inniheldur kvennkynsorðið *slætta*, síðuformur til *slætti* k. ‘slætt lendi, slættlendi, fløta’. Kvennkynsformurinn *slætta*, norr. *slétta* kv., kemur bara fyrri í staðarnövnum, meðan gerandismálið brúkar kallkynsformin *slætti*.

Slættafelli

553 m högt fjall millum Selatrað og Skála. Gst. (1897): *Slatafædli* > *Slættafelli*. Vestanfyri er *Slætnabrugv*.

EL er *felli* h. FL er at síggja til veikur hvörkikynsformur av lýsingarorðinum *slættur*. Navnið *Slætnabrugv* vestantil í fjallinum kundi kortini latið upp fyrri øðrum tolkingarmøguleika, nevnliga at fjallið kann hava hitið *Slættafelli*, og at FL tí kann hava sama uppruna sum í →*Slætnatindur*.

Slættafjall

1. Fjall sunnan fyrri Húsar, millum Blankskálalíðarskorar og Knúksdal. Hammershaimb-AM: *Slættafjall*. Fjallið hækkar so líðandi suðureftir og er har suðuri 547 m högt.
2. 341 m högt fjall vestan fyrri Mikladal. Hammershaimb-AM: *Slættafjall*. Gst. (1898): *Slættafjall*. Hægst á fjallinum er *Heyggjurin Eini* (Hammershaimb-AM: *Hedgerin Eini*).

EL er *fjall* h. FL er veikur hvörkikynsformur av lýsingarorðinum *slættur*, sum sipar til at fjallið er slætt omaná.

Slættaratindur

880 m högt fjall millum Eiði og Funning, Føroya hægsta fjall. Svabo: *Slattara-Tindur*, *Slattartindur*. Born: *Sletteratinden*. Schrøter: *Slattara Tindur*. Rafn: *Slattaratindur*. Gst. (1897): *Slataratinde* > *Slættaratindur*.

EL er *tindur* k. Formliga sær FL út sum miðstig av lýsingarorðinum *slættur* (eldri **Slættaratindur*?), sum kundi sipað til slættan á fjallatopp-

Skælingur (vm.) og Stallur (hm.) sædd úr Skeiðsskarði. Ímillum teirra er Stígaskarð, og í skarðinum síggjast Trantur norður úr Skælingi og toppurin á Sátuni. Undir Stalli eru Stígareynini. Mynd: Pól Sundskarð.

inum, og miðstigið kundi bent á at fjallið er slætt samanborið við okkurt annað, og helst skuldi tað verið okkurt grannafjall. Vestur úr Slættaratindi er Hálsur, sum er heldur óslættur. Eingin ivi er um at FL inniheldur orðstovnin *slætt*-, men óvist er hvussu *Slættara*- skal greiðast málsliga. Nevnast kann at Rimestad kapteynur (KR) hevur ráðført seg við Hammershaimb, sum hugsar sær at navnið upprunaliga kann hava verið „Slætt-varða-tindur“, og leggur aftrat: „Den er nu „slet“ oven-

paa, saa at der dances om Sommernætter.“ Tað er ikki lætt at síggja nóg góða grundgeving fyri hesum uppskoti. Eitt er tó vist, og tað er at Slætataratindur er tiltikin fyri slættan á toppinum, og møguliga er hann samanborin við tann „óslætta“ Hálsin beint vestanfyri tó at hesin neyvan kann sigast at vera nakar tindur. Eg fari kortini at nevna ein annan og ikki ósannlíkan tolkingarmøguleika: at forliðið inniheldur eitt horvið staðarnavn, eitt nú eitt horvið *líðar*-navn sum **Slættalíð* (navn á eini líð undir fjallinum?), og at upprunin tí kundi verið **Slættalíðartindur*.

Sneis

1. 747 m høgt fjall millum Kvívík og Hvalvík. Svabo: *Snajs*. Born: *Sneisin*. Gst. (1896): *Sneiis*. Á vestursíðuni er *Sneisarstíggjur*.
2. 634 m høgt fjall í Hvannasundi, á markinum móti Viðvík. Gst. (1898): *Sneijs*.

Navnið er ósamansett og óbundið og inniheldur navnorðið *sneis* kv. ‘lítið træsprek, pinnur’, norr. *sneis* kv. Navnið er samanburðarnavn, sbr. Matras (1933: 260) um navnið á Viðoyinni: „Kommer sikkert af, at man har sammenlignet Fjeldet med en Pind, naar man har set det fra en bestemt Side.“ Eisini í Norra kemur *Sneis* fyri sum fjallanavn.

Snubburnar

623 m høgt fjall á eggini yvir Nýggjurð í Tjørnuvík, norðast á vestursíðuni, eisini nevnt *Frammi á Snubbunum*. Gst. (1896): *Snubben* > *Snubbin*. Áhugavert er tað at sama navnið kemur fyri í Haldórsvík og Saksun, grannabygdunum báðum, men ikki aðrastaðni í landinum. Í teimum báðum bygdunum er tað tó ikki veruligt fjallanavn.

Navnið er ósamansett og inniheldur orðið *snubba* kv. í fleirtali og bundið. Hetta orð verður brúkt um okkurt stutt el. kubbut, t.d. ‘uppslitin

líggi, lítil kalvi, stuttur og breiður húðarskógvur’, eisini staðbundið í somu merking sum *snoppa* kv. ‘endi ið stingur fram el. upp úr, snippur’ (eisini fótur á smyrslingi, kynslimur á hvali, boppa á grindahvali, spini) (sí FO), sbr. norr. *snubba* kv. ‘skjenn, hard tiltale’ (t.e. ‘hørð ábreiðsla’) og *snoppa* kv. ‘snute, snabel’ (NO). Víst kann eisini verða til leitorðini *snubba* (sagnorð og kv.) og *snoppa* (kv.) hjá Magnússon (1989). Navnið tykist tí sípa til okkurt stutt og avkubbað sum stingur framúr í lendinum, og kann sjálvsagt eisini vera samanburðarnavn.

Snæfelli

644 m høgt fjall millum Ánirnar og Árnafjørð. Hammershaimb: *Snæfelli*. Gst. (1898): *Snæfjall* > *Snæfjall* (!). F20 (1943): > *Snæfelli*. Árnfjarðarmegin eru *Ovari* og *Niðari Snæhjalli*.

EL er *felli* h. FL er stovnur í **snæur* k., norr. *snær* k. (síðuformur til *snjár* og *snjór*) ‘kavi’. Felagsheitið *snæur* er ikki til longur í føroyskum, og eisini *snjógvur* k., sum er eldri føroyskur formur, er horvið úr gerandismálinum (livir bara í avmarkaðum høpi, so sum skaldskapi, og sum forlið í samansetingum, t.d. *snjóhvítur*, *snjókelling*, *snjóstöð*). Umframt í *Snæfelli* (og *Snæhjalla*) er *Snæ*- varðveitt í navninum *Snædalur* í Vestmanna, sí eisini → *Snældansfjall*.

Snældansfjall

617 m høgt fjall norðan fyri Bø. Hammershaimb: *Snældarsfjall* (< *Snældalsfjall*). Gst. (1897): *Snældalsfjall* (*Snældans*-) > *Snældarsfjall* (KR sigur seg hava fingið formin *Snældans*- uppgivnan í Bø, men velur *Snældars*- til kortið, tí Hammershaimb hevur tann formin í síni uppskrift). Eystur undan fjallinum rennur *Snældansgil*, og longri suðuri er øki ið eitur *Á Fjallinum*.

EL er *fjall* h. FL er allarhelst ein bronglaður formur av **Snædals*-,

hvørsfall av einum horvnum dalsnavni, **Snædalur*, sum hefur innihildið stovnin *snæ-*, → *Snæfelli*. *Snædalur* er dalsnavn í Vestmanna.

Sornfelli

749 m høgt fjall á markinum millum Sund, Skæling og Norðradal. Hammershaimb: *Sánnfelli*. Gst. (1895): *Sumfædle* > *Samfelli*. KR sigur seg hava fingið uppgivið formarnar *Sam-* og *Sum-*, og hann nevnið ymsar frágreiðingar hann hefur hoyrt: „1) *Samfelli*, sbr. samgonga, da 4 „eggjar“ løbe sammen til Toppen. 2) *Sodnfelli* (udt. *sonn-*), „sodnur = Korntórringshus“. 3) *Sandfelli* (udt. *sann-*), af meget forvitret Klippe deroppe. 4) *Sum-* istedetfor *Sunn-*, jf. Sunnbø, altsaa syd for Skjælling Fjeld?“ Í útgávuðum av F20 hefur navnið verið skrivað: 1901: *Samfelli*, 1943: *Sandfelli*, 1989: *Sornfelli*.

EL er *felli* h. FL /*sonn-*/ er stovnur í orðinum *sornur* k., sum kann merkja ‘stuttur hamari í bergi el. lið’ og eisini ‘pallur (við lofti undir) í gjógv, gjótu el.tíl. (slætt omaná, bratt niðurfyri)’. Helst er tað ta fyrstu merkingina vit hava í navninum. Vit hava annars orðið *sornur* k. í merkingini ‘(í sornhúsi) stór grúgva el. steinovnur (við sornmunna) og við spølum í erva til at turka korn á’ (FO). Um orðið sigur Matras (1982: 345): „*sornur* from Gael. *sorn* (in turn a borrowing from Latin *furnus*) ... is also known in Norwegian *son(n)*, *ton(n)*, in a medieval diploma written: *þorn* and in Icelandic *sofn* (a form which may have been influenced by the word *ofn* „an oven“). In fact, some form of the Gaelic *sorn* has been used to the present time in all West-Norwegian speaking areas (Orkney, Shetland included) with the meaning „a kiln, a corn-drying oven“.“ Magnússon (1989) viðger orðið undir tí íslenska leitorðinum *sofn* k., sum hann sigur vera sama orð sum føroyskt *sornur* k. og nýnorskt *sonn* k., og sigur tað vera tøkuroð komið av fornírskum *sorn*, sum tykist ganga aftur til latín *fornus* ‘bakarovnur’ (sbr. latín *furnus*). Sigmundsson

(2002) vísir á hvussu orðið hefur verið brúkt í íslenskum, eisini í staðarnøvnum, og at tað hefur kunnað hitið *sofn* og *sogn*, umframt at formurin *sorn* eisini tykist hava komið fyri har. Samanumtikið bendir alt á at upprunamerkingin er ovnur í sornhúsi, og at orðið brúkt um natúrifyribrigdi tykist vera samanburðarorð/-navn.

Spáafelli

462 m høgt fjall í Sumba, eystan fyri → *Hestin* og → *Spinarnar* og vestan fyri Mýri. Norðanfyrir er *Gilið í Spáafelli*. Schrøter: *Spåafedli*. Rafn: *Spåafedli*. Gst. (1899): *Spaaafedli* > *Spóafelli* – „af spógvi“.

EL er *felli* h. FL *Spáa-* kemur eisini fyrir í navninum *Spáaklettur* í Sandavági. Navnið í Sandavági skrivur Hammershaimb *Spáarfelli*, men normaliserar tað til *Spóafelli* (setur tað í samband við *spógva*). *Spá* kv. í norrønum merkti ‘spádómur’. FL í okkara navni kundi verið hvørsfall av tí, annaðhvørt í eintali (*spáar*) el. fleirtali (*spáa*). At upprunin skuldi havt við spógva at gera, er neyvan eftirfarandi av málsligum grundum. Her er tað vert at leggja merki til ta dialektalu úttaluna, sum í Sumba er /spå:a-/ , í Sandavági /spou:a-/ (hevði tað verið hvørsfall av fuglaheitinum *spógvi*, skuldi úttalan í Sumba verið /spou:a/ og í Sandavági /spəu:a/).

Tað er hugsandi at vit her hava við okkurt fyrndargamalt navnlið at gera. Tað norrøna orðið *spá* kv. verður málsøguliga sett í samband við orð ið onkursvegna merkja ‘hyggja, síggja’, t.d. fornhátýskt *speha* ‘skoðan’, nýhátýskt *spähen* ‘líta seg um, hyggja’, latín *specio* ‘eg hyggi’ og *speculum* ‘spegil’; sbr. norr. *speja* ‘njósnast’, sum alt kann rekjast aftur til eina indoeuropeiska rót **spek-* ‘síggja’ (Magnússon 1989 undir *spá* kv.). Upprunatýðningurin í forliðinum í fjallanavninum kundi tí verið ‘stað haðani tað sæst væl’. Navnið á fjallinum hefur verið fyrra lið í navninum á seyðafylginum *Spovulseyður* (< *Spáafelsseyður*).

Spinarnir

Tveir tindar, 439 m og 426 m, á røðini eystur frá →*Hestinum Håa* í Sumba. Schrøter: *Spinanir*. „nemlig den østre og vestre“. Rafn: *Spinin*. Gst. (1899): *Spinanir*. Eisini nevndir hvør sær sum *Eystarisþini* og *Vestariþini* og partur í nøvnunum *Keksið undir Spinum* og *Handan Spinar*. *Spinarnar* er navn á seyðafylgi.

Navnið er bundin (el. stundum óbundin) fleirtalsformur av navnorðinum *þini* k. ‘boppa (á kúgv el. ærseyði)’, norr. *speni* k. Navnið er samanburðarnavn. *Þini* kemur eisini fyri sum navn í Skúvoyarbjörgum.

Stallur

614 m høgt fjall sunnast á markinum millum Skæling og Oyrareingir, millum Skeiðsskarð og Stígaskarð og millum Koppin og Hundsarabotn. Gst. (1895): *Stadl*. Niður úr fjallinum eystarumegin gongur Hundsenni.

Navnið er ósamansettur og óbundin formur av *stallur* k., sum á føroyskum kann merkja ‘kneysi fram úr bergi, eitthvørt flatt at standa á, lítill pallur’. Matras (1933: 264): „fremspringende Fjeldknæ, Afsats i Skraaning el. Klippevæg. Jfr. no. *stall* m. ‘Afsats i Fjeldside (Nordhordland).“ Á norrønum merkti *stallr* k. ‘stett, fotstykke’ (NO), men kom eisini fyri í staðarnavninum *Stallrinn* ‘neset Stallberget på Jeløya’ (NO). Navnið er helst at fata sum samanburðarnavn við tað at tað hevur verið hildið at líkna onkrum slag av palli ella stætti. Rolf Guttesen (1999) fer tó eitt stíg víðari og skjýtur upp at tolka navnið ítøkiliga sum altar el. stættur undir gudastandmynd og at seta plássíð í samband við forna gudadyrkan („some kind of sacred place“), og at á fjallinum ella nær við kann hava verið „a temple, a single-stone monument or an offering place“ nær við tað sum hann heldur kann hava verið gamalt mark millum Norður- og Suðurføroyar. Orðið kemur annars fyri í nøvnum um tað mesta av landinum, ósamansett og sum partur av samanseting.

Stiðjafjall

547 m hægt fjall millum Norðradal og Sund og millum skörðini til Norðradals. Hammershaimb: *Stiðjafjall* (ella *Disjaff.*). Gst. (1895): *Stiafjall* > *Stigafjall*. Á vestursíðuni er *Stiðjagjógv*, norðanfyri eru *Stiðjakopparnir*, og tann lægri norðurendin nevnist *Lítlistiði*.

EL er *fjall* h. FL er hvørsfall eintal av navnorðinum *stiði* k. ‘steðji, amboltur’, norr. *steði* k. (hvnf. *steðja*). Navnið er samanburðarnavn, og ikki er óhugsandi at fjallið upprunaliga hevur hitið **Stiði(n)*. Formurin *steðji* k. /*steý:i*/ kemur fyri í navninum *Steðjasteinur* (á markinum millum Hov og Porkeri).

Stígafjall

Fjall í Kunoy, á Skarði nevnt →*Middagsfjall*.

EL er *fjall* h. FL er hvørsfall av staðarnavninum *Stígar*, *Fram undir Stígar*, sbr. *stígur*, *stíggjur* k. ‘brøtt rás el. gøta í hamri at ganga upp og niður ígjøgnum’.

Stígarnir

710 m hægt fjall millum Heygahaga í Vestmanna og Loðadalshaga í Hvalvík. Gst. (1896): *Styarne* > *Stígarnir* (lýst sum „Fjeldtop“).

Ósamansettur og bundin fleirtalsformur av *stígur* k., eldri formur av *stíggjur* k. ‘brøtt rás el. gøta í hamri at ganga upp og niður ígjøgnum, kleiv, uppgonga’, norr. *stígr* k. Í staðarnøvnum sæst ofta tann skerpti formurin *stíggjur* brúktur í eintali og tann óskerpti *stígar* í fleirtali (Matras 1933: 268). Frá at sipa til bratta gøtu í fjallinum er navnið flutt yvir á sjálvt fjallið.

Stórafjall

1. 567 m hægt fjall oman fyri Seldarfjørð og Lamba. Svabo: *Steðrafjall*. Hammershaimb: *Stórafjall*.

2. 396 m hægt fjall sunnan fyri Húsavík. Svabo: *Steúrafjagl*. Schröter: *Stovrafjagl*. Rafn: *Stovrafjagl*. Eystanfyri eru *Stórafjalsbogur* og *Stóra-fjalskorar*.

EL er *fjall* h. FL er veikur hvørkikynsformur av lýsingarorðinum *stórir*.

Stóritindur

→ *Reynsatindur*

EL er *tindur* k. FL er veikur kallkynsformur av lýsingarorðinum *stórir*.

Strandafjall

483 m hægt fjall í Heygshaga oman fyri bygdina á Strondum (→ *Heygshagafjall*). Vanliga nevnt við nærnavninum → *Fjallið*, → *Uppi á Fjalli*. Tað er sunnari endi á einum slætta, sum norðari á sama fjalli ber navnið → *Klórarin*.

EL er *fjall* h. FL er bygdarnavnið *Strendur* í hvørsfalli.

Støðlafjall

517 m hægt fjall millum Søldarfjørð og Syðrugøtu. Svabo: *Stølafjagl*. Hammershaimb: *Stølafjall*. Gst. (1897): *Stølafjagl* > *Støðlafjall*. Nevnd er eisini *Rókin gjøgnum Støðlafjall*, og undir fjallinum eystanfyri eru *Støðlarnir* el. *Úti á Støðlum* og *Støðlagil*.

EL er *fjall* h. FL /stø:la-/ er hvørsfall av staðarnavninum *Støðlar*, fleirtal av *støðil* el. *støðul* k. '(í haga) pláss har neytini vórðu mjólkað, neytastøðil'. Í tí sambandi kann nevast at eystantil undir fjallinum (syðrugøtumegin) er *Kýrdalur*.

Sundsnøva

286 m hægt fjall á eggini ytst á Úttriðingi í Seyrvági. Hammershaimb:

Sundsnøv. Gst. (1897): *Sundsnövan* > *Sundsnöv*. Stutt innanfyri er → *Kvívís-skorarnöva*.

EL er *növa* kv., yngri síðuformur av *növ* kv. FL /sunns-/ er hvørsfall av *sund* h., t.e. sundið millum Tindhólm og land.

Sunnarafjall

177 m høgt fjall vestan fyri Eiðisvatn. Norðanfyri er → *Norðarafjall*, og millum teirra er økið *Millum Fjalla*. Vestanfyri er *Brekkan á Fjalli*.

EL er *fjall* h. FL er hvørkikynsformur í miðstigi av lýsingarorðinum *sunnavi*.

Svartbakstindur

801 m høgt fjall millum Eiði og Funning (Sáttarenni), á fjallarøðini millum Blámansskarð og Oknadalsskarð. Gst. (1897): *Smørbakstindur* > *Svartbakstindur* (KR hevur fingið at vita á Eiði at eldri fólk enn siga *Svartbakstindur*, og hann uppfatar formin við *Smør*- sum „altsaa en (forholdsvis ny) Forvanskning“.

EL er *tindur* k. FL /svarrbaks-/ er hvørsfall eintal av fuglaheitinum *svartbakur* k. (*Larus marinus*). Hetta fuglaheiti kemur eisini fyri í nøvnunum *Svartbaksoyran* (á Sandi) og *Svartbaksrókin* (í Hvalba).

Talvborð

557 m høgt fjall eystan fyri Viðvík á Viðoyinni. Svabo: *Talboor*. Hammershaimb: *Talvborðið*. Gst. (1897): *Tavlbord* > *Talvborð*. Tað er lýst sum „helt fladt paa Toppen, dækket med flade Sten, saa det ser ud som et Skakbræt“ (Matras 1933: 284).

Navnið er óbundin formur av orðinum *talvborð* h. ‘pláta við 8 x 8 puntum at telva á’ (hjá Hammershaimb tó bundið). Staðarnavnið er sostatt samanburðarnavn. Sambært Matras (s.st.) er tað eisini navn á

„en Firkant i en Fjeldkam ved Bygden Skarð (ser saadan ud fra selve Bygden)“.

Teigafjall

825 m høgt fjall norðan fyri Kunoyarbygd og vestan fyri Skarð. Í Skriðudali, sum er vestanfyri, er økið uppi undir fjallinum nevnt *Teigarnir*. Gst. (1898) hevur einki navn á fjallinum. → *Skriðudalsfjall*.

EL er *fjall* h. FL er hvørsfall av staðarnavninum *Teigarnir*, sbr. *teigur* k., sum vanliga hevur merkingina ‘(í bø) langt mjátt stykki millum veitir, jarðarteigur’, ella sum Matras (1933: 285 f.) sigur: „Ordet bruges i Talesproget kun om de Ager- og Markstrimler, som Indmarken for det meste bestaar af. I Stednavnene findes det ogsaa brugt om afgrænsede Jordstykker i Udmarken, især i Bet. ‘Stykke Græsgang mellem to Aaer’.“ Tað er í hesum seinra týðninginum vit her hava tað.

Tempulsklettur

493 m høgt fjall á markinum millum Hvalba og Trongisvág, stutt vestan fyri mannagötuna um → *Hvalbjarfjall*. Er eisini mark millum fleiri hagar í báðum bygdum (Rókhaga, Knúkhaga og Hamrahaga í Hvalba og Líðarhaga og Húsgarðshaga í Trongisvági). Schrøter: *Tempils Klettur*. Gst. (1899): *Tempelklet* > *Tempilsklettur*.

EL er *klettur* k. FL er hvørsfall av *tempul* h. ‘hús til almenna gudsdyrkan, halgidómur’ (sum vit síggja, hevur navnið hjá Gst. stovns-samanseting). Eisini kann orðið verða brúkt á sjónum um kirkju (sjónavn) (FO). Man vera samanburðarnavn. Sama er at siga um *Templið*, sum er navn á einum stórum kletti í Oyrargjáarhaga í Sandavági.

Tindur

1. 579 m høgur tindur norðuri á Bjørgum í Vestmanna, norðan fyri Øksnadal. Gst. (1896): *Tinden* > *Tindur*.

2. 537 m høgur tindur beint vestan fyri → *Egilsfjall* í Kvívík. Gst. (1896): *Tíndt, Tínd > Tíndur*.
3. 535 m høgur tindur norðast á Borðoynni, oman fyri Múla.
4. 514 m høgur tindur vestast á eggini í Trongisvági, uppi yvir Geituskor. Schrøter: „Vejen gaaer over Tindin“. Rafn: *Tíndur*.
5. 503 m høgur tindur í → *Oyndfjarðarfjalli*. Gst. (1897): *Tínd > Tíndur*.
6. 479 m høgur tindur í Skálavík og hægsta stað í Sandoynni. Schrøter: á *Tíndi*. Gst. (1899): *Tínd > Tíndur*. Norðurendin eitur *Tíndsbak*, og sunnan fyri Tínd er *Tíndsskarð*.
7. Á F20 (1998): *Tíndurin*, 379 m høgur tindur millum Hamrahaga og Mýri í Sumba. Gst. (1899): *Tíndur aaa Holmskorafjalli*. Er tað hægsta vestast á → *Hólmsskorafjalli*.
8. 298 m høgur tindur millum Botnhaga og Gjógvaráfjall í Vági. Gst. (1899): *Tínd > Tíndur*.

Navnorðið *tíndur* k. er sera vanligt sum EL í fjallanøvnum, men í nevndu førum er tað brúkt ósamansett (óbundið ella bundið).

Títlingaborg

Fjall í Fuglafirði. Svabo: *Tújtlingaborg*. Schrøter: „Tuitlingaborg eller blot Borgin“. Gst. (1897): *Borgin*. Navnið tykist ikki vera í brúki longur, eitur í dag → *Borgin*.

EL er *borg* kv. FL er hvørsfall fleirtal av *títlingur* k. ‘heiti á ymsum smáfuglum’, norr. *títlingr* k. Tað er helst fuglaheitið vit hava í flestum av nøvnunum har orðið kemur fyri, og tey tykjast mest vera í Norðuroyggjum. Í tveimum nøvnum í Suðuroy, *Títlingur* (Ørðavík) og *Víð Títling* (Hovi), tykist merkingin kortini vera ‘lítill tangi’.

Toftaknúkur

607 m høgt fjall millum Árnafjørð og Norðtoftir, millum Breytarskarð og Toftaskarð og millum Breytardal og Toftadal. Gst. (1898): *Tofte Knuge*.

EL er *knúkur* k. FL er hvørsfall av bygðarnavninum *Toftir* (tað vanliga navnið í Norðuroyggjum fyri *Norðtoftir*).

Torratindur

841 m høgur tindur á Villingadalsfjalli á Viðareiði. Matras (1933): *Torratindurin*.

EL er *tindur* k. FL er hvørsfall av orðinum *torri* k. ‘mánaður (í gl. føroyska álmanakkanum) frá tendring síðst í januar til næstu tendring’. Tindurin hevur navn av at hann hevur verið brúktur sum ýti á *Tórramúðinum*.

Torskorarhorn

644 m høgt fjall á eggini vestast í Dalhaga í Vestmanna (á F20 (1991) skrivað *Tosskorarhorn*). Gst. (1896): *Torskorahodn* > *Torskora Horn*. Tað er uppi yvir *Teistansskor*, sum er avmarkað av *Seyðskorargjógv* og *Torskorargjógv*. Eystanfyrir er *Torskorarhjalli*.

EL er *horn* h. ‘eithvørt ið stendur framúr, hvast enni, spískur toppur’. FL /torskora-, tosskora-/ er hvørsfall av staðarnavninum *Teistansskor*, ið sum FL í samanseting er drigið saman: *Teistansskorar* > *Tostanssskorar* > *Tosskorar*-. Í forminum *Torskorar*- er eitt *r* komið inn sum *snikiljóð* (sbr. *Moskranes* > *Morskranes*). *Teistan* tykist vera síðuformur av mansnavninum *Tostan*, vanligur kvæðaformur av mansnavninum *Tórstein*. Skorin eitur á vestmannamáli *Tøystansskor*.

Tólvmarkaknúkur

502 m høgt fjall í Árnafirði, stutt sunnan fyri → *Tøftaknúk*. Gst. (1898): *Tolvmærkene Knug* > *Tólvmarkaknúkur*. Vestanfyrir er *Knýlingaskarð*.

EL er *knúkur* k. FL /tollmarka-/ er hvørsfall av samansetingini *tólvmerkur*, sum verður brúkt í haganavninum *Tólvmmerkurnar*, sum árnfirðingar nevna hagan (Weyhe 2020a), sbr. skriftformin hjá Gst. (eisini nevndur *Tólvmarkahagi*). Fjallið er tað hægsta í haganum.

Trantur

Gst. (1896): *Tranten* > *Trantur* (lýst sum „Fjeldtop“). 601 m høgt fjall ið stingur seg sum ein trantur norður úr → *Skælingi*. Hálsurin millum Skæling og Trant nevnist *Lágaffall*.

Trantur k. merkir ‘eithvørt ið stendur framúr, snúti, trýn(i)’, sbr. íslendskt *trantur* k., norskt *trant* k. Orðið kemur fyri í fleiri føroyskum staðarnøvnum og er helst samanburðarnavn. Sum tað sæst, skrivar Gst. navnið í bundnum formi, men teir broyta til óbundnan form á kortinum (1901).

Trælanípa

142 m høgt forberg í Miðvági (eisini nevnt *Trælanípan*), tað syðsta á Vágum og við syðra enda á Seyrvágsvatni. Born: *Trølle Nypen*. Rafn: *Trælanúpan*. Hammershaimb: *Trælanýpa*. Gst. (1897): *Trølle Nypen* > *Trælanýpa*. (Eitt sindur merkiligt er tað at KR sigur at navnið fyri honum bleiv úttalað *Træddlanúpa*, sum hann eisini skrivar *Tredla-*). Beint innanfyri er *Nípubarmur*, eystari er stórt berg nevnt *Nípuberg* undir haga-partinum *Nípuni*. Sunnarlaga í Seyrvágsvatni er *Nípusker*.

EL er *nípa* kv., óbundið el. bundið. FL er hvørsfall fleirtal av *trælur* k. ‘ófrælsur persónur’, norr. *þræll* k. Arvsøgn av mannamunni vil vera við at navnið kemur av at har vórðu gamlir, óarbeiðsførir trælur stoyttir oman. Eitt nú sigur Hammershaimb í eini viðmerking í síni staðarnavnauppskrift: „bundu fyri eygin á trælun og stoyttu oman“. Sí eisini Mikkjal Dánjalsson á Ryggi (1965: 108): „Trælanípan“. Tað er tó mangt sum bendir á at orðið hevur havt annan týdning í staðarnøvnum, nevniliga við at sipa til okkurt smátt og lítilsvert (sí Jakobsen 2018: 130 og t.d. undir *Trælnes* í NG XVI: 24). Tað er t.d. í tí týdninginum vit hava tað í orðinum *trælabit* og óivað eisini í staðarnavninum *Trælavotn* í Fuglafirði, og allarhelst eisini í *Drelnes* (< **Trælnes*) í Ørðavíkslíð (um onnur møgulig dømir sí Matras 1933: 296). Tað er tí mest sannlíkt at

Trélanípan merkir ‘tann lítla ella tann minna nípan’. Tann störra nípan man tá hava verið eystari, t.e. har sum *Nípuberg* er, og livir framvegis í haganavninum *Nípuni*.

Trøllhøvdi

160 m høgur hólmur út fyri norðurendanum á Sandoynni, men kann helst eisini fatast sum fjall. Svabo: *Trødlhøddi*, *Høddi*. Born: *Trolhoved*. Schrøter: „Trødlhøddi oftest kun Høddi“. Gst. (1899): *Troldhoved* > *Trøllhøddi*. Í nærumhvørvinum ofast nevndur *Høvdi*. Millum hann og land er *Høvdasund*, og hagin innanfyri eitur *Høvdarhagi*.

EL er *høvdi* k. FL er stovnur í orðinum *troll* h. (el. hvørsfall fleirtal: *trolla-*), norr. *troll* h. (og *troll* h.).

Tungufelli

563 m høgt fjall millum Slættaneshaga í Sandavági og Heiman Hús og Uttan Hús í Miðvági. Hammershaimb: *Tungufelli*. Gst. (1897): *Tungafædli* > *Tungufelli*. Norðanfyri er *Tungufelsskarð* og eystan fyri tað *Tungufelsbotnur*. Sunnan fyri *Tungufelli* er fjallið → *Tungufellið Lítla*.

EL er *felli* h. FL er hvørsfall av *tunga* kv. ‘mjátt lendi millum tvær áir ið renna saman, áartunga’. Tað er ilt at siga hvør „tunga“ hevur givið fjallinum navn. Men nevnt kann verða at í Miðvágshaganum er staðar-navnið *Tungan*, og áin norðan fyri hana eitur *Tunguáin*. Henda Tunguáin kemur í erva úr tveimum greinum sum onnur tekur seg upp sunnan fyri Tungufellið Lítla og hin millum Tungufellið Lítla og Tungufelli. Tað er ikki ósannlíkt at tað er henda „tunga“ sum hevur givið navn til *Tungufellið Lítla*, og at navnið so er borið víðari á tað norðara *Tungufelli*.

Tungufellið Lítla

443 m høgt fjall millum Oyrargjáarhaga í Sandavági og Heiman Hús í Miðvági. Hammershaimb: *Tungufelli Lítla* (> *-fellið*). Gst. (1897):

Tungafædli litle > *Tungufelli litla*. Fjallið norðanfyri eituro → *Tungufelli*, og vestanfyri rennur *Tungudín* oman við *Tunguni*.

Navnið er samansett, *Tungufellið* (→ *Tungufelli*) og við eftirsettum lýsingarorði. Hetta lýsingarorð er veikur hvörkikynsformur af *lítill* og lýsir staðið í mun til *Tungufelli*, sum er grannafjallið norðanfyri og væl hægri.

Tunguliðfjall

535 m høgt fjall millum Sund, Norðradal og Syðradal, millum Sunnaraskarð í Norðradali og Norðaraskarð í Syðradali. Hammershaimb: *Tunglufjall*. Gst. (1896): *Tungelufjall* > *Tunguliðfjall* (Udt. *Tunglefjall*). Stórir slætti vesturi á fjallinum eituro *Fjalsflota*. Millum Norðradal og Syðradal í neðra er *Tungulið*.

EL er *fjall* h. FL, vanligu sagt /tungli-/ , man vera staðarnavnið *Tungulið*, sum er navn á lið við áartungum. Møguliga er FL *Tungulið*-stytting av hvørsfallinum *Tunguliðar*- í samanseting (sbr. *Kirkjubókambur*).

Tunnaðfjall

593 m høgt fjall á røðini millum Hvannasund og Viðareiði. Hammershaimb: *Tunnaðfjall*. Gst. (1898): *Tunnaðfjall*. *Skarðið á Tunnaðfjalli* er millum Víkarbotn og Middal viðareiðismegin.

EL er *fjall* h. FL er veikur hvörkikynsformur af lýsingarorðinum *tunnur*. Fjallið hevur sera tunna røð („en meget tynd Kant“ sigur Matras 1933: 298).

Túgvu í Halgafelli el. **Halgafelli**

400 m høgt fjall oman fyri Hov. Á kortinum F100 nevnt *Túgvu í Halgafelli*. Schrøter: *Tigvan uđ Halgafædli*, „saaledes kaldes den øverste mosbegroede Tue paa Helga Fiældet“. Rafn: *Túan á Helgafædli*. Gst. (1899): *Hovs Tigvan* > *Hovs Túgva*. Uppskrift eftir D. J. Berg (1953): *Túgvu í Halgafelli* – vanligu nevnd *Túgvu* el. *Hovstúgva* (í einum uppiskoyti í

Hovs sögu skrifvar bróðirinn Jákup Berg (1984: 536): *Túgván í Hargafelli*. Brekkan eystanfyri eitur *Helgansbrekka*.

Navnið er sett saman av navnorðinum *túgva* kv. ‘lítill vallaður böllur í graslendi’, norr. *þúfa*, í bundnum formi við eftirsettari fyrirsetingarheild. Fyrirsetingarheildin í *Halgafelli* el. í *Helgafelli* bendir á at tað er í henni vit hava tað upprunaliga navnið á fjallinum, nevniliga *Helgafelli*. Hetta navn er samansett av EL *felli* h. + FL *helga*, sum er veikur hvørkikynsformur av lýsingarorðinum *heilagur*, við hesum ljóðbroytingum: *heilga* > *helga* > *hélga* > *hælgæ*, á suðuroyarmáli /*helga*/, aðrastaðni /*halga*/. *Helgansbrekka* skal óivað tolkast sum eitt upprunaligt **Helgafelsbrekka* og styðjar tí upp undir tolkingina av fjallanavninum sum *Helgafelli*. At túgván á fjallinum hevur havt serligan týðning og tí mestsum hevur yvirtikið navnið á fjallinum, stendst óivað av at hon hevur verið nógv brúkt sum ýti. Formurin *Harga(r)felli*, sum summi halda uppá (sí t.d. í Tvøroyarsanginum hjá Pól F.: „Eg Hargafelli undan Nípu sá“), man vera nýggjari uppáfinning.

Tvørfelli

273 m høgt fjall oman fyri Velbastað. Gst. (1895): *Tvørfædli*.

EL er *felli* h. FL /tvørr-/ er stovnur í lýsingarorðinum *tvørrur* og sipar í staðarnøvnum til okkurt ið gongur ella liggur upp á tvørs, sum t.d. í nøvnum sum *Tvørá*, *Tvørgarður*.

Tvørtindur

411 m høgt fjall millum Oknadal og Leynadal í Sandavági og norðan fyri → *Húsafelli*. Hammershaimb: *Tvørtindur*. Gst. (1897): *Tvørtind*. Niðan í hann gongur *Gilið í Tvørtindi*.

EL er *tindur* k. FL /tvørr-/ kann vera stovnur í lýsingarorðinum *tvørrur*, men kann eisini vera hvørsfall av tvøra kv. ‘greytarsneis’, upps.

**Tvörutindur*, og er tá samanburðarnavn (kemur fyrir ósamansett sum *Tvöran*, navn á drongi í Vági.).

Tyril

1. 639 m hægt fjall vestan fyrir Götudal í Norðragötu. Svabo: *Tiril*. Hammershaimb: *Tiril* (eisini: *Innari Tiril* og *Tirilsenni*). Gst. (1897): *Tirrild* > *Tyril*. Sunnast á fjallinum er *Skarðið í Tyrli*.
2. 535 m hægt fjall sunnan fyrir Gjáarbygd. Gst. (1897): *Tirild* > *Tyril*.

Ósamansett navn og óbundin formur av orðinum *tyril* k. ‘sneis við træklingru el. (svína)bustum í niðara enda til at røra t.d. róma og mjólk’. Sbr. norskt *tverel* k. ‘stong med ei skive brukt til å kinne med i stampekinne’ (Nynorskordboka). Í Íslandi er *Þyrill* fjalla- og garðsnavn (NO). Navnið er samanburðarnavn. Kemur eisini fyrir í *Tyrilsválur*, navninum á einum hegg í Sandi.

Urðafjall

817 m hægt fjall oman fyrir Kunoyarbygd. Hammershaimb-AM: *Urafjagl*. Gst. (1898): *Urefjagl* > *Urðarfjall*. Tað vestasta á fjallinum eitur *Landsuðurknúkur* (*Landsara*-). Uppi á Dal oman fyrir bygdina og undir fjallinum finst navnið *Uppi í Urðum*.

EL er *fjall* h. FL er hvørsfall av staðarnavninum *Urðar*, av *urð* kv. ‘rúgva av stórum gróti lopin niður úr hamri el. bergi’.

Uttarafjall

320 m hægt fjall stutt eystur úr → *Beinisvørði* og vestan fyrir → *Eystarafjall* í Sumba. Gst. (1899): *Uttarafjagl*.

EL er *fjall* h. FL er veikur hvørkikynsformur av lýsingarorðinum *uttari*, sum lýsir leguna hjá fjallinum í mun til *eystari* í *Eystarafjall*. Í

Av Leirvíksfjalli sæst Tyril, Norðragøta og Gøtugjógv. Vm. Tyril síggjast Reyðafelstindur og Halgafelstindur, hm. síggjast Kambur og Kambsenni, Fuglafirði. Mynd: Pól Sundskarð.

Sumba merkir hjáorðið *út* ‘vestur’, og lýsingarorðið *uttari* merkir ‘vestari’.

Vaðhorn

1. 727 m høgt fjall millum Eiði og Funning og millum Eiðisskarð og Vatndalsskarð, næsta fjall sunnan fyri → *Slættaratind*. Gst. (1897): *Værhothn > Vaðhorn*.

2. 542 m hög fjallaröð eystur úr → *Sandfelli* í Oyndarfirði. Hevur eisini givið haganum sama navn.

Navnið inniheldur navnorðið *vaðhorn* h. ‘hælbein á neyti’. Orðið kann eisini merkja ‘hornkendur knykil innan á beini á rossi’, og tann týðning hefur tað eisini í íslenskum umframt at tað har kann merkja uggi á fiski. Í norskum merkir tað ‘vaðbein’ (gjørt úr neytahorni). Í norrønum tykist orðið bara vera kent í orðasambandinum *koma upp í vaðhorni við e-n* ‘fáa gott tak á einum, fáa ein at bíta á’ (NO, Magnússon), og grundmerkingin tykist vera tann sama sum í norskum og at fyrra lið *vað*-helst er tað norrøna orðið *vaðr* k. ‘snøri’ (sbr. f. *vað* h. ‘fiskireiðskapur’), sí Magnússon (1989). Navnið er í øllum fœrum samanburðarnavn um enn tað kann vera torført at siga hvat upprunaliga var grundarlag undir samanburðinum, vaðbein ella hælbein á neyti. Orðið kemur annars eisini fyri í øðrum fœroyskum staðarnøvnum (sí Matras 1933: 304), t.d. er *Vaðhorn* navn á eini hædd (heyggi) vestan fyri → *Vestfelli* í Húsavík, og har eru eisini *Vaðhornsklettur* og *Vaðhornsbuktin*.

Varðabrúgvín

460 m hög hædd á Røðini á Gulansbog millum Sand og Skálavík, tykist vera navn á einum heldur víðum øki á sjálvari hæddini. Beint sunnan fyri tað hægsta er *Mutlavarði*, sum er marknavarði, og í ein eystan úr honum er *Túgván á Varðabrúnni*. Sí annars → *Skorarnar*.

EL er bundin formur av *brúgv* kv., sum vanliga merkir ‘(í landslag) lítul hamari el. hjalli’. Orðið *brúgv* kv. er í fœroyskum komið í bland við *brún* kv. ‘kantur, trom, røð’, norr. *brún* kv. ‘brun, kant, egg’ (NO), og hevur trokað tað av í gerandismálinum uttan í nøkrum samansetingum (t.d. *brúnasíður*). Tað er hugsandi at *brúgv* her hevur merkingina ‘kantur, trom, røð’. FL er hvørsfall av *varði* k. og man tá sipa til marknavarðan á fjallinum.

Vatnfelli

1. 429 m hægt fjall vestan fyri Haldórsvík. Gst. (1896): *Vandfædli*. Eystan fyri fjallið er *Vatnfelsbrekka* og undir henni *Víkarvatn* og *Vatnsöyrin*. Sunnan fyri fjallið er *Vatnslíðargjógv*.
2. 165 m hægt fjall millum Toftavatn og Rituvík. Gst. (1896): *Vandfædli*.

EL er *felli* h. FL /vann-/ er stovnur í *vatn* h. og sipar til vatn í grannalagnum, ávikavist *Víkarvatn* og *Toftavatn*.

Vatnsdalsfjall

514 m hægt fjall á Norðurtriðingi í Seyrvági. Hammershaimb: *Vatnsdalsfjall*. Vestan fyri fjallið eru *Vatnsdalur*, *Vatnsdalsvatn* og *Vatnsdalshálsur*.

EL er *fjall* h. FL /vandsals-/ er hvørsfall av staðarnavninum *Vatnsdalur*. Í dalsnavninum sipar FL til vatnið í dalinum, *Vatnsdalsvatn*.

Vágfelli

483 m hægt fjall millum Vág og Porkeri. Schrøter: *Waafædli*. Gst. (1899): *Vaafædli*, *Vaafædli* > *Vágsfelli* (!), F20 (1943): > *Vágfelli*. Eystantil er *Kjálkin í Vágfelli*, norðanfyrir er *Hamarin í Vágfelli*, og vestanfyrir er *Vágsskarð*, sum bygðagøtan norður og suður eftir oynni fer um.

EL er *felli* h. FL /vá:-/ er stovnur í bygðarnavninum *Vágur*. Sum vit síggja, setti Gst. hvørsfals-s inn tó at tann formurin ikki kemur fyri.

Vestfelli

397 m hægt fjall vestan fyri Húsavík. Svabo: *Vestfædli*. Gst. (1899): *Vesfædli*. Eystan fyri fjallið er *Vestfelsbrekka*.

EL er *felli* h. FL *Vest-* /vess-/ er stuttformur av hjáorðinum *vestur* og kemur fyri hendingaferð sum forlið í samansetingum, t.d. *vestfall*. Sbr. *eyst-* í → *Eystfelli*.

Fjöllini innan fyri Hov sædd uttan úr Soyði: (frá vinstru) Vágfelli, Hvannafelli, Borgarknappur (Borgin aftanfyri) og Laðanfelli, og Enni kemur undan heilt til høggu. Í fjørðinum sæst Kirkjuboði bróta. Mynd: Kristin Magnussen.

Villingadalsfjall

Høgt fjall norðan fyri Viðareiði. Hammershaimb: *Villingafjall* (!). Gst. (1897): (uppmátari) *Vidlingafjadr*, aftaná broytt (av KR) > *Vidlingadalsfjadr* (KR sigur seg bara hava hoyrt hetta seinra). Dalurin norðan fyri fjallið eitur *Villingadalur*. Tað hægsta á fjallinum eitur *Torratindur* og er 841 m, eystari á fjallarøðini eru *Grúkarnir* (636 m) og uppafur eystari *Oyggjar-skoratindur* (687 m).

EL er *fjall* h. FL er staðarnavnið *Villingadalur* í hvørsfalli. FL í hesum dalsnavni er hvørsfall fleirtal av navnorðinum *villingur* k. FO hevur *villingur* k. í hesum merkingum: 1. ‘vargur’, t.e. ‘sera styggur seyður’, 2. ‘villingsull’,

t.e. ‘ull við ymsum litum samanblandað, ymislitað ull’, 3. ‘seyður við blandaðum liti (grátt, svart, hvítt hvört um annað)’. Eisini finst *villingarætt* kv. ‘rætt til vargaseyð’. Navnorðið **villingr* er ekki skjalfest í norrønum, men staðarnavnið *Villingadalr* í Íslandi kemur fyrri í Landnámabók, og í Norra finst navnið *Villingahaugen*. Í íslenskum kann *villingur* k. merkja báði ‘óvenjingur’ og ‘vargaseyður’ (ÍFO), og ta fyrri merkingina kann *villing* k. eisini hava í norskum (Nynorskordboka). Tað er tí góð grund til at halda at orðið *villingr* k. hevur verið til í norrønum, og at tað er tað vit finna aftur í hesum og fleiri føroyskum staðarnøvnum, sum annars eru víða um landið, t.d. *Villingaberg*, *Villingagjógv*, *Villinganøs* og *Villingatangi* (øll í Hvalba), *Villingadalur* (Havn, Kalsoy, Viðareiði), *Villingarættirnar* og *Villingatangi* (Skálavík). Orðið má vera leitt av lýsingarorðinum *villur* og man hava sípað til vill ella stygg dýr, t.d. villan seyð, vargaseyð.

Vitin

605 m høgt fjall millum Hvalvík og Kollafjørð (Frammi við Gjónna), stutt eystan fyrri → *Bollan*. Gst. (1896): *Hviden* > *Vitin*.

Navnið er ósamansettur og bundin formur av navnorðinum *viti* k., sum á norr. kundi merkja t.d. ‘1. varsel, teikn, merke, landkjenning. 2. vete, bål, vedstabel til á sette eld i som varsel om ufred’ (NO). Grundtýðningurin hevur verið ‘ein ið vísir (veg)’. *Veten* er fjallanavn fleiristaðni í Norra, og hildið verður at í summum fœrum kann ein „varði“ hava staðið har sum lið í onkrari ávaringarskipan („knytt til den gamle krigsvarslinga eller andre føremål“), ella at tað í summum fœrum er samanburðarnavn (líknar varða) (NSL). Tað kann hugsast at fjallið hevur verið okkurt slag av vegvísara um enn ongar frásagnir tykjast vera um tað.

Víkartindur

→ *Haldórsvíkstindur*

703 m høgur tindur millum Haldórsvík og Saksun. Sunnan fyrri fjallið

er *Vikarskarð*, sum gøtan millum bygdirnar fer um. Svabo: *Haldorsvujks-Tindur*. Gst. (1896): *Haldersvigtind* > *Vikartindur*.

EL er *tindur* k. FL er hvørsfall av bygðarnavninum *Vík*, tí stytta forminum av *Haldórsvík* (eisini skrivað *Haldarsvík*).

Vognaryggur

Soleiðis nevna fámjningar tað 570 m høga fjallið sum vágbingar nevna →*Borgin* og er á fjallarøðini miðskeiðis millum →*Borgarknapp* og →*Glopprókina*. Gst. (1899): *Vognarig* (avmerkt sum røðin millum Borgarknapp og Borgina). Merkisvert er tað at á kortinum F20 (1998) bera tvey onnur støð har í nánd navnið *Vognaryggur*. Fámjinsmegin stendur tað sum navn á einum enni ella ryggi sum gongur niður norður úr Borgini, vágsmeigin sum navn á einum enni ella ryggi ið gongur niður suður úr Glopprókini, uppskrivað 1945 sum *Vógnarryggur* (eftir hesum rygginum gongur eisini markið millum Fámjin og Vág).

EL er *ryggur* k. FL inniheldur uttan iva navnorðið *vón* kv., men við *g* sum lokljóðsinns koti, og ein eldri formur av navninum kundi tí havt verið **Vóna(r)ryggur*, sum kanska hevur verið navn (hjá fámjiningum) á fjallarøðini millum Glopprókina og Borgarknapp. Sama lokljóðsinnskot („klusilparasittur“) er eisini kent úr sagnorðinum *vogna* (*vógna*), ið hevur verið til í suðuroyarmáli sum síðuformur til *vóna*. Í haganum fámjinsmegin eru nøvnini *Vognhamar*, og *Flotan/Flat í Vógna*, og tað er ilt at siga hvussu serliga formurin „Vogna“ skal greiðast málsliga. Tað tykist sum navnið *Borgin* í ávísan mun hevur trokað navnið *Vognarygg* av sum navn á fjallinum, soleiðis at hetta navnið nú mest livir víðari á tveimum „ryggjum“ hvørjumegin við fjallarøðina. Spurningurin er so hvørja *vón* FL sipar til. Kundi hugsast at sipað til sólina, sum um veturin er afturundir hesi fjallarøðini og um várið tekur seg upp um hana. Annars kann nevast at orðið *vón* kemur fyri í miðanavninum *Vónkjálki* („Veðnkjaalkji“) hjá Svabo (millum mið „Fra Salthødda“, men hann nevur ikki ýtini).

Vørðan

1. Stendur á F20 (1997) og øðrum kortum sum navn á 355 m høgum fjalli á Sandi. Tað er mestsum suðurendin á størri fjallavídd millum Fjalshaga og Søltuvíkshaga, har tað hægsta er merkt at vera 373 m, stutt sunnan fyri *Tjørnina á Fjalli* og uppi yvir Djúpadali, men ikki nevnd við navni á kortinum. Vørðan er stutt norðan fyri →*Bøllufjall*. Gst. (1899): *Vorran* > *Vørðan*.
2. 237 m høgt fjall norðan fyri Ørðavík. Sunnan fyri Vørðuna er *Vørðhamar* (< *Vørðuhamar*).
3. 169 m høgt fjall oman fyri Nes í Eysturoy. Gst. (1896): *Vørnen* > *Vørðan*. Beint sunnanfyri eru *Vørðulágin* og *Vørðuvatn*. (Hammershaimb nevnið annars millum fjøll í Eysturoy: *Vørurnar*, men óvist er um tað er hetta staðið).

Navnið er ósamansett og inniheldur bundnan form av kvennkynsorðinum *vørða*, sum er síðuformur til *varði* k., norr. *varða* kv. (= *varði* k.) ‘varde, opplødd stein til merke. Jf. nynorsk *vorda* berggrygg’. Sambært FO er *vørða* kv. ‘rundur grótheyggjur’, men tann lýsingin tykist ov trong til tey føroysku fjallanøvnini. Navnið kann helst eisini fatast sum samanburðarnavn, t.e. okkurt ið líknar *varða*/*vørðu*.

Vørðufelli

284 m høgt fjall í Seyrvági, beint norðan fyri flogvøllin. Gst. (1897): *Vørifædli*, *Vørufædli*.

EL er *felli* h. FL *Vørðu-* er hvørsfall av kvennkynsorðinum *vørða* kv. → *Vørðan*.

Vørufjall

633 m høgt fjall eystarlaga á markinum millum Hósvík og Kollafjørð. Gst. (1896): *Vørufjall*.

EL er *fjall* h. FL er helst upprunaliga *Vørðu-* (sí *Vørðan*), við ljóðbroytingini *rð > rl*, sum má vera hend áðrenn *ð* fall burtur í *rð* í føroyskum. Fjallið kann upprunaliga hava hitið **Varða* (ósamansett), sum hevur fingið *-fjall* skoytt uppí: *Vørðufjall > Vørufjall*. KR hjá Gst. hevur ráðført seg við Hammershaimb, sum heldur at tað kann koma av „vørðu-líð-fjall“ (*Líðin* er navn sunnantil í fjallinum).

Ytriheyggjur

425 m hög hædd norðan fyri Saksun. Gst. (1896): *Idrahegj*. Eystari er → *Heimariheyggjur*. Ókið teirra millum nevnist *Millum Heygar*.

EL er *heyggjur* k., norr. *haugr* k. FL er lýsingarorðið *ytri* í miðstigi og kallkyni og lýsir leguna í mun til *Heimaraheyggj*, sum er nærri bygdini. Vanliga verður heyggjur ikki roknaður sum fjall, men heldur sum ein hædd í haganum.

Ytstitindur

Tann ytsti av fimm tindum í Tindhólmi, Seyrvági.

EL er *tindur* k. FL er veikur kallkynsformur í hástigi av lýsingarorðinum *ytri*. Tindurin er tann ytsti av fimm miðað við Seyrvágsfjørð.

Økslin

525 m høgt fjall millum Hamrahaga og Flötuna í Fámjin, vestan fyri Mid-dagsskarð. Svabo: *Øxlin*. Gst. (1899): *Øxlen*. Tað hægsta nevnist → *Høgøksl*, og norðantil eru *Akslarærøkur* og *Urðin í Øksl*.

Navnið er ósamansettur og bundin formur av øksl kv. ‘landslag líkt øksl’, norr. *øxl* kv. ‘rundaktig utkant på eit fjell’ (NO). Upprunaliga samanburðarnavn, men orðið hevur við tíðini fingið lendismerking.

Ørvisfelli

783 m høgt fjall millum Hvalvík og Vestmanna, mark millum Dalhaga og Fjalshaga í Vestmanna og Frammidalahaga í Hvalvík. Svabo: *Orvus-*

fedli. Born: *Ørvisfield*. Rafn: *Ørvitsfedli*. Gst. (1896): *Ørvesfædli* > *Ørvitsfelli* (soleiðis skrivað á eldri kortum).

EL er *felli* h. FL tykist vera hvørsfall av *ørviti* h. ‘andligt ólag, orskapur’, norr. *ørvit* h. ‘uvit, sanseløyse’ (NO), möguliga sipandi til *ørandi* hædd.

BÓKMENTIR

Andersson, Thorsten. 2015: *Isl. fjall och fell i ortnamnsbelysning. Namn och bygd* 103: 93-98.

Andreassen, Petur. 1988: *Skúvoyar søga* 2. Skúvoy: Forlagið Snati.

Berg, Jákup. 1984: *Høvs søga* I-III. Tórshavn: Egið forlag.

Blöndal, Sigfús: *Íslensk-dönsk orðabók*. Reykjavík 1920-1924.

Clementsén, Ólavur. 1992: Born kapteynur 1-7. *Fjúrlandi*, nr. 4, 6, 8, 10.

DDO = *Den danske Ordbog*. www.ordnet.dk

Fjallstein, Martin. 2011: *Leirvíkar bygdarsøga* 4. Leirvík: Grunnurin til frama fyri Leirvíkar søgu.

Fritzner, Johan: *Ordbog over Det gamle norske Sprog*. Kristiania 1886-1896.

- Helgason, Jón. 1951: Kongsbókin úr Føroyum. *Útiseti* VI: 101-122.
- Helleland, Botolv: Fjellnamn. *NSL*, s. 49-53.
- FO = *Føroysk orðabók*. Føroya Fróðskaparfelag. Tórshavn 1998.
- Guttesen, Rolf. 1999: On the Oldest Territorial Division of the Faroes Islands. *Fróðskaparrit* 47: 139-152.
- ÍFO = Jón Hilmar Magnússon: *Íslensk-føroysk orðabók*. Reykjavík 2005: Hið íslenska bókmenntafélag.
- Jakobsen, Jakob. 1901: *Shetlands-øernes stednavne*. København.
- 1907: *Diplomatarium Færoense. Føroyskt fodbrevasavn*. Tórshavn.
- 1909: Strejflys over færøske stednavne. *Festskrift til Ludv. F.A. Wimmer*. København. (*Greinir og ritgerðir*. Tórshavn 1957: 108-110).
- 1915: Staðanøvn í Føroyum. *Tingakrossur* nr. 43, 1915. (*Greinir og ritgerðir*. Tórshavn 2018: 132-134).
- 2018 (1957): *Greinir og ritgerðir*. Tórshavn: P/f H. N. Jacobsens Bóka-handil.
- Johannesen, Marius. 1985: *Fær hvirla yvir Funningsfjørð*. Tórshavn: Grønalið.
- Landnámabók (1968): *Íslendingabók*. *Landnámabók* I. Jakob Benediktsson gaf út. Reykjavík: Hið íslenska Fornritafélag.
- Magnússon, Ásgeir Blöndal. 1989: *Íslensk orðsifjabók*. Reykjavík: Orðabók Háskólans.
- Matras, Chr. 1928: Eitt sindur um gomul fólkanøvn í staðanøvnum okkara. *Varðin* 8: 165-186.

1933: *Stednavne paa de færøske Nordøuroyar*. Kjøbenhavn.

1939: Færøerne. *Nordisk Kultur. Stednavne*. København – Oslo – Stockholm: 53-59.

1958: Atlantssiðir – Atlantsorð. *Fróðskaparrit* 7: 73-101.

1965: Írsk orð í føroyskum. *Álmanakki fyri 1966*. Keypmannahavn: 22-32.

1982: Celtic Elements in some Faroese Place-names. *Topethesia*, s. 102-110. Galway. Endurpr. í *Greinaval – málfrøðigreindir*. Føroya Fróðskaparfelag. Tórshavn, 2000: 345-353.

NG = *Norske Gaardnavne* I-XIX. Útg. Oluf Rygh o.a. Kristiania/Oslo 1897-1936.

NO = *Norron ordbok*. 5. utgåva. Oslo 2012: Det norske Samlaget.

NSL = *Norsk stadnamnleksikon*. Red. av Jørn Sandnes og Ola Stemshaug. Oslo 1997: Det norske Samlaget.

Nynorskordboka. Oslo 1986: Det norske Samlaget.

Petersen, Heini F. & Jóannes Heinesen. 2010: *Avfalli at fjørutrond I. Staðarnøvn í Sandavágs sókn*. Egið forlag.

Petersen, Ludvig. 1963: *Sandavágs søga*. Tórshavn.

Poulsen, Jóan Chr. 1947: *Hestsøga*. Tórshavn: Felagið Varðin.

Poulsen, Jóhan Hendrik W. 1999: Hein. *Málting* 27: 16-18.

Rafn, C. C. 1832: *Færeyínga saga eller Færøboernes Historie*. Kjøbenhavn.

Ravnsfjall, Jógvan. 2005: Sólarmerki í Norðoyggjum. *Fólkaleikur. Heiðursrit til Jóan Paula Joensen*. Ritstjórnað hefur Andras Mortensen. Føroya Fróðskaparfelag. Tórshavn: 217-231.

Ryggi, Mikkjal Dánjalsson á. 1965 (1940): *Miðvinga søga*. Tórshavn: pf. H. N. Jacobsens Bókahandil.

Sigmundsson, Svavar. 2002: Keltiskt staðarnavn í Íslandi. *Málting* 29: 2-9.

Svabo, J. Chr. 1959: *Indberetninger fra en Reise i Færøe 1781 og 1782*. Udgivet av N. Djurhuus. København: Selskabet til Udgivelse af Færøske Kildeskrifter og Studier.

Særheim, Inge. 2002: *Frå Feisteinen til Næpen. Stadnamn i Rogaland*. Stavanger: Stavanger Turistforening.

Thorsteinsson, Arne. 1982: Lambhagar. *Mondul* 1982,3: 13-22.

Vilmundarson, Þórhallur. 1983: Baldur og Loki. *Grímnir* 2: 5-37.

1996: Siglufjørður. *Grímnir* 3: 108 f.

Weyhe, Eivind. 1993: Miðanøvn – hugleiðingar í sambandi við eina

miðabók. *Málting* 7: 39-46. (Endurpr. í *Eivindaródn*. Fróðskapur. Tórshavn 2012: 51-60).

2005: Beinissvørð. *NOWELE* 46/47: 263-269. (Endurpr. í *Eivindaródn*. Fróðskapur. Tórshavn 2012: 163-168).

2007: Rafn, Schrøter og føroysk staðanøvn. *Varðin* 74: 7-38. (Endurpr. í *Eivindaródn*. Fróðskapur. Tórshavn 2012: 179-208).

2017a: Ókartografisk staðarnøvn og kartografisering. *Fróðskaparrit* 63: 5-32.

2017b: Runavík, Heiðarnar, Saltangará og onnur bygdarnøvn har á leið. *Fróðskaparrit* 63: 33-47.

2018: Samansetingin *Gjó-kinn* í føroyskum staðarnøvnum. *Fróðskaparrit* 64: 5-11.

2020a: Jarðarnøvn í Árnafirði. *Fróðskaparrit* 65-66: (í prenting)

2020b: *Trýta* – eitt horvið fjallanavn? *Fróðskaparrit* 65-66: (í prenting)